

FINLAPSET- TULOKSIEN YHTEENVETO 2024

**TARKASTELUSSA VANTAALAISTEN 6-
VUOTIAIDEN LASTEN PERHEET**

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	1
MIKÄ ON FINLAPSET JA MIHIN SITÄ TARVITAAN?	1
FinLapset antaa arvokasta tietoa lapsiperheiden hyvinvoinnista	1
Otoksen kuvailu	2
LAPSIKOHTAISET TULOKSET	4
Lapsen elintavat	4
Lapsen käytös	6
Lapseen kohdistettu väkivalta ja kiusaaminen	8
VANHEMPIKOHTAISET TULOKSET	14
Terveys ja hyvinvointi	14
Tyytyväisyys elämään	14
Fyysinen terveys ja liikunnan harrastaminen	15
Koettu mielenterveys	18
Päihteiden käyttö	21
Väkivallan kokemukset	24
Parisuhdeväkivalta	25
Perhe, työ ja toimeentulo	27
Vanhemmuus	27
Työn ja perheen yhteensovittaminen	30
Kokemus perheen taloudellisesta tilanteesta	31
Sosiaalinen tuki ja verkostot	32
Vanhempien sosiaaliset suhteet ja tukiverkostot	32
Osallisuus	37
Kokemus palveluista	38
Harrastaminen ja vapaa-ajan toiminta	39
Asuinalue	40
Kokemus varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta	42
Kokemus neuvolapalveluista	48
Ammattimaisen tuen tarve ja saanti	54
Yhteiskunnalliset näkemykset ja luottamus instituutioihin	59
Yhteiskunnalliset näkemykset	59
Luottamus instituutioihin	63

Julkaisija

Vantaan kaupunki

Liisa Ahokas, Hallinnon harjoittelija, Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

JOHDANTO

Tässä dokumentissa käsitellään 2024 toteutetun FinLapset-kyselytutkimuksen tuloksia. Kysely koskee vuonna 2017 syntyneiden lasten perheiden terveyttä, hyvinvointia ja palveluiden käyttöä sekä palvelutarpeiden täyttymistä.

Tuloksia käsitellään ainoastaan kyselytutkimuksen osalta, eikä siihen yhdistettävän rekisteritiedon osalta. Kysely sisältää kuitenkin joitakin taustamuuttujia, jotka esitellään kohdassa *Otoksen kuvailu*. Koko maan keskiarvoja taustamuuttujien perusteella eriteltynä ei ole saatavilla. Vantaan tuloksia on vertailtu koko maan tuloksiin, jos niissä on havaittavissa merkittäviä eroja.

MIKÄ ON FINLAPSET JA MIHIN SITÄ TARVITAAN?

FinLapset antaa arvokasta tietoa lapsiperheiden hyvinvoinnista

FinLapset-tutkimus on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tuottama kyselytutkimus- ja rekisteriaineisto, jonka tavoitteena on tuottaa kattavaa ja ajankohtaista tietoa lasten ja perheiden terveydestä, hyvinvoinnista ja yhteiskunnallisesta osallisuudesta sekä niissä tapahtuvista muutoksista. Vuonna 2017 tehtiin pilottitutkimus, jossa kysely teetettiin vauvaperheille (3-6 kk). 2018 tutkimukseen osallistuivat 4-vuotiaiden lasten perheet ja vuonna 2020 jälleen vauvaperheet. 2024 valmistunutta, 6-vuotiaiden perheitä koskevaa kyselyä mahdollisesti toistetaan lapsen ollessa 9-10 vuoden ja 11-12 vuoden ikäinen. Kuntatasoiset tulokset ovat Vantaan osalta tarkasteltavissa vuodesta 2020 lähtien.

Kyselyn pääpaino on vanhempien kokemustiedon keräämisessä seuraavista aihepiireistä: perheen terveys ja hyvinvointi, vanhempien jaksaminen ja arjen sujuminen, vanhempien yhteiskunnallinen osallisuus ja identifioituminen sekä

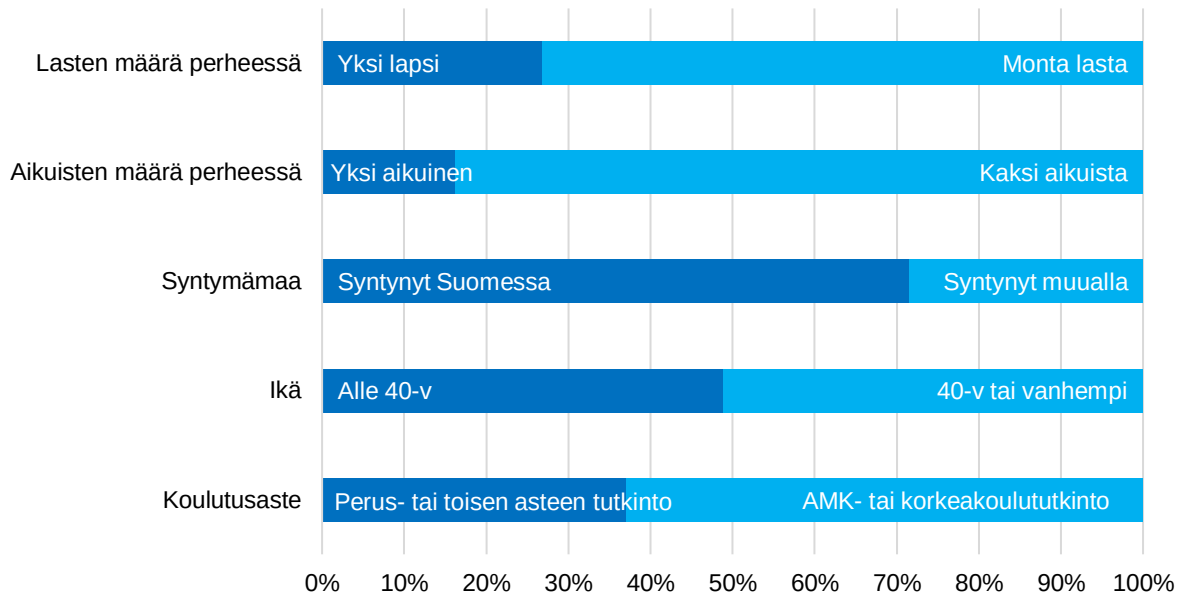
perheen palvelujen tarve ja palvelujen riittävyys. Lapsilta itseltään ei kerätä tietoa kyselyjen avulla.

Otoksen kuvailu

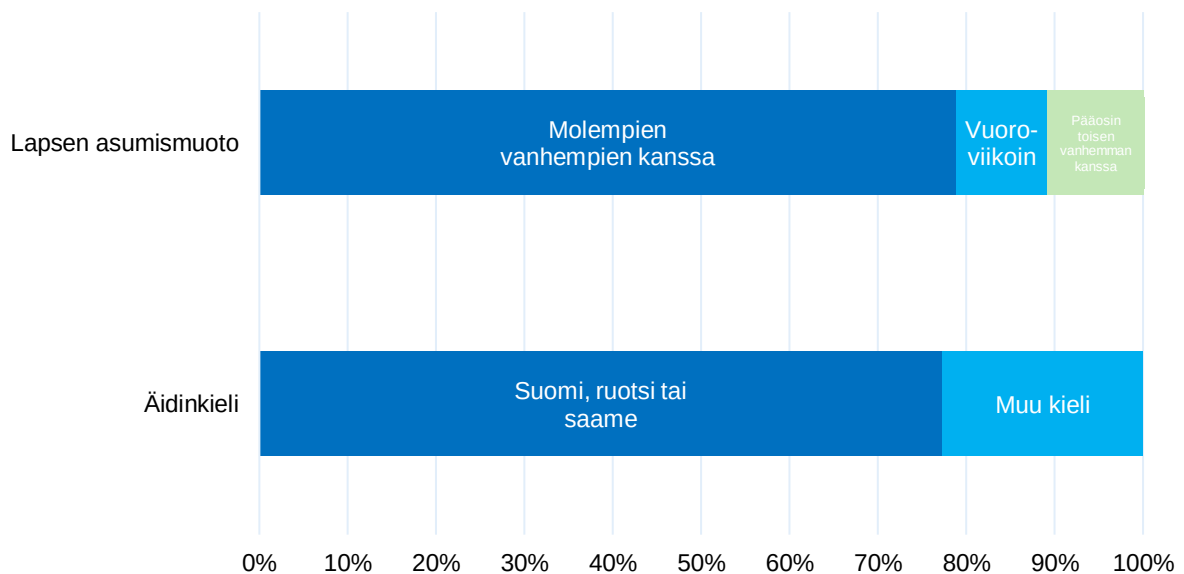
Vuonna 2024 toteutetussa tutkimuksessa perusjoukkona ovat kaikki Suomessa asuvat vuonna 2017 syntyneet lapset ja heidän viralliset vanhempansa. Tutkimusotokseen kuuluu joka toinen vuonna 2017 syntynyt lapsi ($N \approx 26\,500$) ja lapsen viralliset vanhemmat ($N \approx 53\,000$). Kyselyn vastausaktiivisuus vantaalaisten 6-vuotiaiden lasten vanhempien osalta on 22 % ($n = 517$) ja 32 % niiden 6-vuotiaista lapsien osalta, joilla ainakin toinen vanhemmista on vastannut kyselyyn ($n = 405$).

Valtakunnallisesti muita harvemmin vastasivat iältään nuoremmat, ulkomaalaistaustaiset, muut kuin suomen- tai ruotsinkieliset, lapsen kanssa eri osoitteessa asuvat, perheensä ainoat aikuiset ja matalammin koulutetut vanhemmat. On lisäksi hyvä huomioita, että esitetyt tulokset ovat vakioimattomia prosenttiosuuksia, jolloin eri ryhmien väliset erot esimerkiksi sukupuoli- ja ikäjakaumassa saattavat vaikuttaa esitettyihin tuloksiin. Lisäksi eri ryhmien välisten erojen tilastollista merkittävyyttä ei ole tässä raportissa arvioitu. Tuloksien tulkinnassa tulee siis huomioida, että ne ovat suuntaa antavia.

Vanhempien taustatiedot, Vantaa (n = 517)

Lasten taustatiedot, Vantaa (n = 405)

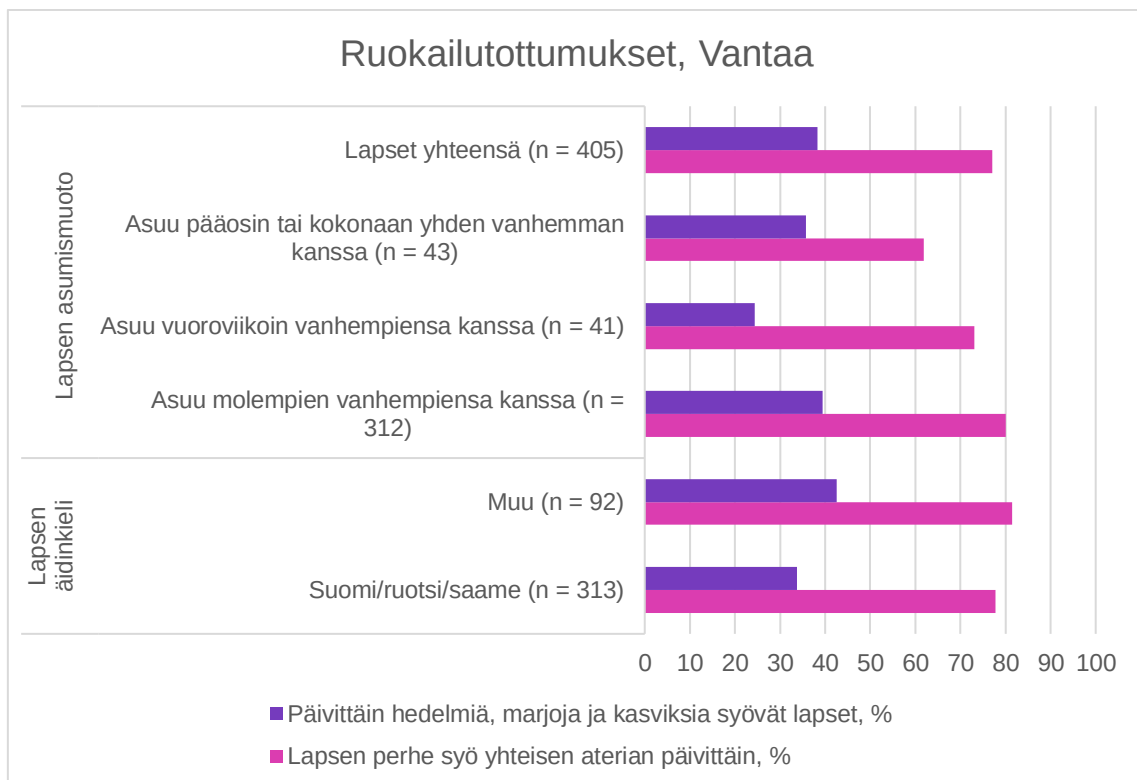

LAPSIKOHTAISET TULOKSET

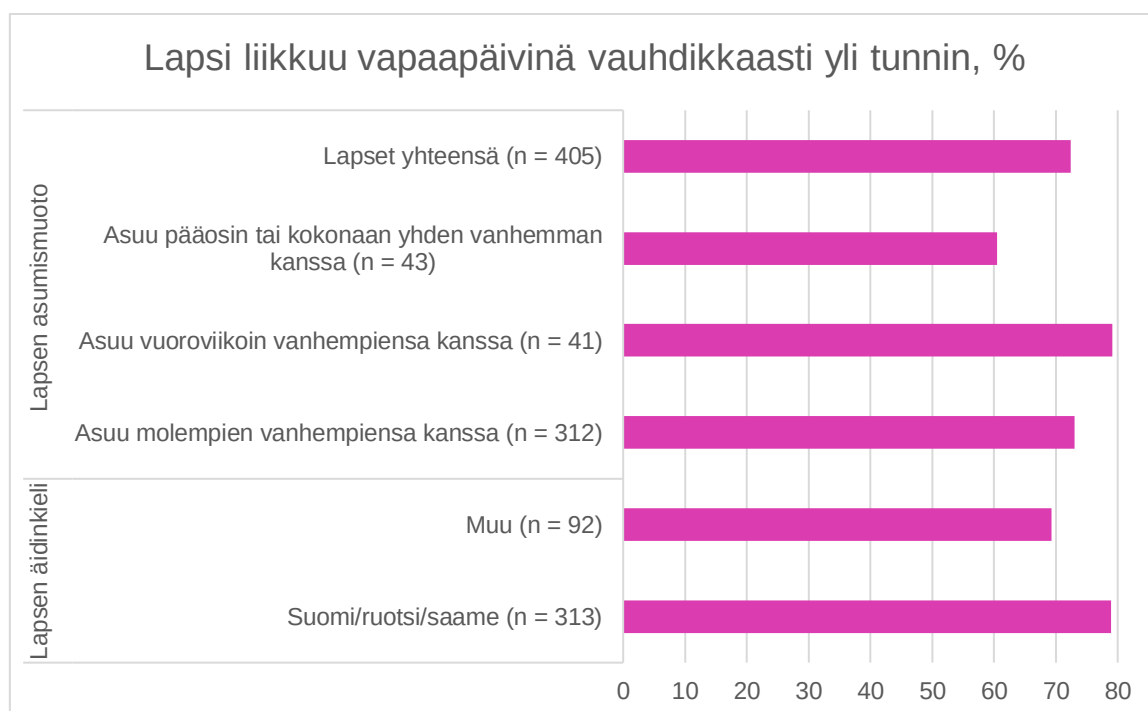
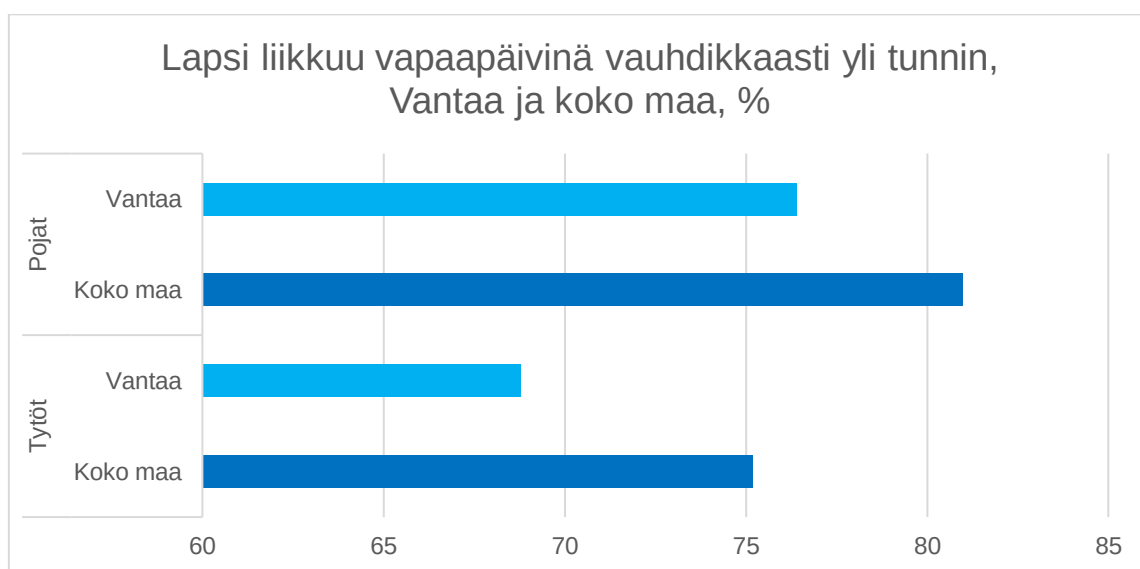
Lapsen elintavat

Lapset, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame, syövät perheensä kanssa päivittäin yhteisen aterian hieman useammin kuin lapset, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame. Asumismuodon osalta lapset, jotka asuvat molempien vanhempiensa kanssa, syövät päivittäin yhteisen aterian useammin kuin ne, jotka asuvat vuoroviikoin vanhempiensa kanssa tai pääosin tai kokonaan yhden vanhemman kanssa.

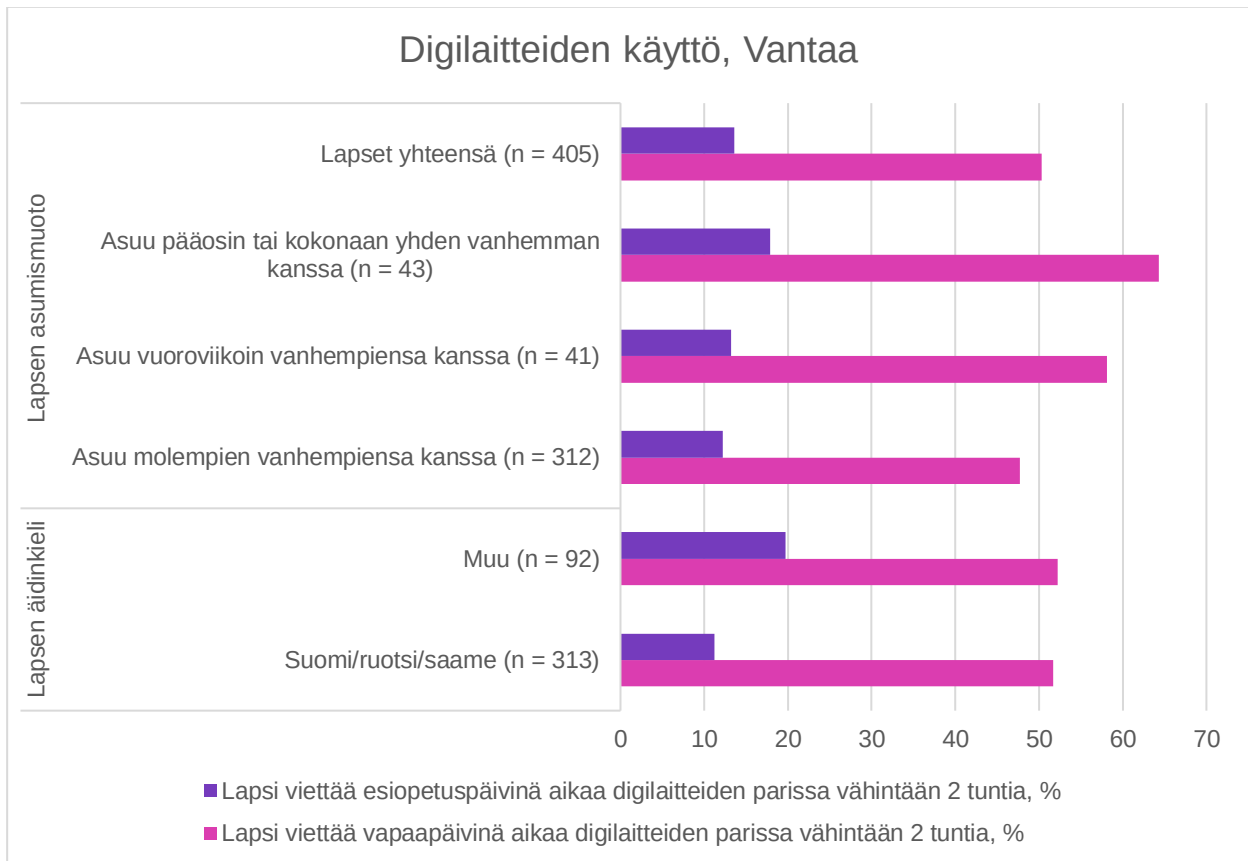
Päivittäin hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövien lasten osuus on suurempi niiden lasten joukossa, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame, verrattuna lapsiin, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame. Asumismuodon mukaan lapset, jotka asuvat molempien vanhempiensa kanssa, syövät päivittäin hedelmiä, marjoja ja kasviksia useammin kuin lapset, jotka asuvat pääosin tai kokonaan yhden vanhemman kanssa tai vuoroviikoin vanhempiensa kanssa.

Vapaapäivinä liikkumisessa on eroja sekä Vantaan ja koko maan, että tyttöjen ja poikien välillä. Tytöistä harvempi liikkuu vapaapäivinä vauhdikkaasti yli tunnin kuin pojista. Vantaalla lapset liikkuvat harvemmin yli tunnin päivässä, kuin koko maassa, mutta tyttöjen kohdalla ero on suurempi. Lapset, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame, liikkuvat vapaapäivinä vauhdikkaasti useammin kuin lapset, joiden äidinkieli on muu. Asumismuodon osalta lapset, jotka asuvat vuoroviikoin vanhempiansa kanssa, liikkuvat vauhdikkaasti yli tunnin ajan vapaapäivinä useammin kuin molempien vanhempiansa kanssa asuvat lapset. Lapset, jotka asuvat pääosin yhden vanhemman kanssa, liikkuvat vapaapäivinä vauhdikkaasti harvemmin muihin verrattuna.

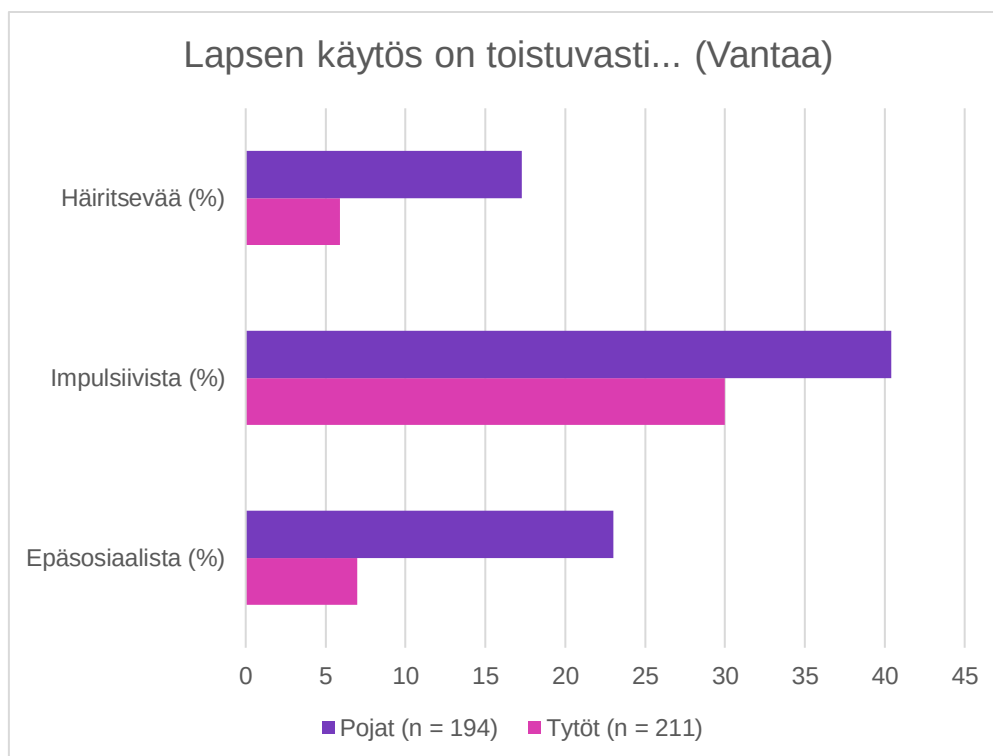

Vapaapäivisin lapset käyttävät digilaitteita yli 2 h huomattavasti useammin, kuin esiopetuspäivinä. Eroja on myös taustamuuttujittain, esimerkiksi vuoroviikoin vanhempien kanssa asuvat lapset tai pääosin toisen vanhemman kanssa asuvat lapset käyttävät digilaitteita useammin yli kaksi tuntia, kuin molempien vanhempien kanssa asuvat lapset.

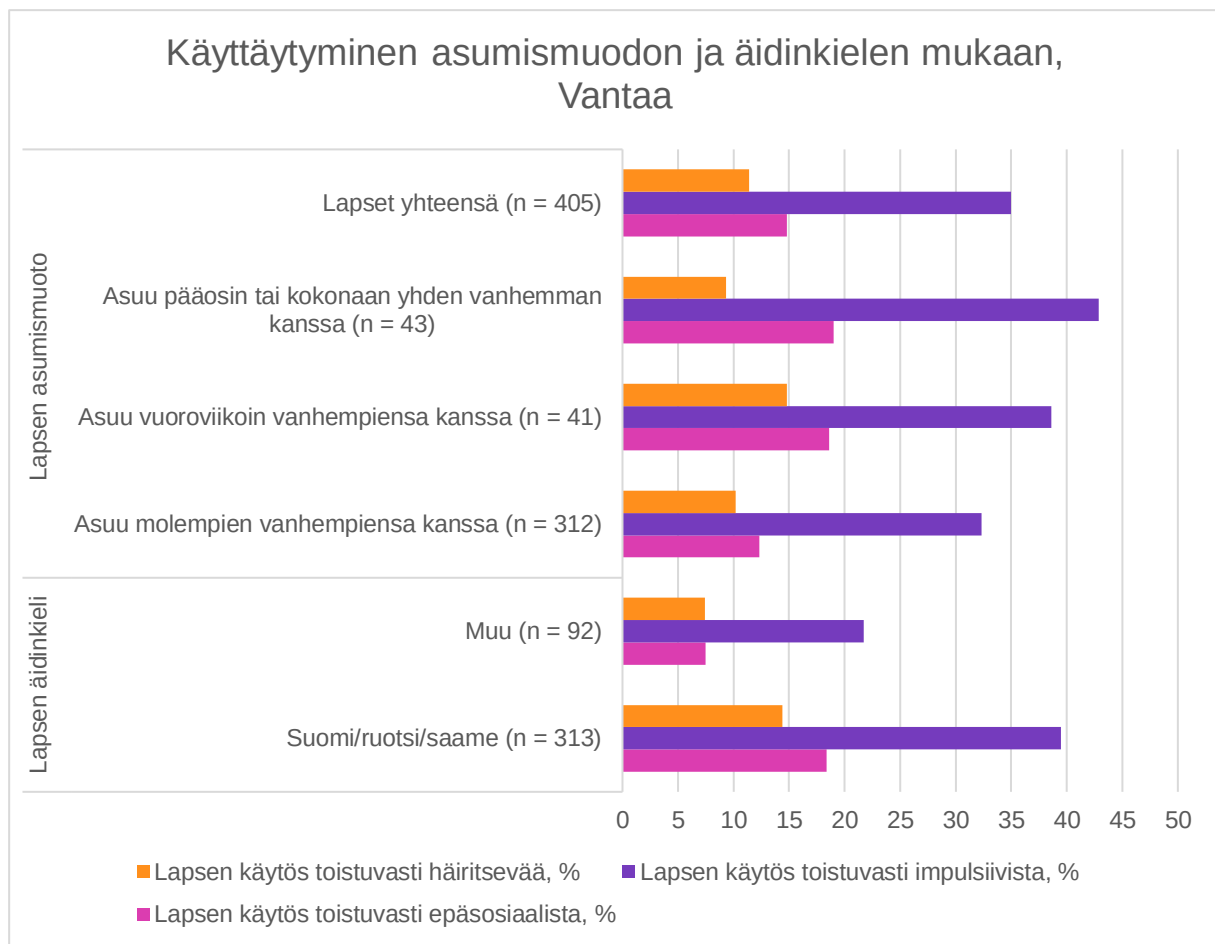
Lapsen käytös

Vanhemmat ovat raportoineet kyselyssä lapsen häiritsevistä, impulsiivisista ja epäsosiaalisista käyttäytymisistä. Vantaan tulokset eroavat vain hiukan valtakunnallisista keskiarvoista, mutta tyttöjen ja poikien väliset erot ovat merkittäviä. Poikien käytöstä kuvaillaan useammin häiritseväksi, impulsiiviseksi ja epäsosiaalisiksi, kuin tyttöjen käytöstä.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka usein esikouluikäisellä lapsella esiintyy seuraavanlaista käyttäytymistä?" Summaindikaattori muodostuu seitsemästä osiosta: 1) on lyhyt pinna, 2) saa raivokohtauksia ja kiukunpuuskia, 3) ärsyyntyy helposti, 4) hännä ja/tai tekee pilaa muista lapsista, 5) väittelee ja/tai riitelee muiden lasten kanssa, 6) häiritsee ja/tai ärsyttää muita lapsia, 7) toimii ajattelematta. Vastausvaihtoehdot: 1) ei koskaan (1 piste), 2) harvoin (2 pistettä), 3) usein (3 pistettä), 4) erittäin usein (4 pistettä). Indikaattori perustuu MASCS-mittariin (Multisource Assessment of Social Competence Scale).

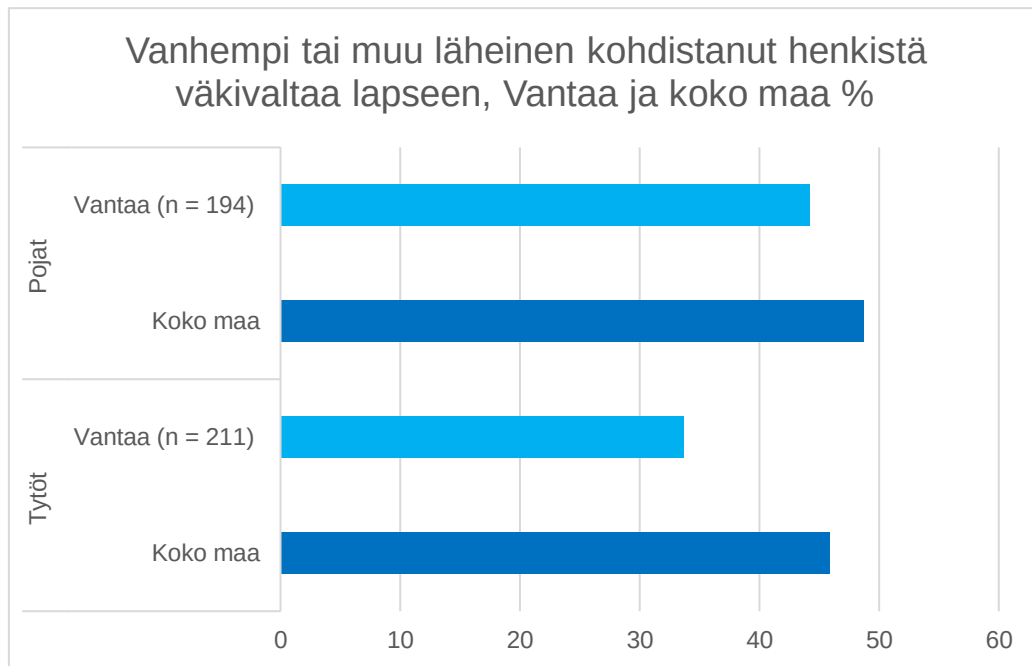
Lasten käytöksessä on eroja myös äidinkielen ja asumismuodon mukaan. Lapset, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame, osoittavat epäsosiaalista käytöstä useammin kuin lapset, joiden äidinkieli on jokin muu. Samoin lapset, jotka asuvat vuoroviikoin tai pääosin yhden vanhemman kanssa, osoittavat epäsosiaalista käytöstä useammin kuin lapset, jotka asuvat molempien vanhempiensa kanssa. Impulsiivinen käytös on yleisempää lapsilla, jotka asuvat pääosin yhden vanhemman kanssa, kun taas häiritsevää käytöstä esiintyy eniten lapsilla, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame, mutta ei niinkään asumismuodon mukaan.

Lapseen kohdistettu väkivalta ja kiusaaminen

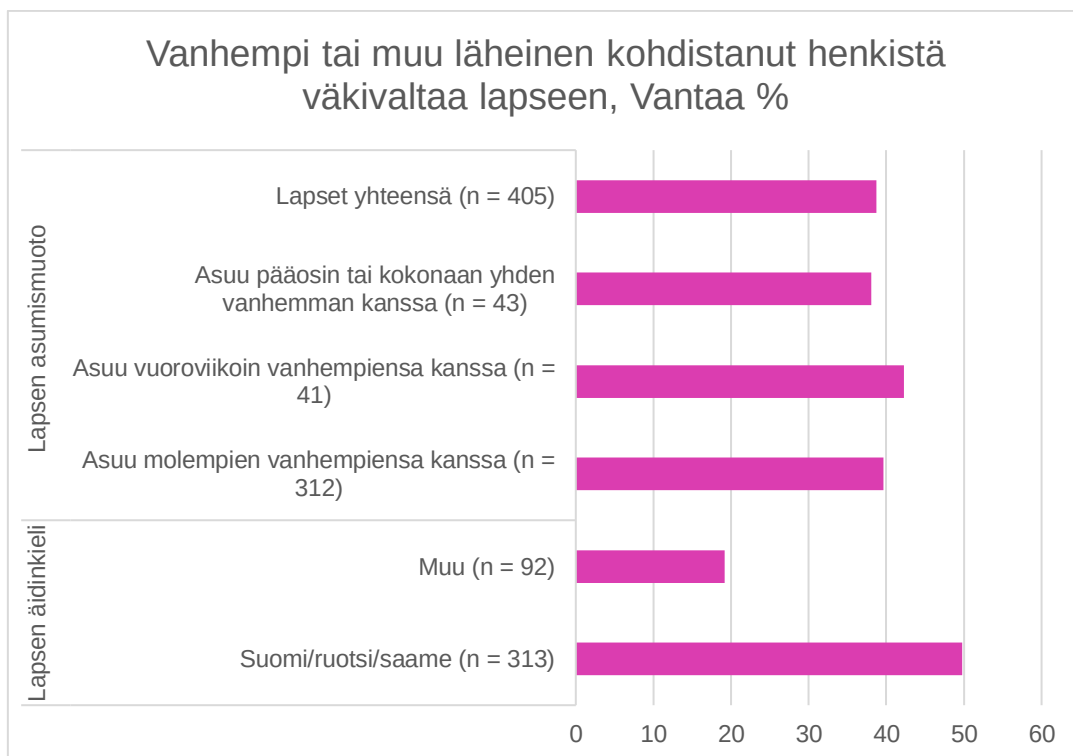
Kyselyyn vastanneiden vanhempien mukaan vanhemman tai muun läheisen toimesta henkistä väkivaltaa kokeneiden lasten osuus on pienempi, kuin koko maassa keskimäärin. Tyttöjen kohdalla ero on suurempi. Poikiin on kohdistettu henkistä väkivaltaa Vantaalla huomattavasti tyttöjä useammin.

Eroja on myös taustamuuttujittain. Lapset, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame, kokevat tulosten perusteella henkistä väkivaltaa huomattavasti useammin kuin lapset, joiden äidinkieli on muu. Asumismuodon osalta lapset, jotka asuvat molempien vanhempiensa kanssa, kokevat henkistä väkivaltaa harvemmin kuin lapset, jotka asuvat vuoroviikoin tai pääosin yhden vanhemman kanssa.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Oletko sinä tai onko esikouluikäisen lapsen toinen vanhempi, puoliso tai entinen puoliso toiminut joskus seuraavasti 12 viime kuukauden aikana?"

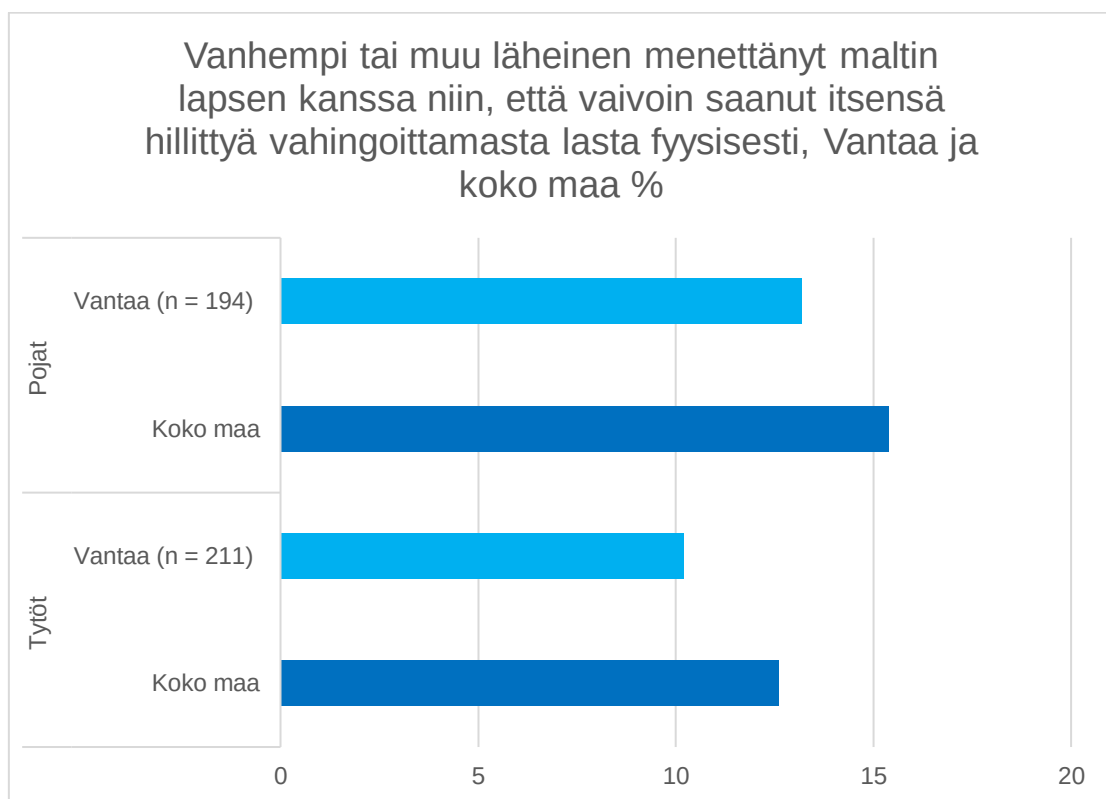
Summaindikaattori muodostuu kolmesta kysymyksen osiosta: 2) heittänyt, lyönyt tai potkaissut suutuksissaan jotakin esinettä, paiskonut ovia tai tehnyt muuta vastaavaa lapsen nähden, 3) jättänyt lapsen huomiotta tai huolenpidotta, esimerkiksi jättänyt itkemään yksin, 4) uhannut, haukkunut, vähätellyt, nälvinyt tai muuten loukannut sanallisesti lasta. Vastausvaihtoehdot: 1) ei kertaakaan, 2) kerran, 3) toisinaan, 4) usein. Tarkastelussa ovat lapset, joiden toinen tai molemmat vanhemmat ovat ilmoittaneet vähintään yhteen kysymyksen osioon vaihtoehdon 2, 3 tai 4.

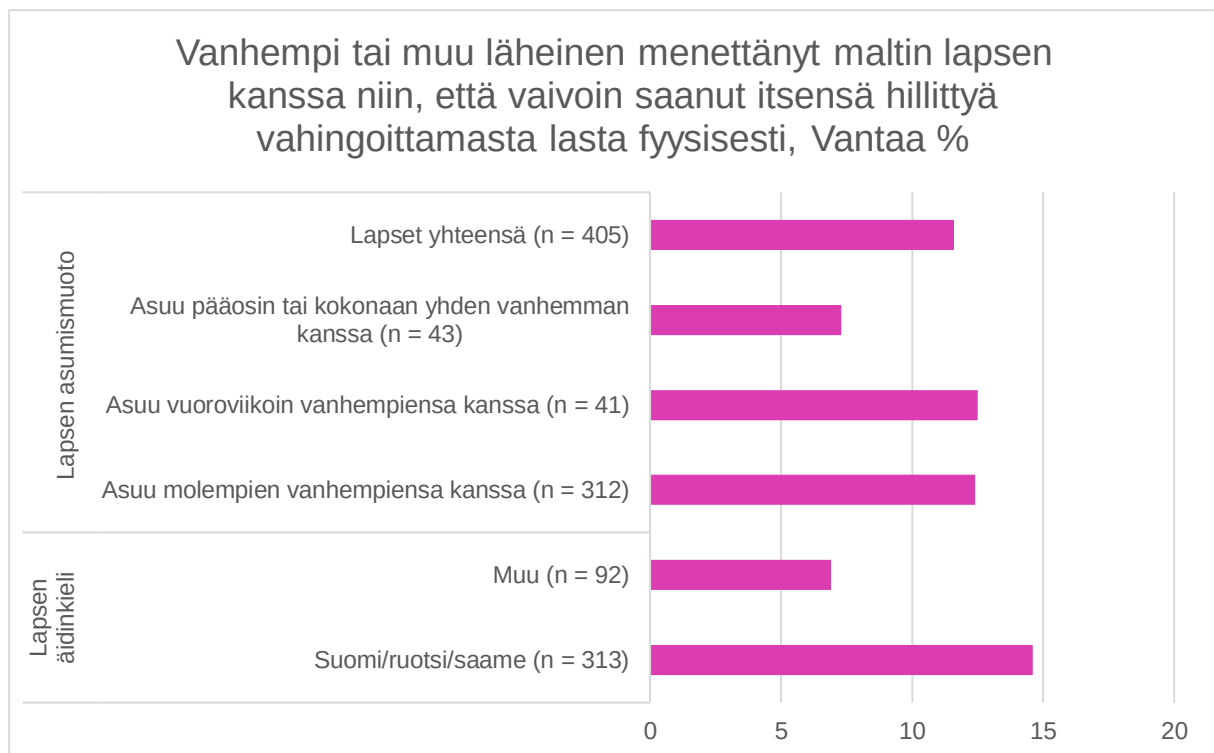
Kun vanhemmilta kysyttiin maltin menettämisestä lapsen kanssa, poikien kohdalla tämä oli hiukan yleisempää kuin tyttöjen kohdalla. Vantaalla maltin menettäminen

niin, että saa vaivoin hillittyä itsensä vahingoittamasta lasta, oli kuitenkin harvinaisempaa kuin koko maassa keskimäärin.

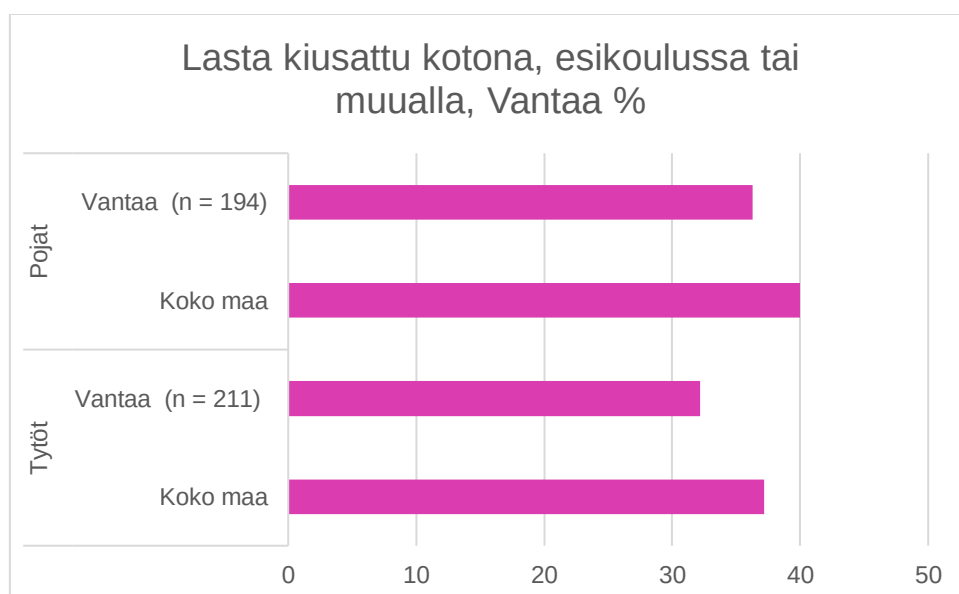
Se, kuinka usein vanhempi tai muu läheinen menettää malttinsa lapsen kanssa niin, että vaivoin saa itsensä hillittyä vahingoittamasta lasta fyysisesti, vaihtelee lapsen äidinkielen ja asumismuodon mukaan. Lapset, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame, kokevat tätä useammin kuin lapset, joiden äidinkieli on muu. Asumismuodon osalta lapset, jotka asuvat molempien vanhempiensa kanssa, kokevat tätä harvemmin kuin lapset, jotka asuvat vuoroviikoin tai pääosin yhden vanhemman kanssa.

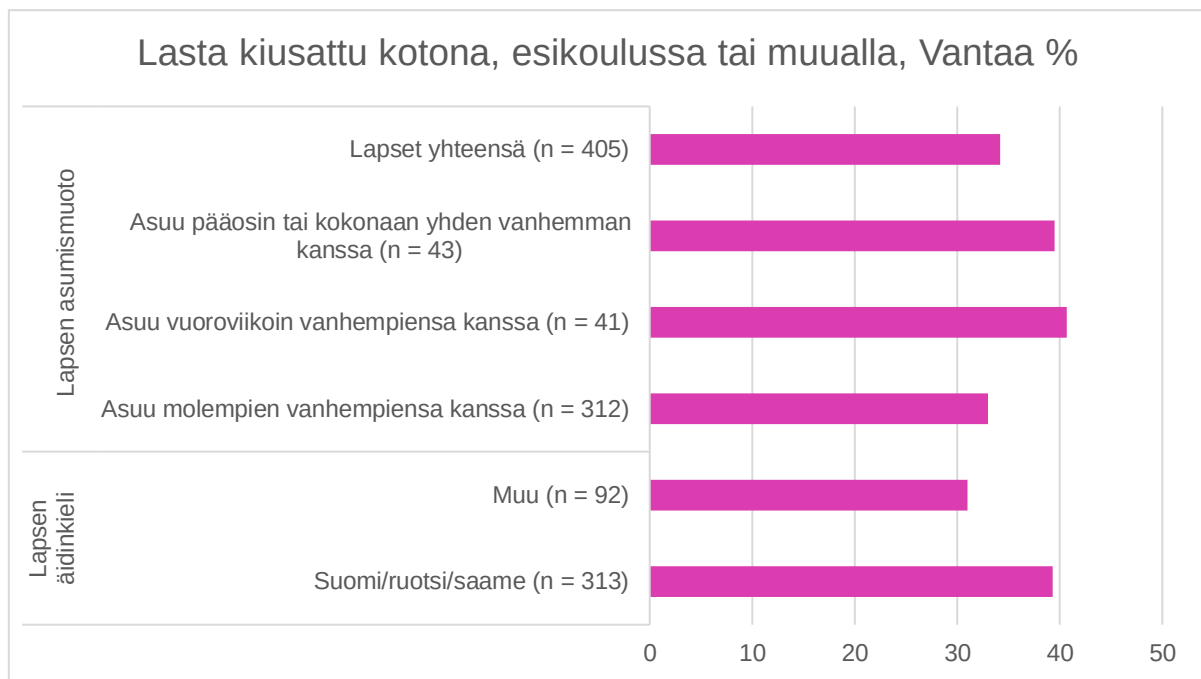

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Oletko sinä tai onko esikouluikäisen lapsen toinen vanhempi, puoliso tai entinen puoliso toiminut joskus seuraavasti 12 viime kuukauden aikana?" Kysymyksen osio: 1) menettänyt maltin lapsen kanssa niin, että on vain vaivoin saanut itsensä hillittyä vahingoittamasta lasta fyysisesti. Vastausvaihtoehdot: 1) ei kertaakaan, 2) kerran, 3) toisinaan, 4) usein. Tarkastelussa ovat lapset, joiden toinen tai molemmat vanhemmat ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 2, 3 tai 4.

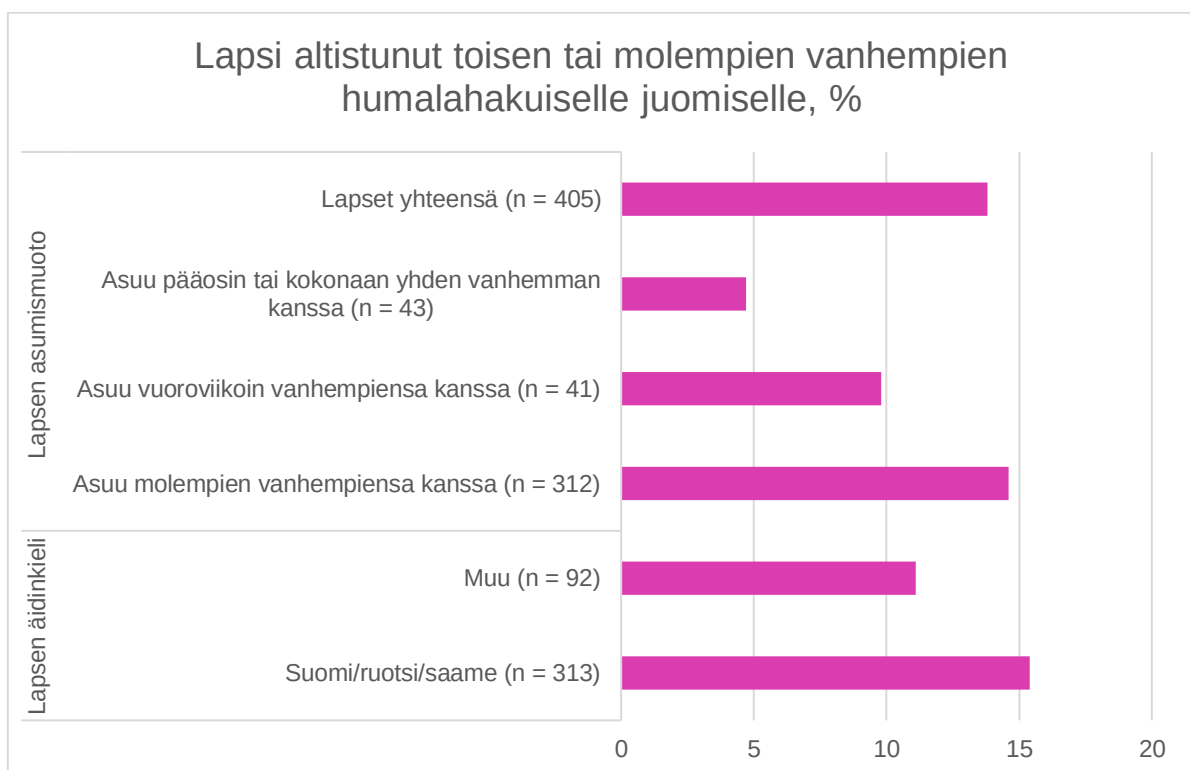

Lasten kiusatuksi tuleminen on Vantaalla hiukan harvinaisempaa kuin koko maassa keskimäärin. Pojat tulevat kiusatuksi hiukan tyttöjä useammin. Lapset, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame, kokevat kiusaamista useammin kuin lapset, joiden äidinkieli on muu. Asumismuodon osalta lapset, jotka asuvat vuoroviikoin vanhempiensa kanssa, kokevat kiusaamista hiukan useammin kuin lapset, jotka asuvat molempien vanhempiensa kanssa, mutta lähes yhtä usein kuin lapset, jotka asuvat pääosin yhden vanhemman kanssa.

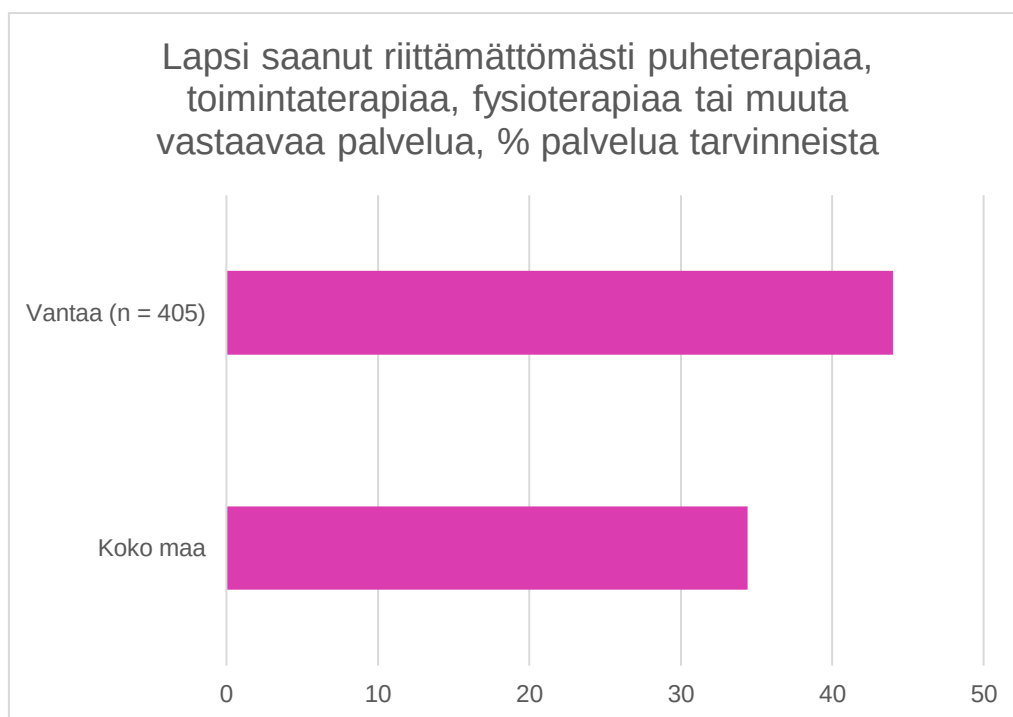

Keskimäärin 14 % lapsista on altistunut vanhempien humalahakuiselle juomiselle. Lapset, joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame, altistuvat humalahakuiselle juomiselle hieman useammin kuin lapset, joiden äidinkieli on muu. Asumismuodon osalta lapset, jotka asuvat molempien vanhempiensa kanssa, altistuvat humalahakuiselle juomiselle useammin kuin lapset, jotka asuvat vuoroviikoin tai pääosin yhden vanhemman kanssa.

Indikaattori perustuu kolmeen kysymykseen: Kysymys 1: "Oletko käyttänyt alkoholijuomia 12 viime kuukauden aikana?" Vastausvaihtoehdot: 1) en, 2) kyllä. Kysymys 2: "Kuinka usein olet juonut vähintään 4 (naiset) tai 6 (miehet) annosta kerralla alkoholia 12 viime kuukauden aikana?" Vastausvaihtoehdot: 1) en koskaan, 2) 1-2 kertaa, 3) harvemmin kuin kerran kuukaudessa, 4) kerran kuukaudessa, 5) kerran viikossa, 6) päivittäin tai lähes päivittäin. Kysymys 3: "Onko esikouluikäinen lapsi ollut läsnä edellisen kysymyksen kaltaisen juomisen aikana tai välittömästi sen jälkeen?" Vastausvaihtoehdot: 1) ei koskaan, 2) joskus, 3) useimmiten tai aina. Tarkastelussa ovat lapset, joiden toinen tai molemmat vanhemmat ovat ilmoittaneet kysymykseen 1 vaihtoehdon 2, kysymykseen 2 vaihtoehdon 2, 3, 4, 5 tai 6 ja kysymykseen 3 vaihtoehdon 2 tai 3. Osuus lasketaan lapsista, joiden toinen tai molemmat vanhemmat ovat vastanneet kysymykseen 1.

Kun kysytään lapsen palvelutarpeen täyttymisestä puheterapian, toimintaterapian, fysioterapian tai muun vastaavan palvelun osalta (osuus niistä, jotka ovat tarvinneet palvelua), Vantaalla suurempi osuus suhteessa koko maahan on saanut palveluja riittämättömästi.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Oletko tarvinnut ja saanut riittävästi seuraavia palveluja 12 viime kuukauden aikana? Älä laske mukaan yksityisiltä yrityksiltä itse hankkimiasi palveluja." Kysymyksen osio: 4) esikouluikäiselle lapselle puheterapiaa, toimintaterapiaa, fysioterapiaa tai muuta vastaavaa. Vastausvaihtoehdot: 1) en ole tarvinnut, 2) olen saanut, palvelu on ollut riittävää, 3) olen saanut, mutta palvelu ei ole ollut riittävää, 4) olisin tarvinnut, mutta en ole saanut palvelua, 5) olisin tarvinnut, mutta en ole tuonut palvelun tarvetta esille. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 3, 4 tai 5. Laskennassa eivät ole mukana vaihtoehdon 1 ilmoittaneet.

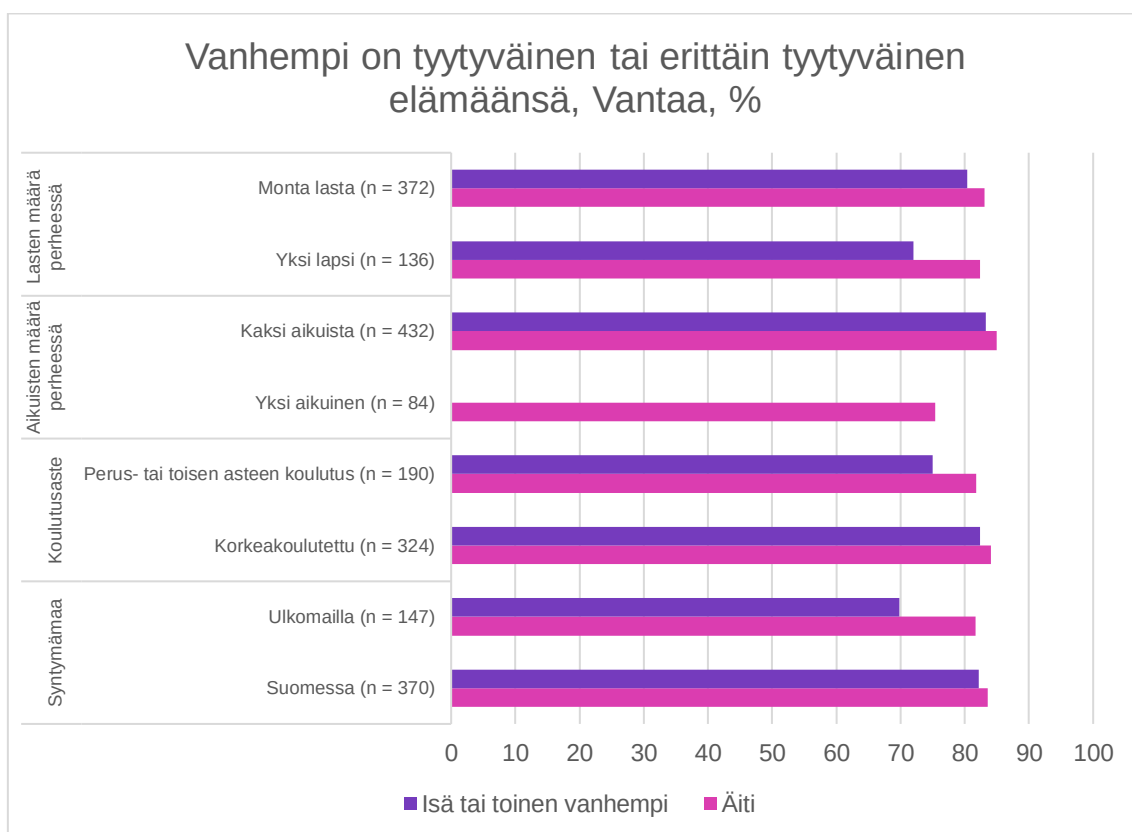
VANHEMPIKOHTAISET TULOKSET

Terveys ja hyvinvointi

Tyytyväisyys elämään

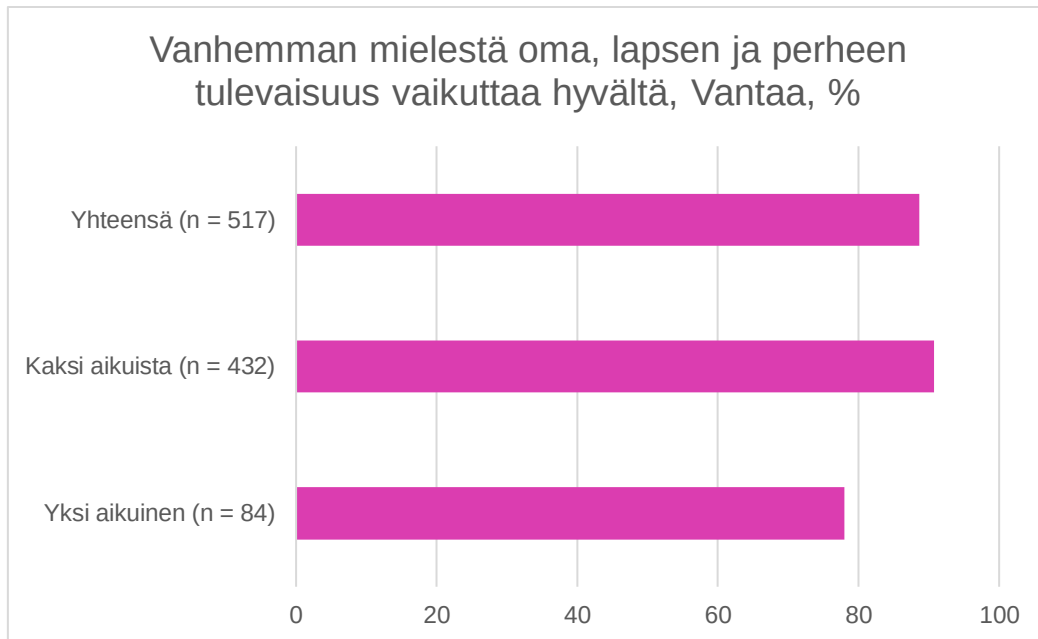
Vantaalaisten 6-vuotiaiden vanhemmista suurin osa on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä elämäänsä. Äidit ovat keskimäärin hiukan tyytyväisempiä kuin isät ja koko maassa ollaan keskimäärin hiukan tyytyväisempiä kuin Vantaalla.

Korkeakoulutetut ovat hiukan tyytyväisempiä kuin perus- tai toisen asteen tutkinnon suorittaneet, samoin kuin Suomessa syntyneet verrattuna ulkomailla syntyneisiin etenkin isän tai toisen vanhemman kohdalla. Lisäksi yhden aikuisen perheissä ollaan keskimäärin vähemmän tyytyväisiä: 65 % yhden aikuisen perheiden vanhemmista on tyytyväisiä elämäänsä (äidit ja isät yhteensä, ei taulukoitu).

88 % vanhemmista on sitä mieltä, että oma, lapsen ja perheen tulevaisuus vaikuttaa hyvältä. Perheen aikuisten määrä on kuitenkin tämänkin indikaattorin kohdalla

erotteleva tekijä: yhden aikuisen perheissä tyytyväisyys on jonkin verran heikompaa verrattuna kahden aikuisen perheisiin.

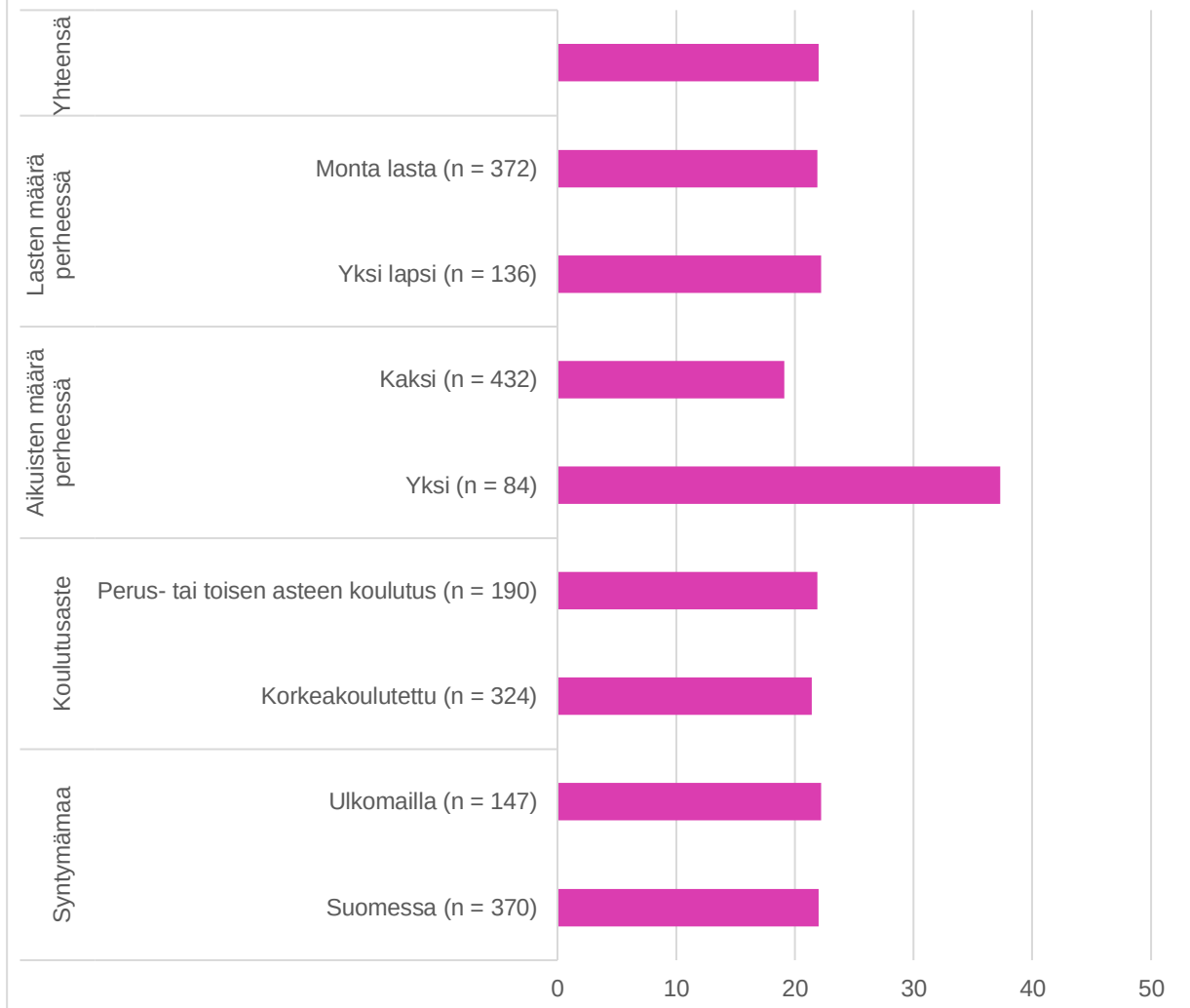

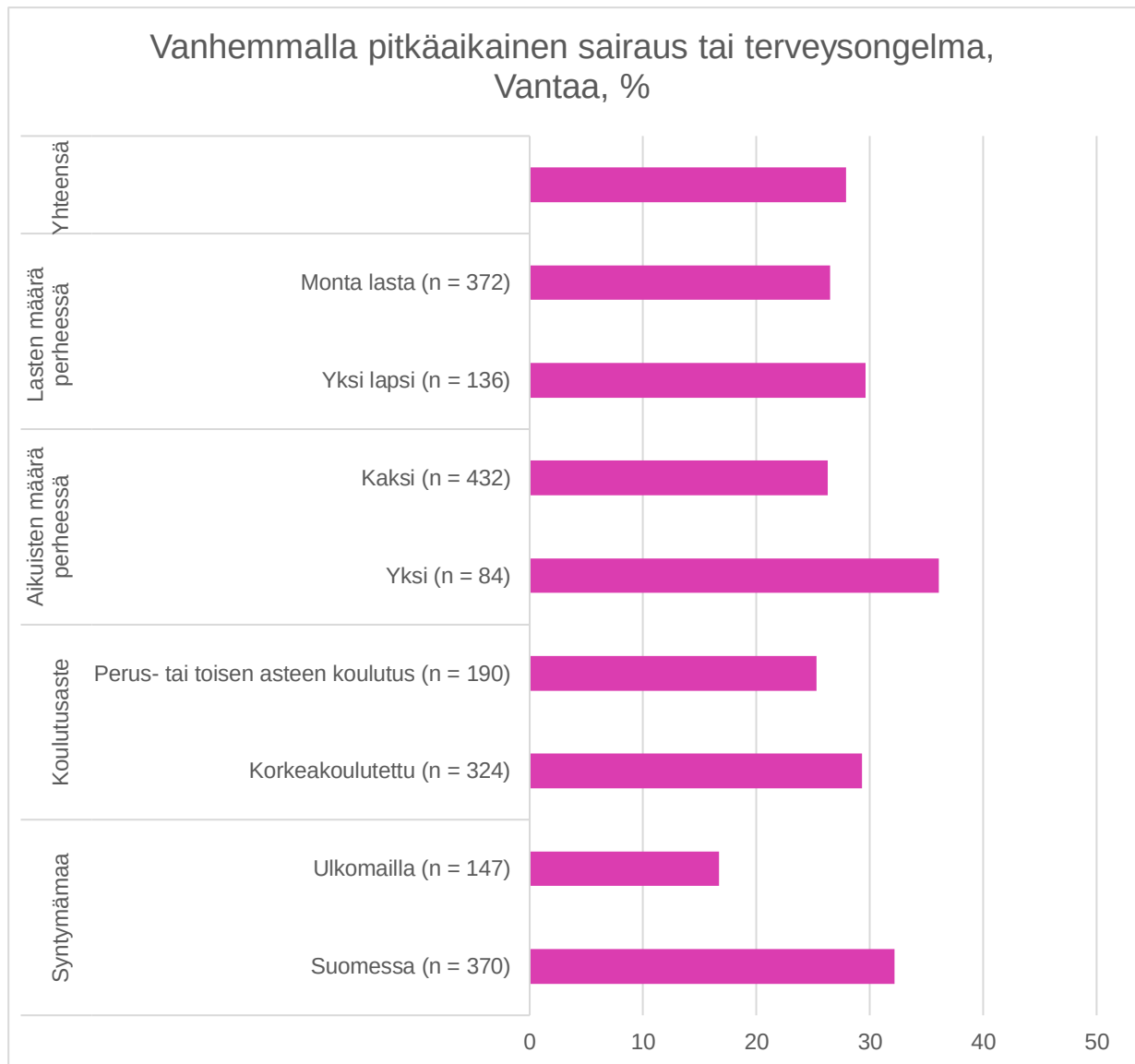
Fyysinen terveys ja liikunnan harrastaminen

Keskimäärin 22 % 6-vuotiaiden lasten vanhemmista kokee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi. Selkeästi erotteleva taustatekijä indikaattorin kohdalla on aikuisten määrä perheessä: yhden aikuisen perheessä vanhemmat kokevat terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi huomattavasti keskimääräistä useammin, sekä huomattavasti useammin kuin kahden aikuisen perheiden vanhemmat.

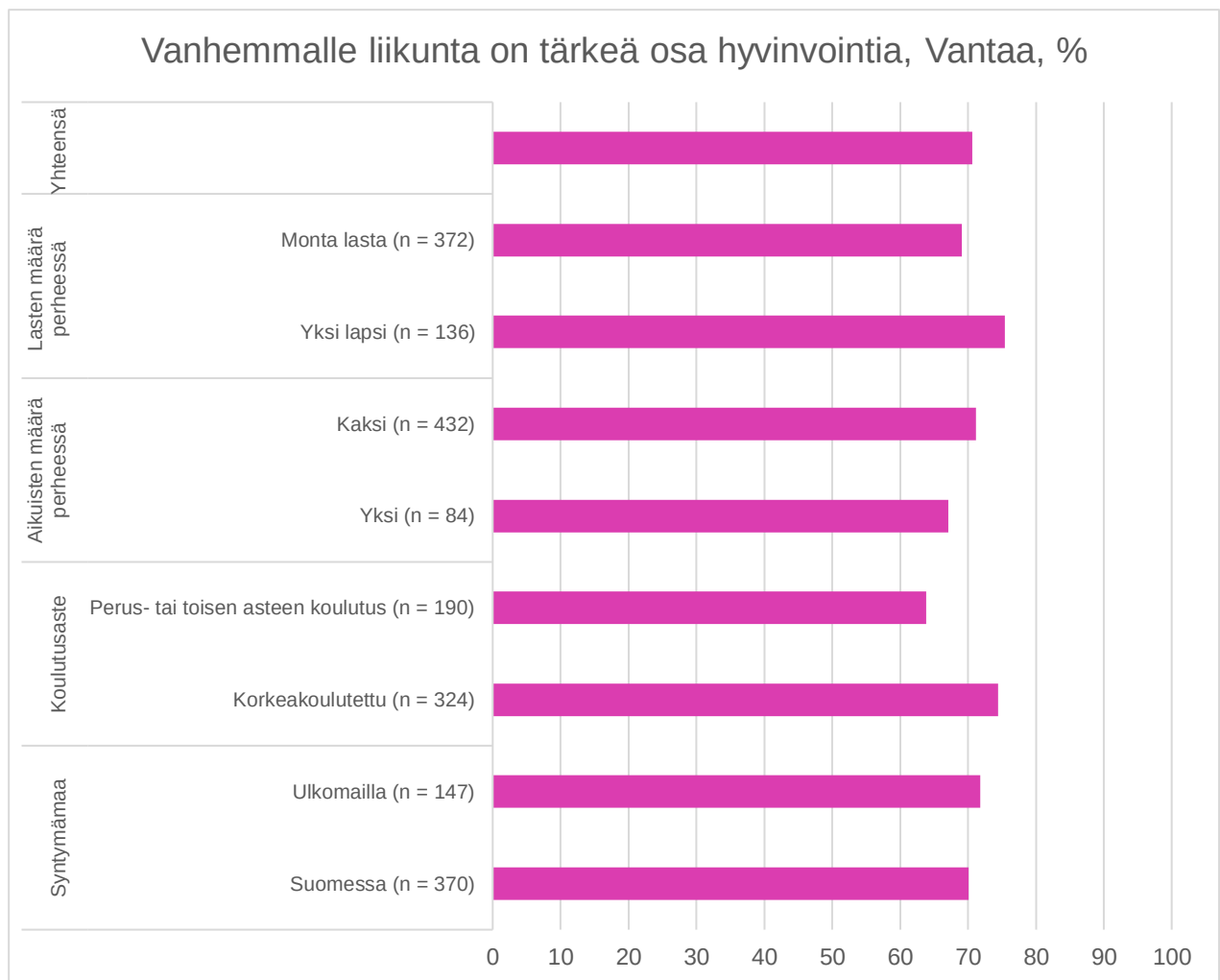
Keskimäärin 28 prosentilla 6-vuotiaiden vanhemmista on pitkäaikainen sairaus tai terveysongelma. Suomessa syntyneillä vanhemmilla on useammin pitkäaikainen sairaus tai terveysongelma verrattuna ulkomailla syntyneeseen, samoin kuin yhden aikuisen perheiden vanhemmilla verrattuna kahden vanhemman perheiden vanhempiin sekä keskiarvoon.

Vanhempi kokee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi, Vantaa, %

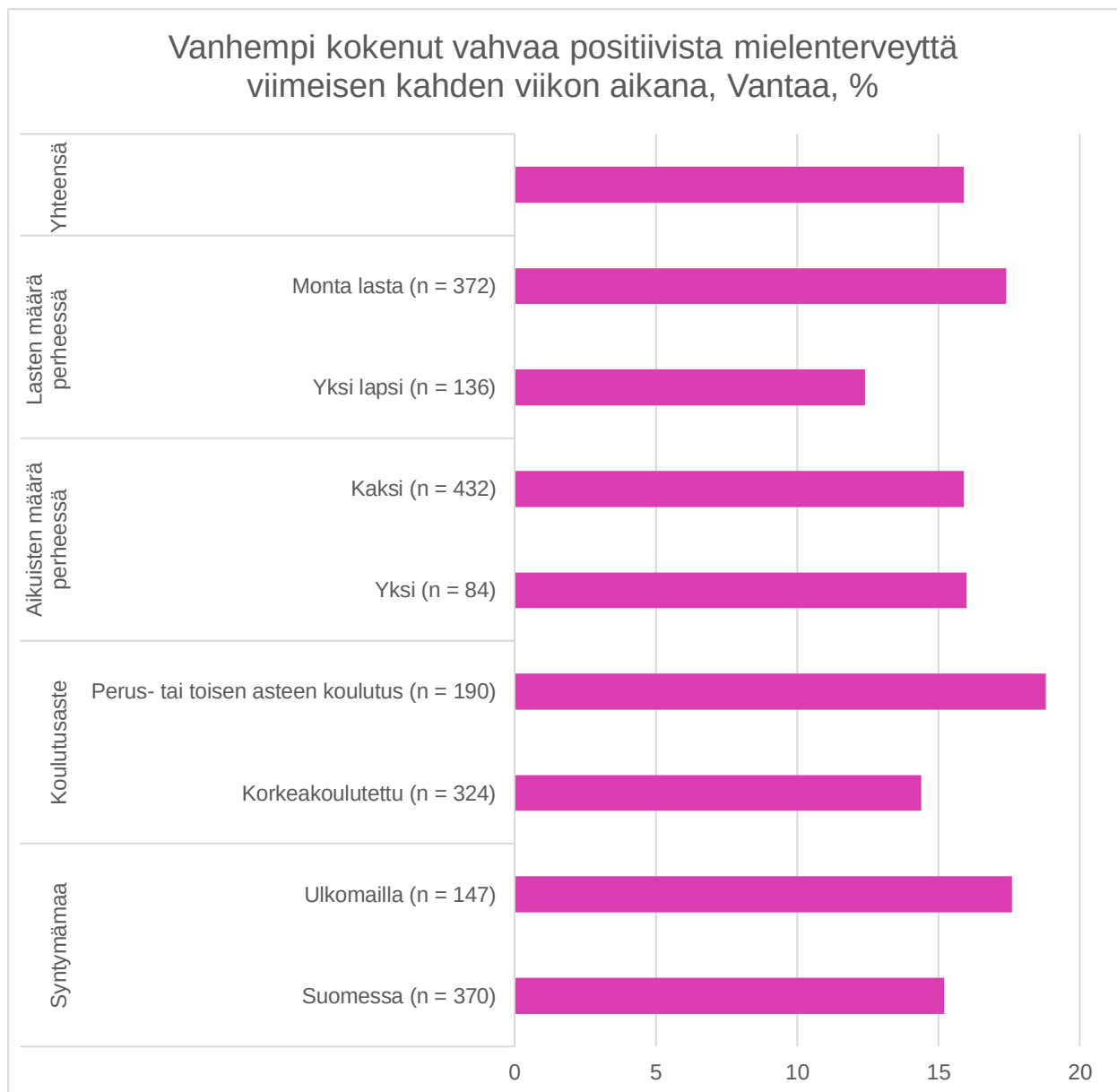

Liikunta on vanhemmille pääsääntöisesti tärkeä osa hyvinvointia, yhteensä 71 % vanhemmista pitää sitä tärkeänä. Useammin sen tärkeäksi mainitsevat kuitenkin yksinlapsisten perheiden vanhemmat kuin perheet, joissa on useampi lapsi, korkeakoulutetut suhteessa niihin, joilla on perus- tai toisen asteen koulutus sekä kahden aikuisen perheiden vanhemmat suhteessa yhden aikuisen perheiden vanhempiin.

Koettu mielenterveys

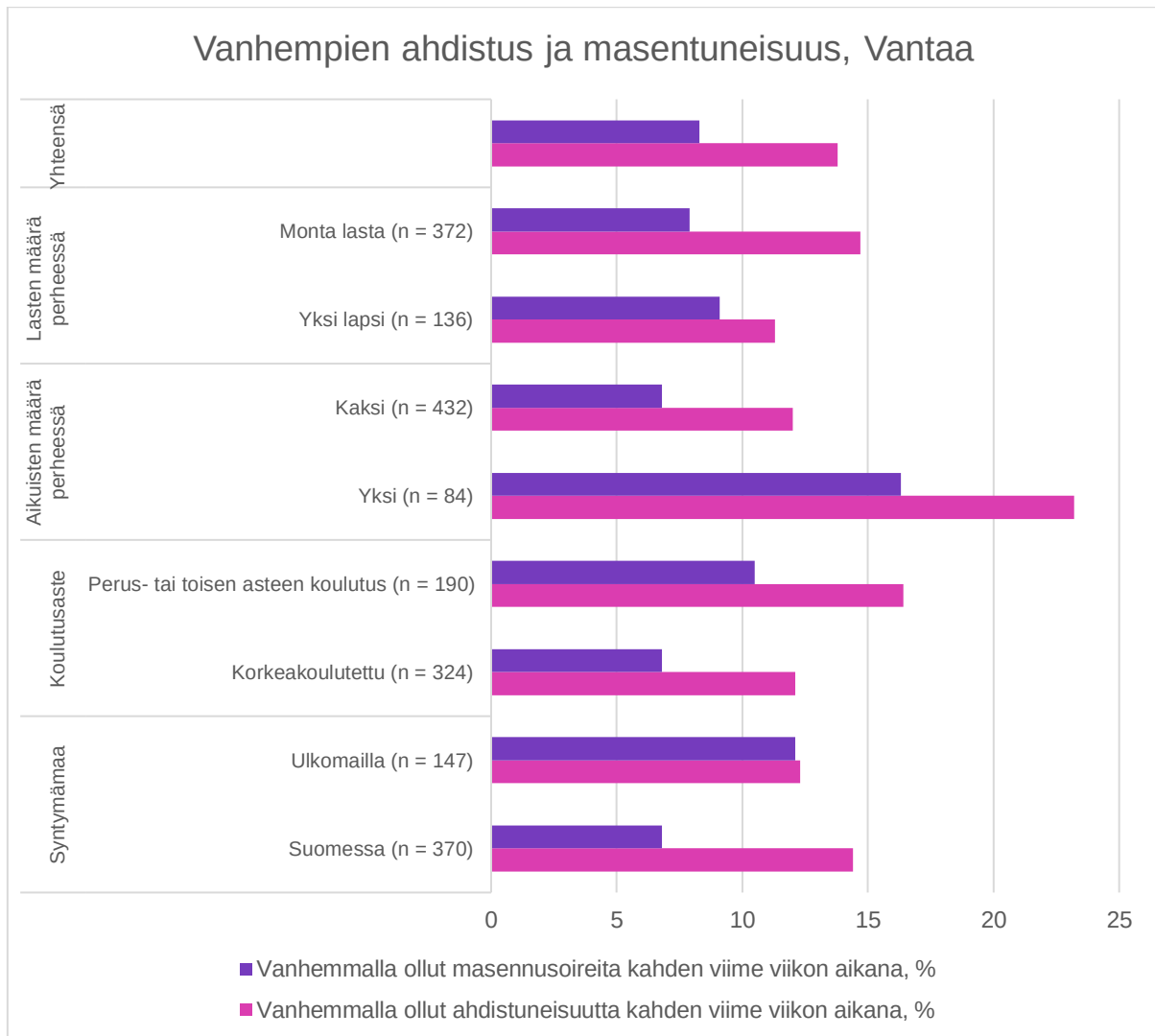
Positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana on kokenut keskimäärin 16 % 6-vuotiaiden lasten vanhemmista. Keskimääräistä harvemmin positiivista mielenterveyttä ovat kokeneet vanhemmat, joiden perheissä on yksi lapsi sekä korkeakoulutetut vanhemmat. Erot ovat kuitenkin pieniä eri ryhmien välillä.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Merkitse jokaisen väittämän kohdalle se vaihtoehto, mikä parhaiten kuvaa kokemuksiasi 2 viime viikon aikana." Summaindikaattori muodostuu seitsemästä kysymyksen osiosta: 1) väittämä toiveikkuuden tunteesta, 2) väittämä hyödyllisyyden tunteesta, 3) väittämä rentoutuneisuuden tunteesta, 4) väittämä ongelmien käsittelystä, 5) väittämä ajattelun selkeydestä, 6) väittämä läheisyyden tunteesta, 7) väittämä kyvystä tehdä päätöksiä. Vastausvaihtoehdot: 1) ei koskaan, 2) harvoin, 3) silloin tällöin, 4) usein, 5) koko ajan. Vastausvaihtoehdot pisteytetään seuraavasti: 1=1, 2=2, 3=3, 4=4, 5=5. Osioiden pistemäärät lasketaan yhteen, jolloin pistemäärä voi vaihdella välillä 7-35. Tarkastelussa ovat vähintään 31 pistettä saaneet vanhemmat. Vanhemman on täytynyt vastata kaikkiin osioihin. Vahva positiivinen mielenterveys tarkoittaa vahvaa mielen hyvinvointia. Indikaattori perustuu positiivista mielenterveyttä mittaavaan SWEMWBS-mittariin (Warwick Edinburgh Mental Well-Being Scale (WEMWBS))

Ahdistuneisuutta on kokenut keskimääräistä enemmän ne vanhemmat, joiden perheessä on yksi aikuinen sekä vanhemmat, joilla on korkeintaan perus- tai toisen asteen tutkinto. Masentuneisuutta on kokenut keskimääräistä enemmän ne vanhemmat, joiden perheessä on yksi aikuinen sekä ne, joilla on korkeintaan perus- tai toisen asteen tutkinto sekä ulkomailla syntyneet vanhemmat.

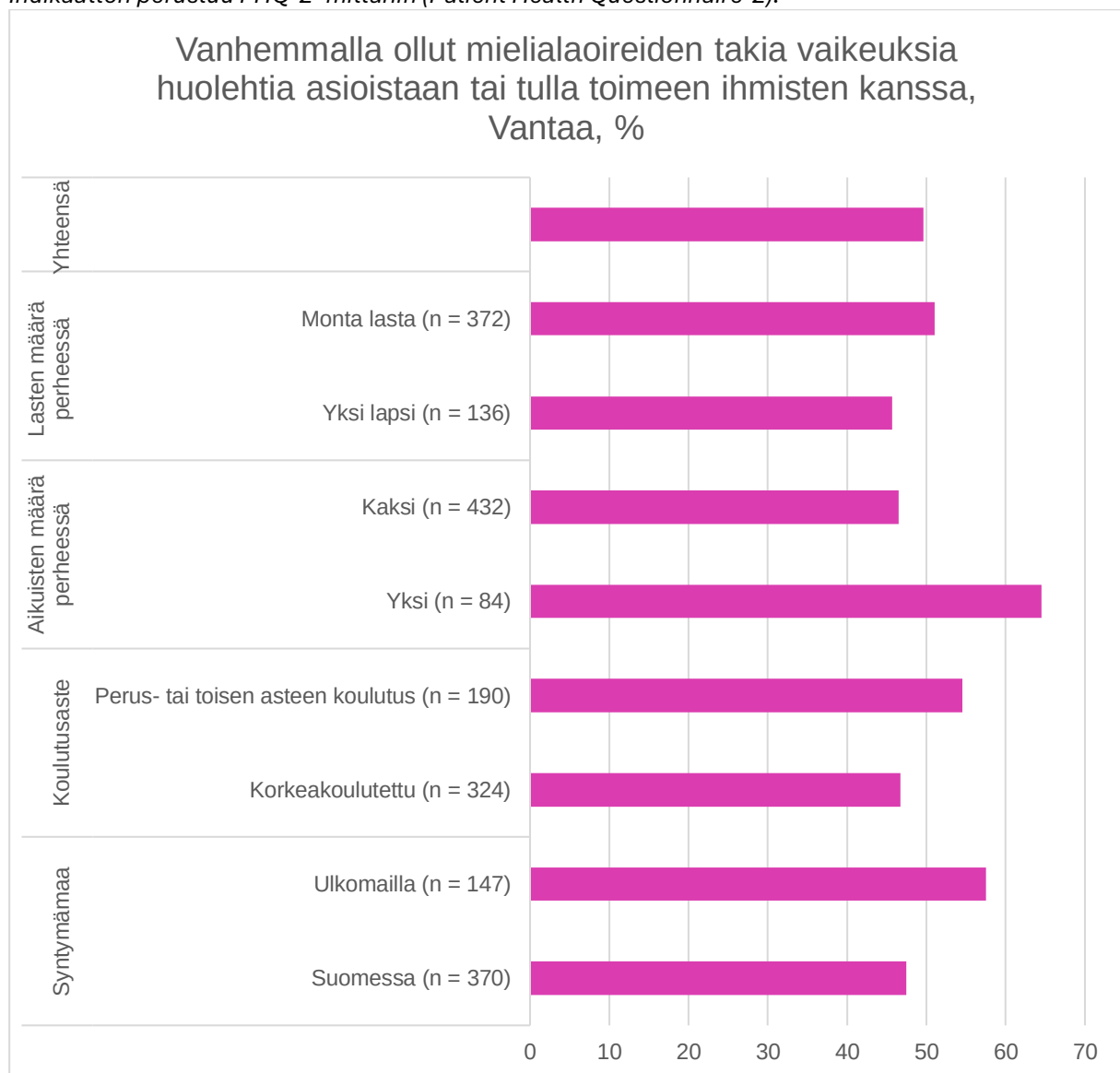
Vaikeudet huolehtia asioista tai tulla toimeen ihmisten kanssa mielialaoireiden takia ovat kaikissa ryhmissä selkeästi yleisempiä, kuin ahdistuneisuuden tai masentuneisuuden kokemukset. Yhden vanhemman perheissä tai vanhemmilla, joilla on korkeintaan perus- tai toisen asteen tutkinto tai vanhemmilla, jotka ovat syntyneet ulkomailla, nämä vaikeudet ovat keskimääräistä yleisempiä.

Ahdistuneisuus: Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka usein seuraavat ongelmat ovat vaivanneet sinua kahden viime viikon aikana?" Summaindikaattori muodostuu kahdesta kysymyksen osiosta: 1) hermostuneisuuden, ahdistuneisuuden tai kireyden tunne, 2) en ole voinut lopettaa tai hallita huolestumistani. Vastausvaihtoehdot: 1) ei lainkaan, 2) useampana päivänä, 3) useammin kuin puolet ajasta, 4) lähes joka päivä. Vastausvaihtoehdot pisteytetään seuraavasti: 1=0, 2=1, 3=2, 4=3. Osioiden pistemäärät lasketaan yhteen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet vähintään 3 pistettä. Laskennassa ovat mukana vain molempiin kysymyksen osioihin vastanneet. Indikaattori perustuu GAD2-mittariin (Generalized Anxiety Disorder 2-item).

Masentuneisuus: Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka usein seuraavat ongelmat ovat vaivanneet sinua kahden viime viikon aikana?" Summaindikaattori muodostuu kahdesta kysymyksen osiosta: 3) asioiden tekeminen kiinnostaa hyvin vähän tai ei juuri tuota mielihyvää, 4) alakuloisuus, masentuneisuus tai toivottomuus. Vastausvaihtoehdot: 1) ei lainkaan, 2) useampana päivänä, 3) useammin kuin puolet ajasta, 4) lähes joka päivä. Vastausvaihtoehdot pisteytetään seuraavasti: 1=0, 2=1, 3=2, 4=3. Osioiden pistemäärät lasketaan yhteen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet

vähintään 3 pistettä. Laskennassa ovat mukana vain molempiin kysymyksen osioihin vastanneet. Indikaattori perustuu PHQ-2 -mittariin (Patient Health Questionnaire-2).

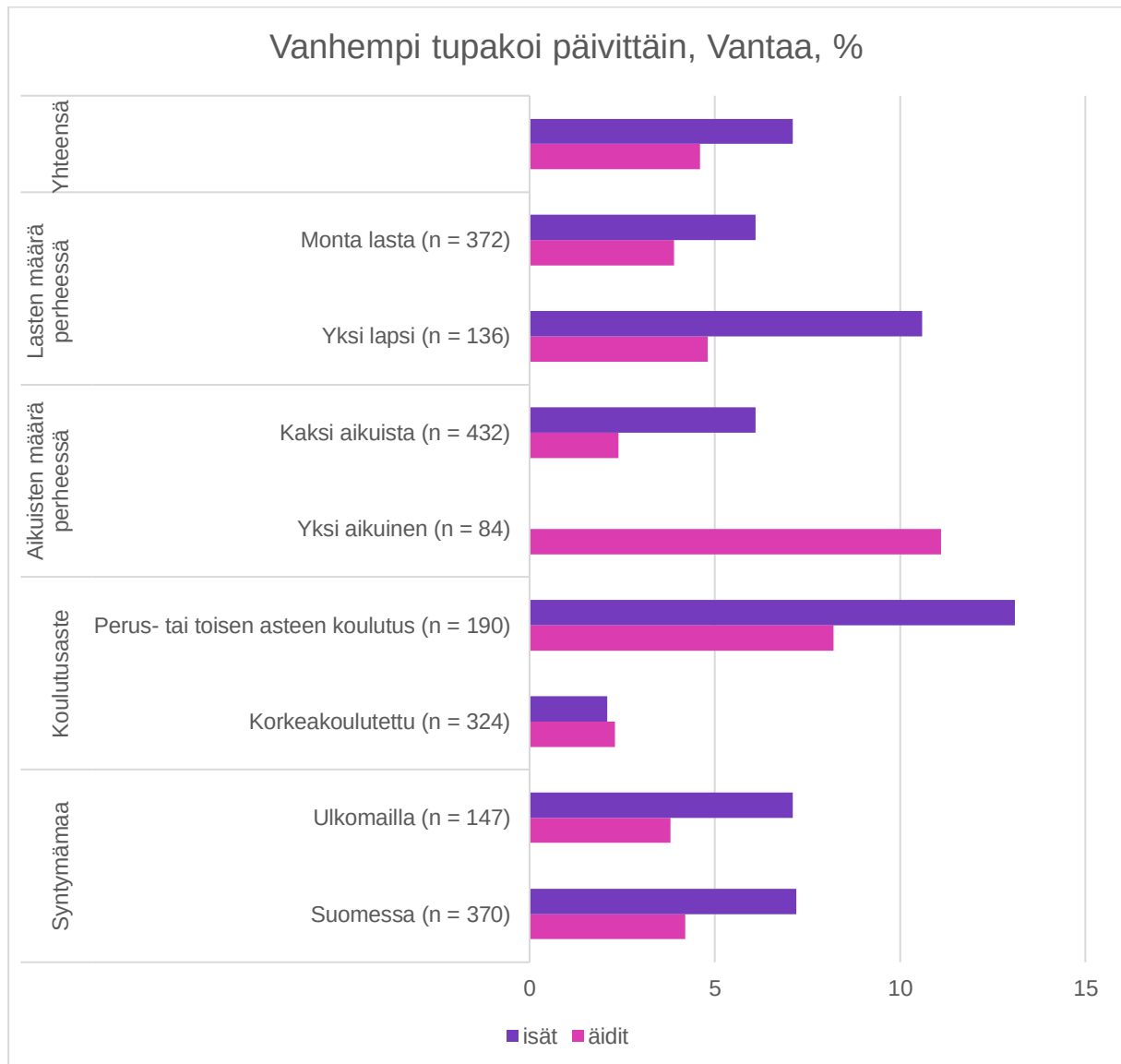
Indikaattori perustuu kahteen kysymykseen. Kysymys 1: "Kuinka usein seuraavat ongelmat ovat vaivanneet sinua kahden viime viikon aikana?" Kysymyksen osiot: 1) hermostuneisuuden, ahdistuneisuuden tai kireyden tunne, 2) en ole voinut lopettaa tai hallita huolestumistani, 3) asioiden tekeminen kiinnostaa hyvin vähän tai ei juuri tuota mielihyvää, 4) alakuloisuus, masentuneisuus tai toivottomuus. Vastausvaihtoehdot: 1) ei lainkaan, 2) useampana päivänä, 3) useammin kuin puolet ajasta, 4) lähes joka päivä. Kysymys 2: "Mikäli jokin yllä mainituista ongelmista on vaivannut sinua vähintään useana päivänä, niin kuinka vaikeaa sinun on ollut huolehtia työstäsi, kotiasioistasi tai tulla toimeen muiden ihmisten kanssa näiden ongelmien vuoksi?". Vastausvaihtoehdot: 1) ei lainkaan vaikeaa, 2) hieman vaikeaa, 3) hyvin vaikeaa, 4) erittäin vaikeaa. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet kysymykseen 2 vaihtoehdon 2, 3 tai 4. Osuus lasketaan niistä, jotka ovat ilmoittaneet vähintään yhteen kysymyksen 1 osioon vaihtoehdon 2, 3 tai 4.

Päihteiden käyttö

Kyselyyn vastanneista keskimäärin 5 % vanhemmista tupakoi päivittäin. Hiukan yleisempää päivittäinen tupakointi on isillä ja toisilla vanhemmilla, kuin äideillä.

Koulutusaste erottelee vanhempia päivittäisen tupakoinnin suhteen, se on paljon

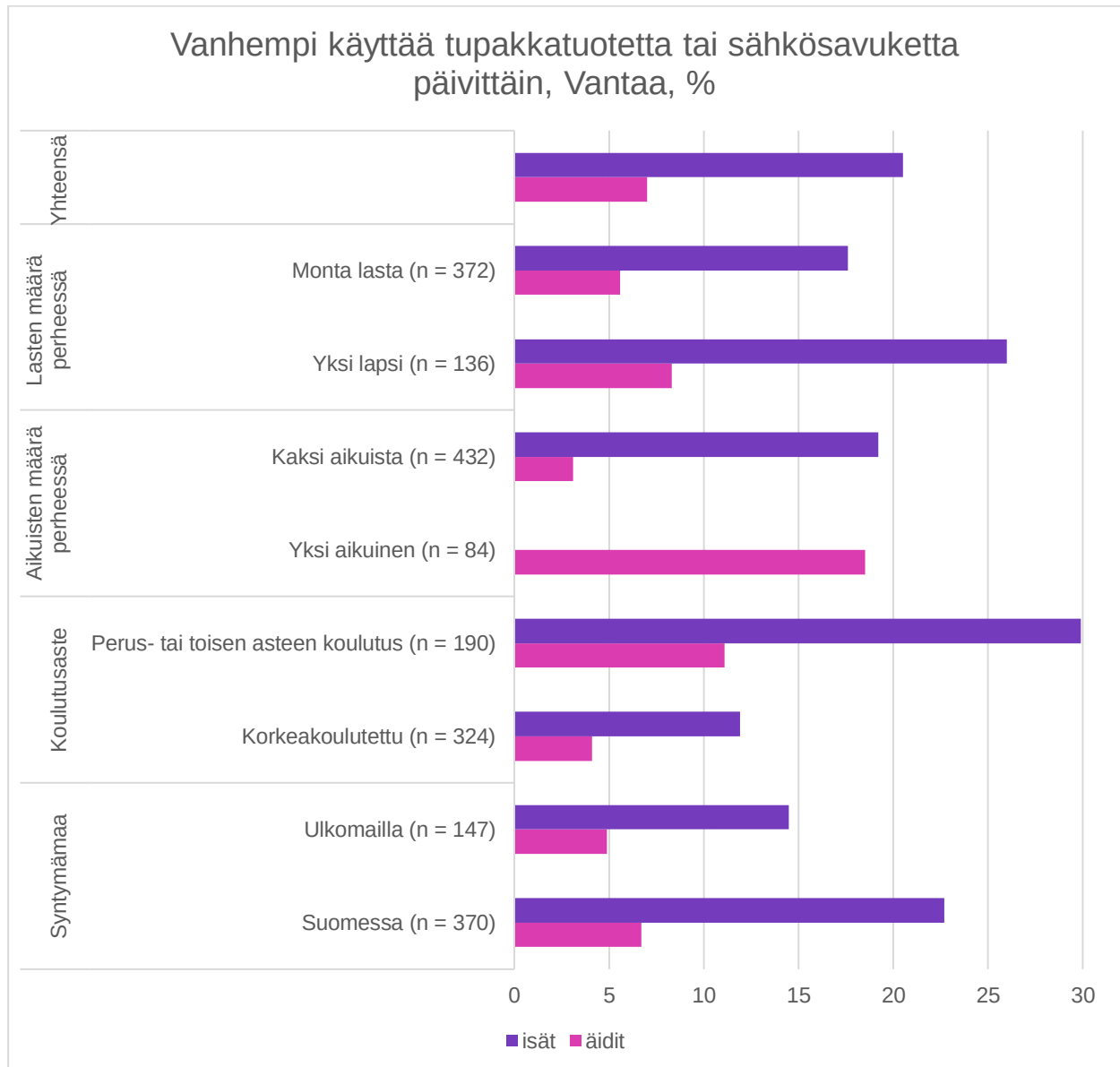
harvinaisempaa korkeakoulutettujen vanhempien keskuudessa kuin perus- tai toisen asteen koulutuksen omaavien keskuudessa. Lisäksi yhden lapsen perheiden vanhemmat tupakoivat päivittäin useammin kuin muut ryhmät, erityisesti näiden perheiden isät tai toiset vanhemmat. Äitien tupakointi korostuu yhden aikuisen perheissä. Yhden vanhemman perheiden osalta isien tai toisten vanhempien tuloksia ei ole päihteiden käyttöön liittyvissä indikaattoreissa saatavilla erikseen pienen vastaajamäärän takia.

Tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden käyttö taas on paljon yleisempää (11 %) kuin tupakan, sekin on iseillä ja toisilla vanhemmilla yleisempää kuin äideillä.

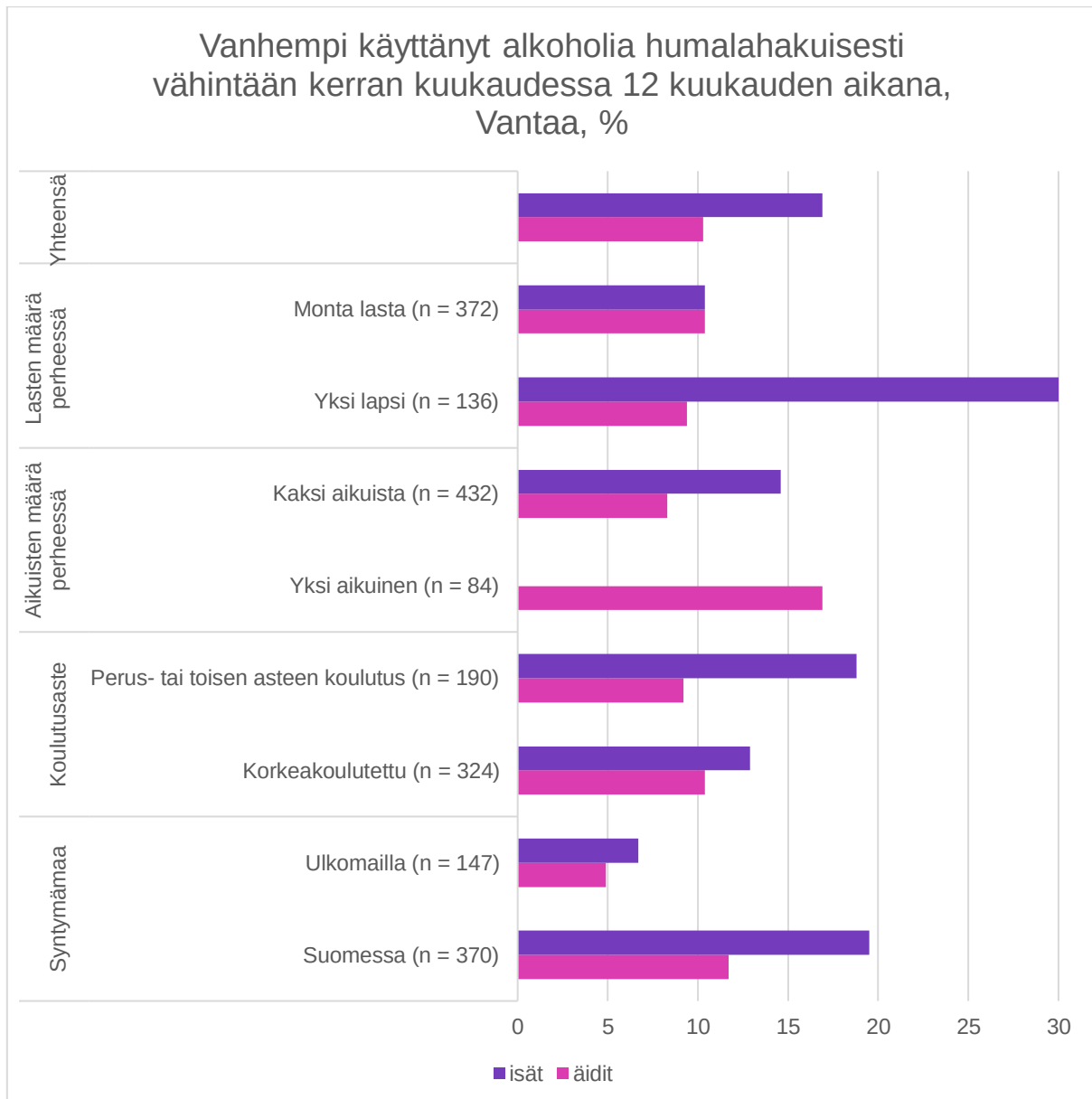
Tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden päivittäinen käyttö on yleisempää yhden lapsen perheiden vanhemmilla kuin monilapsisten perheiden vanhemmilla, yhden

aikuisen perheiden vanhemmilla verrattuna kahden aikuisen perheiden vanhempiin, perus- ja toisen asteen koulutuksen omaavilla vanhemmilla kuin korkeakoulutetuilla vanhemmilla sekä Suomessa syntyneillä verrattuna ulkomailla syntyneisiin.

Humalanhakuaisesti alkoholia vähintään kerran kuukaudessa viimeisen 12 kuukauden aikana on käyttänyt keskimäärin 12 % vanhemmista yhteensä. Keskimääräistä yleisempää se on ollut yhden lapsen perheiden, sekä yhden aikuisen perheiden vanhemmilla. Korkeakoulutetut vanhemmat ovat harvemmin raportoineet käyttäneensä alkoholia humalanhakuisesti vähintään kerran kuukaudessa viimeisen 12 kk aikana, kuin perus- tai toisen asteen tutkinon suorittaneet, samoin kuin ulkomailla syntyneet vanhemmat verrattuna Suomessa syntyneisiin vanhempiin. Äitien

osalta humalanhakuinen alkoholinkäyttö korostuu niissä tapauksissa, kun äiti on perheen ainut aikuinen (17 %). Isien tai toisien vanhempien kohdalla humalanhakuinen alkoholinkäyttö on yleisintä silloin, kun perheessä on vain yksi lapsi.

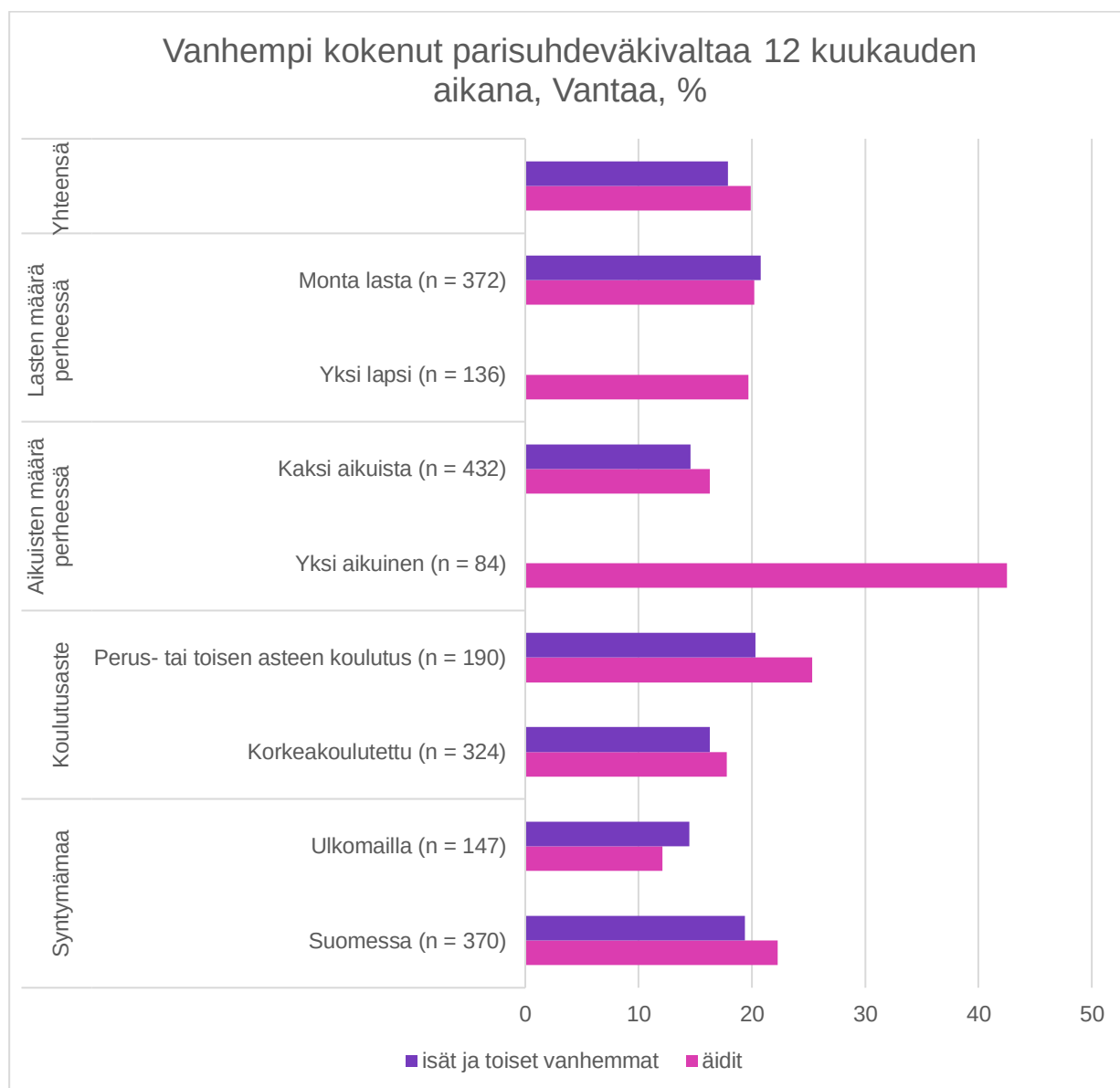

Indikaattori perustuu kahteen kysymykseen. Kysymys 1: "Oletko käyttänyt alkoholijuomia 12 viime kuukauden aikana?" Vastausvaihtoehdot: 1) en, 2) kyllä. Kysymys 2: "Kuinka usein olet juonut vähintään 4 (naiset) tai 6 annosta (miehet) kerralla alkoholia 12 viime kuukauden aikana?" Vastausvaihtoehdot: 1) en koskaan, 2) 1-2 kertaa, 3) harvemmin kuin kerran kuukaudessa, 4) kerran kuukaudessa, 5) kerran viikossa, 6) päivittäin tai lähes päivittäin. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet kysymykseen 1 vaihtoehdon 2 ja kysymykseen 2 vaihtoehdon 4, 5 tai 6. Osuus lasketaan kysymykseen 1 vastanneista vanhemmista.

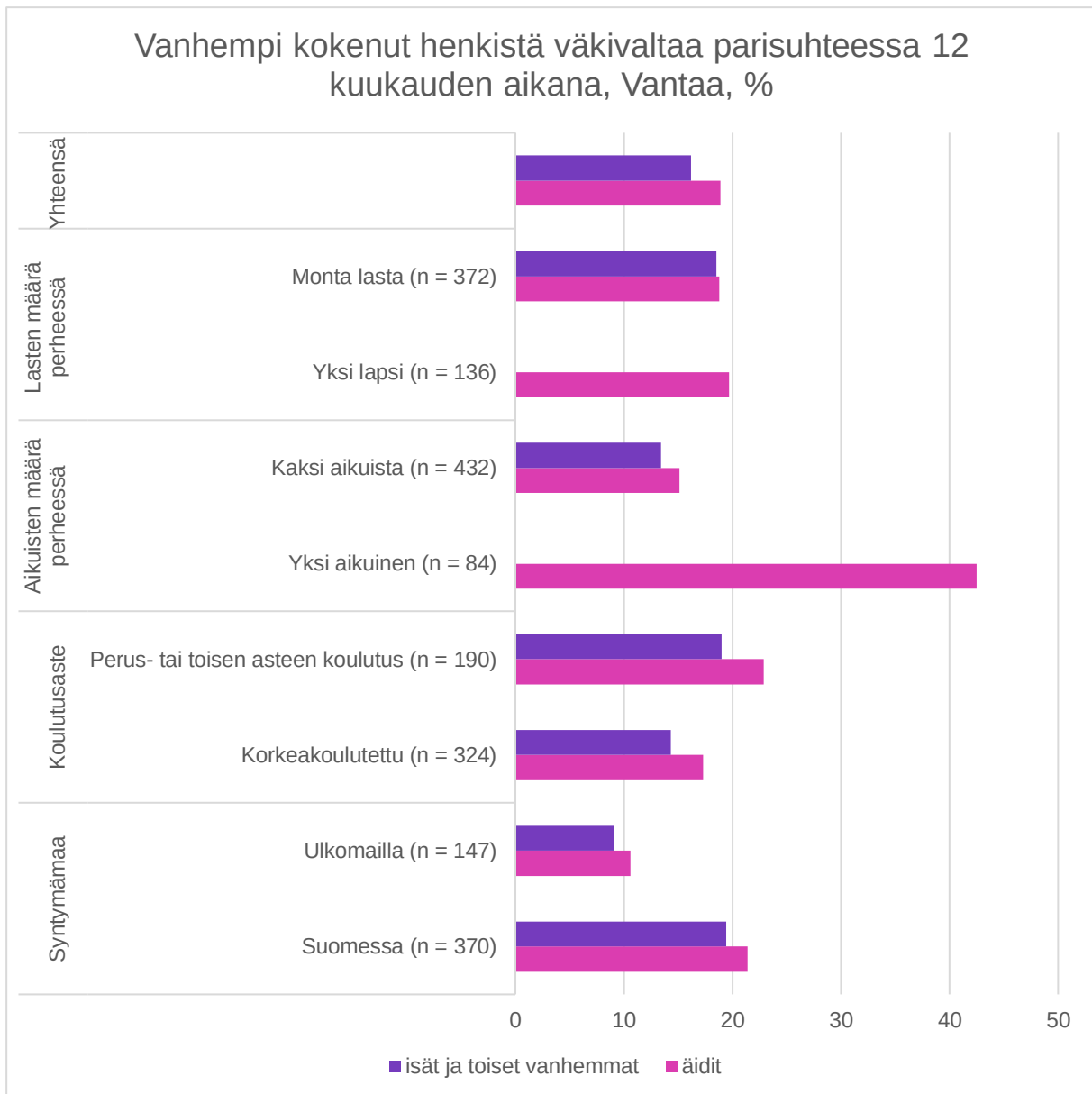
Väkivallan kokemukset

Parisuhdeväkivalta

Keskimäärin 19 % vanhemmista on kokenut parisuhteessaan parisuhdeväkivaltaa ja 18 % henkistä väkivaltaa viimeisen 12 kk aikana. Merkittävästi keskimääräistä useammin väkivaltaa ovat kokeneet ne vanhemmat, joiden perheissä on yksi aikuinen. Näistä perheistä erikseen on tilastoituna vain äidit isien pienen vastaajamäärän takia.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Onko puolisisi tai entinen puolisisi tehnyt seuraavia asioita 12 viime kuukauden aikana?" Summaindikaattori muodostuu viidestä kysymyksen osiosta: 1) nimitellyt, uhkaillut, haukkunut, nöyryyttänyt tai painostanut sinua, 2) rajoittanut tai yrittänyt rajoittaa yhteydenpitoasi läheisiisi, 3) estänyt sinua liikkumasta, tarttunut kiinni, töninyt, lyönyt tai potkinut, 4) häirinnyt sinua seksuaalisesti loukkaavilla sanoilla tai teoilla, pakottanut tai yrittänyt pakottaa sinua seksuaalisiin tekoihin, 5) estänyt sinua päättämästä perheen raha-asioista tai tekemästä itsenäisesti ostoksia.

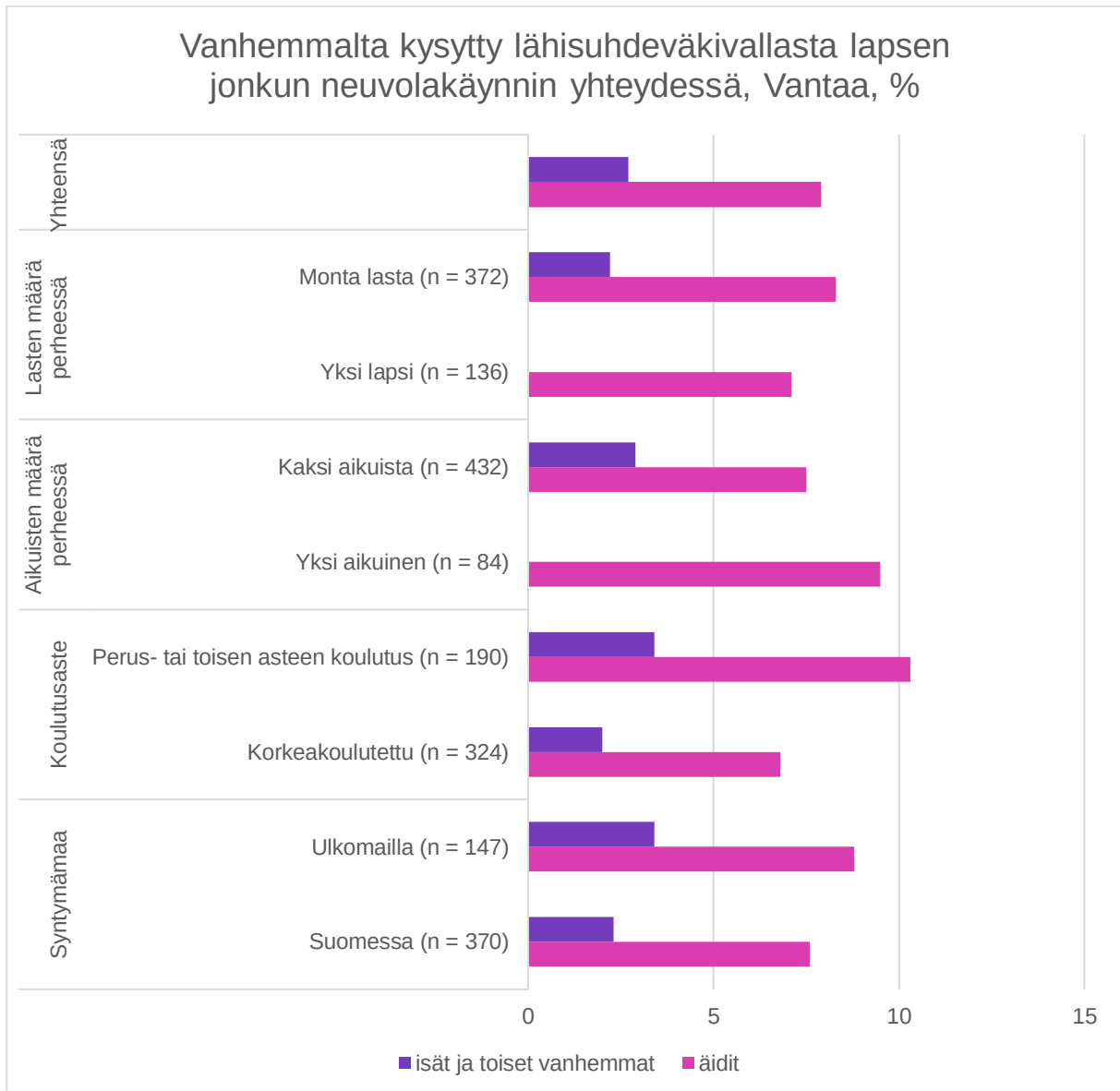

Henkistä väkivaltaa käsittelevä summaindikaattori muodostuu kahdesta kysymyksen osiosta: Onko puoliso tai entinen puoliso tehnyt seuraavia asioita viimeisen 12 kk aikana? 1) nimitellyt, uhkaillut, haukkunut, nöyryyttänyt tai painostanut sinua, 2) rajoittanut tai yrittänyt rajoittaa yhteydenpitoasi läheisiisi.

Äideiltä on kysytty lähisuhdeväkivallasta neuvolakäynnin yhteydessä huomattavasti useammin kuin isiltä tai toisilta vanhemmilta. Isistä ja toisista vanhemmista keskimäärin 3 % ilmoitti, että heiltä on kysytty neuvolakäynnin yhteydessä lähisuhdeväkivallasta, kun vastaava osuus on äitien kohdalla 8 %.

Lähisuhdeväkivallasta on kysytty useammin perus- tai toisen asteen koulutuksen omaavilta, kuin korkeakoulutetuilta ja ulkomailla syntyneiltä kuin Suomessa syntyneiltä, kuin myös yhden aikuisen perheiden vanhemmilta verrattuna kahden

aikuisen perheiden vanhempiin. Vantaalaisilta on kysytty lähisuhdeväkivallasta ylipäätään harvemmin, kuin koko maassa (koko maassa keskimäärin 13 %).

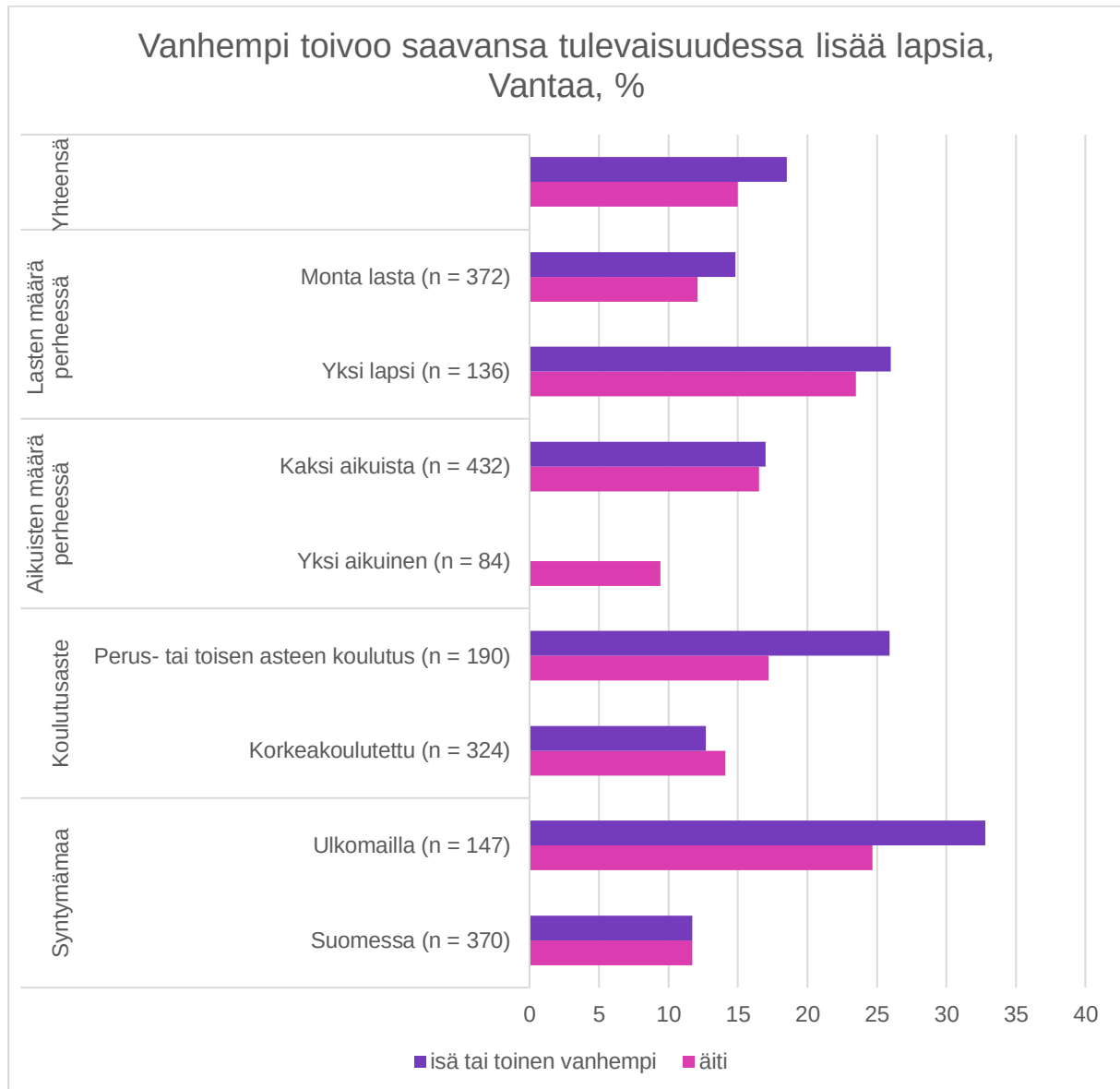

Perhe, työ ja toimeentulo

Vanhemmuus

Äidit toivovat keskimäärin harvemmin saavansa tulevaisuudessa lisää lapsia kuin isät tai toiset vanhemmat. Useammin tulevaisuudessa lisää lapsia toivovat saavansa ulkomailla syntyneet vanhemmat verrattuna Suomessa syntyneisiin, perus- tai toisen

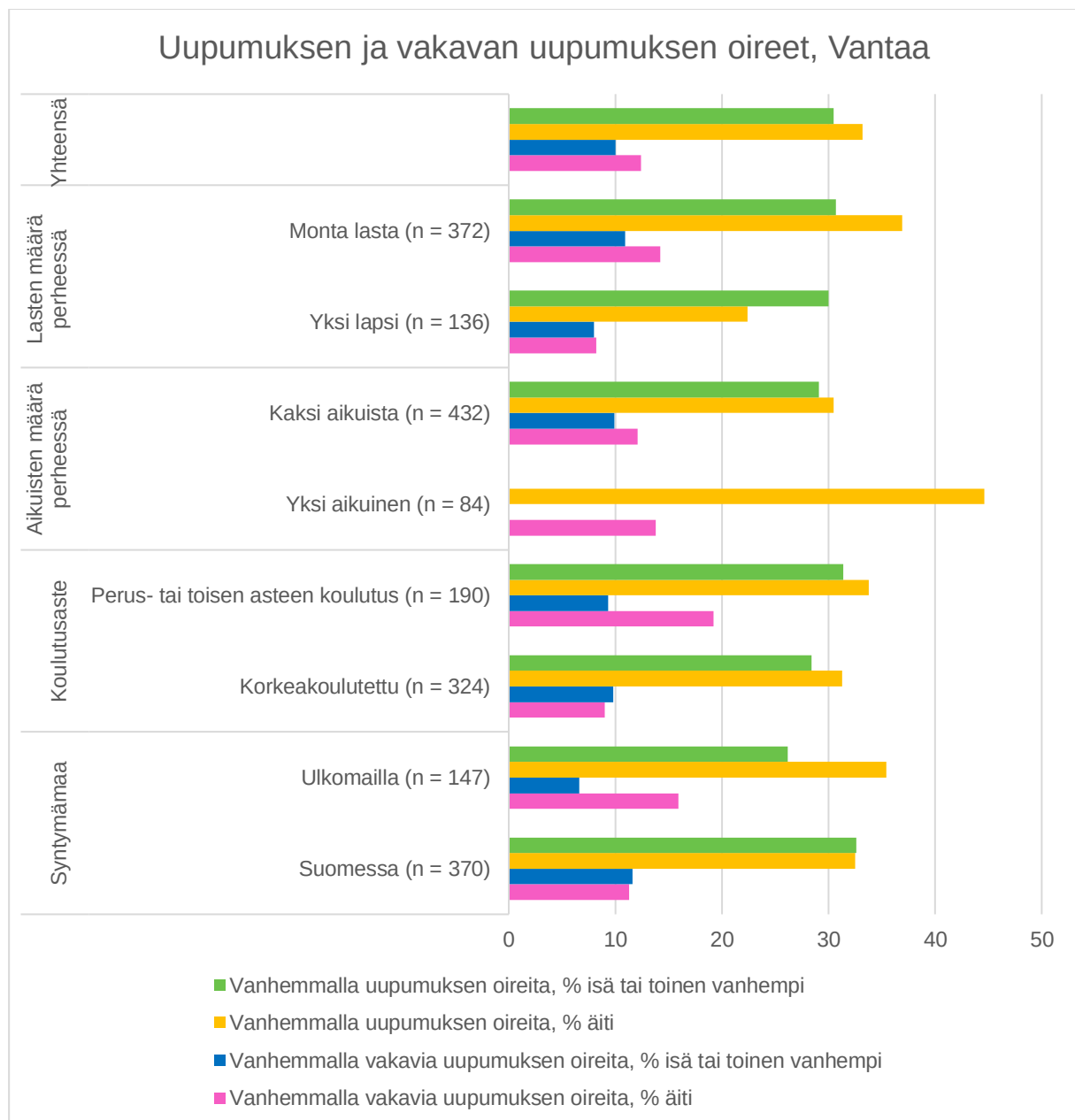
asteen koulutuksen omaavat verrattuna korkeakoulutettuihin, sekä yhden lapsen perheiden vanhemmat verrattuna niiden perheiden vanhempiin, joissa on useampi lapsi. Yhden lapsen perheiden vanhemmista on tilastoituna vain äidit erikseen isien pienen vastaajamäärän takia.

Uupumuksesta kysyttiin FinLapset-tutkimuksessa nimenomaan vanhemmuuteen liittyen. Uupumuksen oireita on muita useammin niillä äideillä, joiden perheessä on yksi aikuinen. Vakavan uupumuksen oireita taas on muita useammin niillä äideillä, joilla on perus- tai toisen asteen koulutus. Ulkomailla syntyneillä äideillä uupumuksen ja vakavan uupumuksen oireita on selvästi ulkomailla syntyneitä isiä ja toisia vanhempia useammin, kun taas Suomessa syntyneiden vanhempien välillä tulos on tasaisempi. Lisäksi ulkomailla syntyneillä äideillä uupumuksen ja vakavan

uupumuksen oireet ovat keskiarvoa ja Suomessa syntyneitä äitejä yleisempiä. Isillä ja toisilla vanhemmilla uupumuksen oireita on keskimäärin harvemmin kuin äideillä, mutta yhden lapsen perheiden kohdalla taas useammin.

Joka kolmas vanhempi kokee uupumuksen oireita (vrt. koko maassa 39 %) ja hieman yli kymmenesosa vakavia uupumuksen oireita. Pääsääntöisesti uupumuksen oireet ovat yleisempiä äideillä, mutta toisaalta tulee ottaa huomioon, että esimerkiksi yhden aikuisen perheistä on tietoa vain äitien osalta.

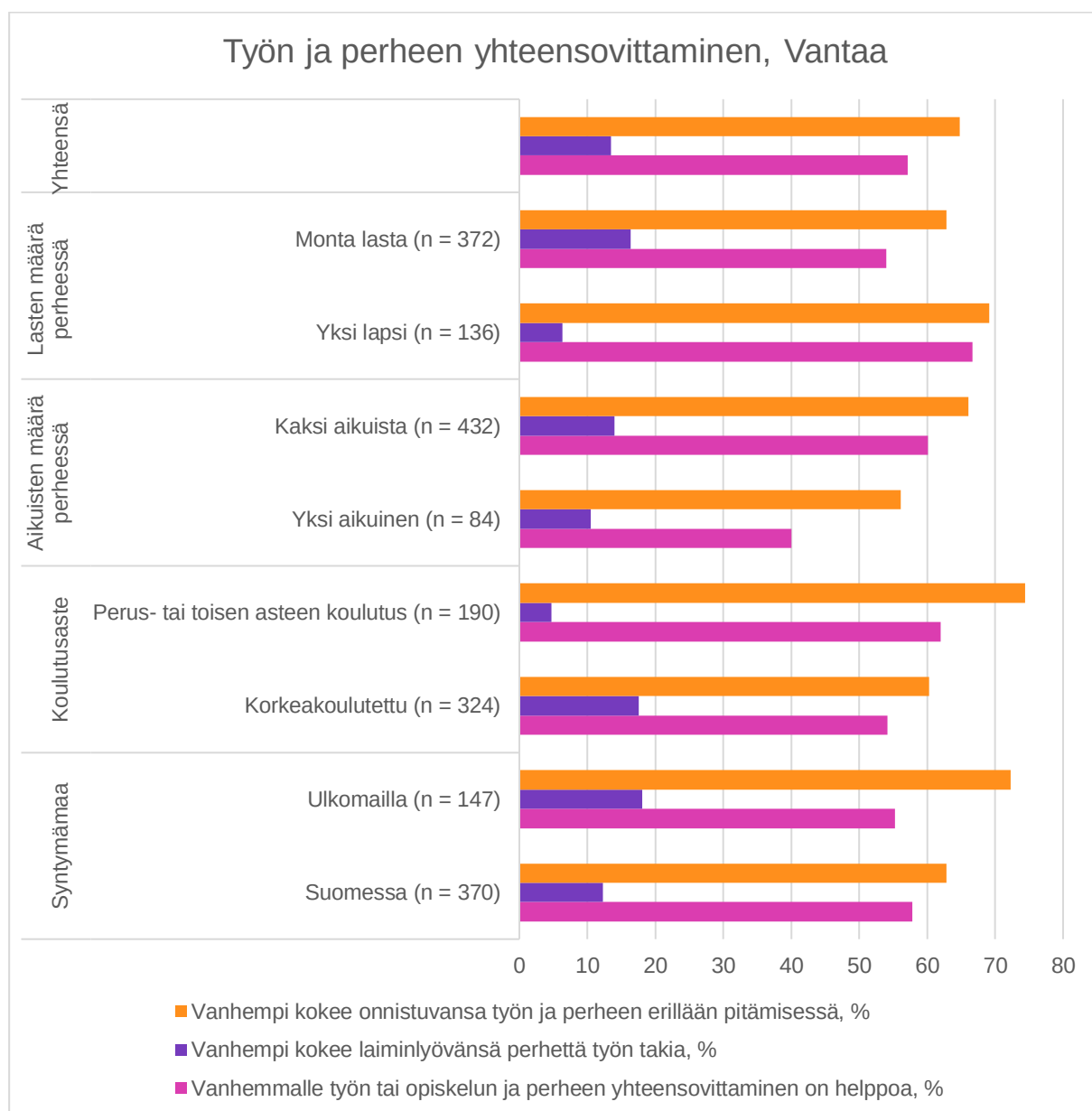

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kun mietit omaa rooliasi vanhempana, kuinka usein koet seuraavilla tavoilla? Valitse kokemustasi parhaiten vastaava vaihtoehto kultakin riviltä." Summaindikaattori muodostuu viidestä kysymyksen osiosta: 1) olen niin väsynyt rooliini vanhempana, ettei edes nukkuminen auta, 2) tunnen olevani aivan lopen uupunut vanhempana, 3) tuntuu kuin huolehtisin lapsestani/lapsistani

automaattiohjauksella (teen vain välttämättömät asiat, mutta en enempää), 4) en enää pysty näyttämään lapselleni/ lapsilleni, kuinka paljon rakastan häntä/heitä, 5) minusta tuntuu, etten jaksa enempää vanhempänä. Vastausvaihtoehdot: 1) päivittäin, 2) kerran tai pari viikossa, 3) harvemmin tai ei lainkaan. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet vähintään yhteen kysymyksen osioon vaihtoehdon 1 tai 2.

Työn ja perheen yhteensovittaminen

Suurin osa vanhemmista kokee onnistuvansa työn ja perheen erillään pitämisessä ja/tai yhteen sovittamisessa. Keskimääräistä harvemmin näin kokevat monilapsisten perheiden vanhemmat, yhden aikuisen perheiden vanhemmat ja korkeakoulutetut. Keskimäärin reilu kymmenys vanhemmista kokee laiminlyövänsä perhettään työn takia, mutta keskimääräistä useammin näin kokevat ulkomailla syntyneet vanhemmat, monilapsisten perheiden vanhemmat ja korkeakoulutetut vanhemmat.

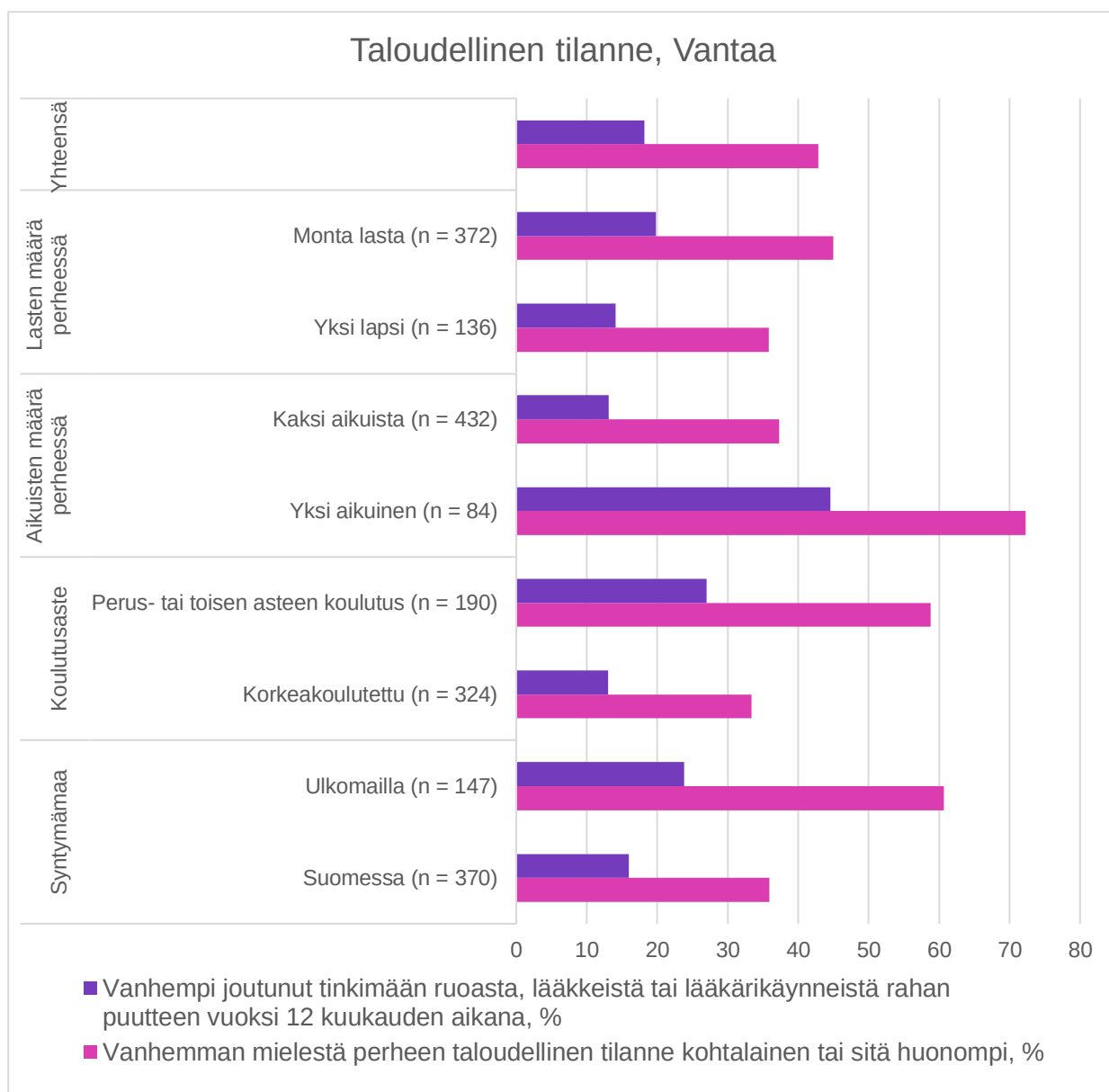
Kokee onnistuvansa työn ja perheen erillään pitämisessä: Indikaattori perustuu kysymykseen: "Pitävätkö seuraavat kotiin ja työhön liittyvät väittämät paikkansa sinun kohdallasi?" Summaindikaattori muodostuu kahdesta kysymyksen osiosta: 1) kun tulen kotiin tai lopetan työpäivän päätyessä etätöiden tekemisen, lakkaan ajattelemasta työtäni, 4) minun on usein vaikea keskittyä työhöni kotiasioiden vuoksi. Vastausvaihtoehdot: 1) pitää täysin paikkansa, 2) pitää jokseenkin paikkansa, 3) ei pidä juurikaan paikkaansa, 4) ei pidä lainkaan paikkaansa. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet osioon 1 vaihtoehdon 1 tai 2 ja osioon 4 vaihtoehdon 3 tai 4. Osuus lasketaan työelämässä olevista vanhemmista, joiden keskimääräinen työaika on vähintään 16 tuntia viikossa.

Kokee laiminlyövänsä perhettä: Indikaattori perustuu kysymykseen: "Mitä mieltä olet seuraavasta väittämästä? Työn tai opiskelun ja perheen yhteensovittaminen on minulle helppoa." Vastausvaihtoehdot: 1) täysin samaa mieltä, 2) samaa mieltä, 3) ei samaa eikä eri mieltä, 4) eri mieltä, 5) täysin eri mieltä, 6) ei koske minua. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 tai 2. Laskennassa eivät ole mukana vaihtoehdon 6 ilmoittaneet.

Työn ja perheen yhteensovittaminen helppoa: Indikaattori perustuu kysymykseen: "Mitä mieltä olet seuraavasta väittämästä? Työn tai opiskelun ja perheen yhteensovittaminen on minulle helppoa." Vastausvaihtoehdot: 1) täysin samaa mieltä, 2) samaa mieltä, 3) ei samaa eikä eri mieltä, 4) eri mieltä, 5) täysin eri mieltä, 6) ei koske minua. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 tai 2. Laskennassa eivät ole mukana vaihtoehdon 6 ilmoittaneet.

Kokemus perheen taloudellisesta tilanteesta

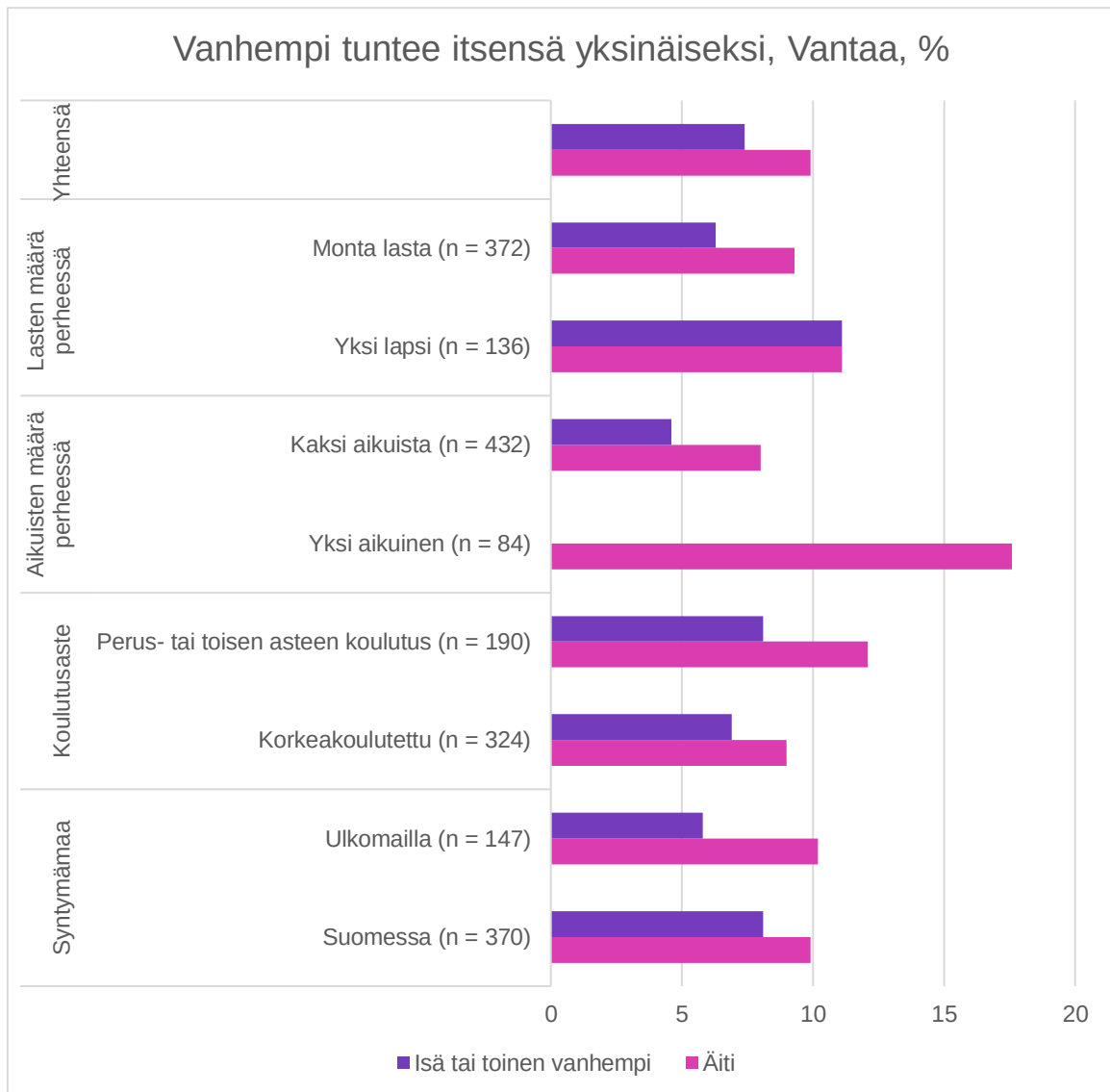
Keskimäärin 43 % vanhemmista kokee taloudellisen tilanteensa kohtalaiseksi tai sitä huonommaksi. Selvästi keskiarvoa useammin näin kokevat yhden aikuisen perheiden vanhemmat sekä perus- tai toisen asteen koulutuksen suorittaneet vanhemmat ja hiukan useammin ulkomailla syntyneet vanhemmat. Samat ryhmät ja niiden lisäksi monilapsisten perheiden vanhemmat ovat joutuneet tinkimään ruuasta, lääkkeistä ja lääkärikäynneistä keskimääräistä useammin.

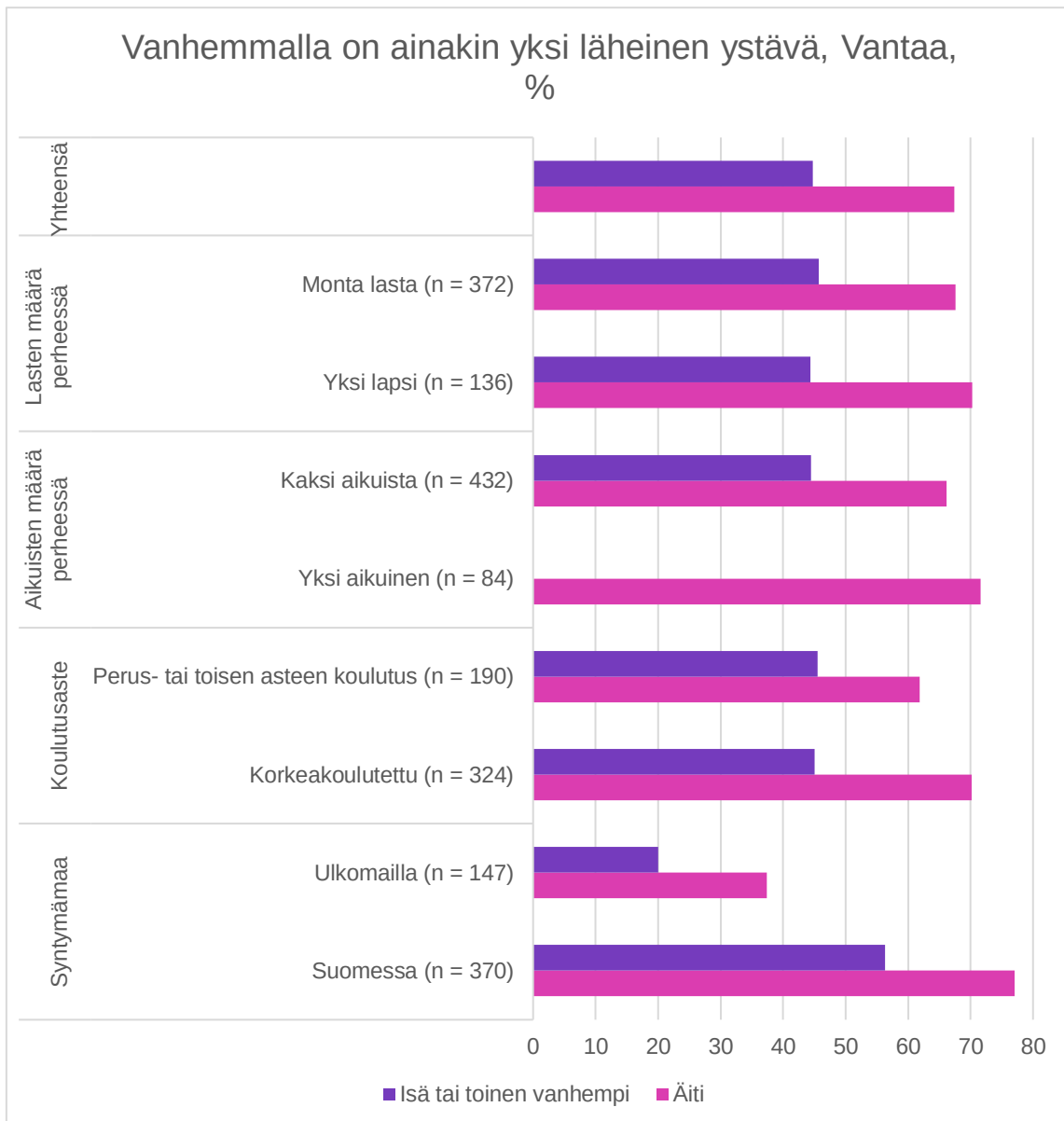
Sosiaalinen tuki ja verkostot

Vanhempien sosiaaliset suhteet ja tukiverkostot

6-vuotiaiden vanhempien äidit tuntevat itsensä keskimäärin useammin yksinäiseksi kuin isät tai toiset vanhemmat. Keskiarvo vastaa lähes valtakunnallista keskiarvoa. Vantaalaiset vanhemmat arvioivat harvemmin (59 %), että heillä on vähintään yksi läheinen ystävä, kuin vanhemmat koko maassa keskimäärin (67 %).

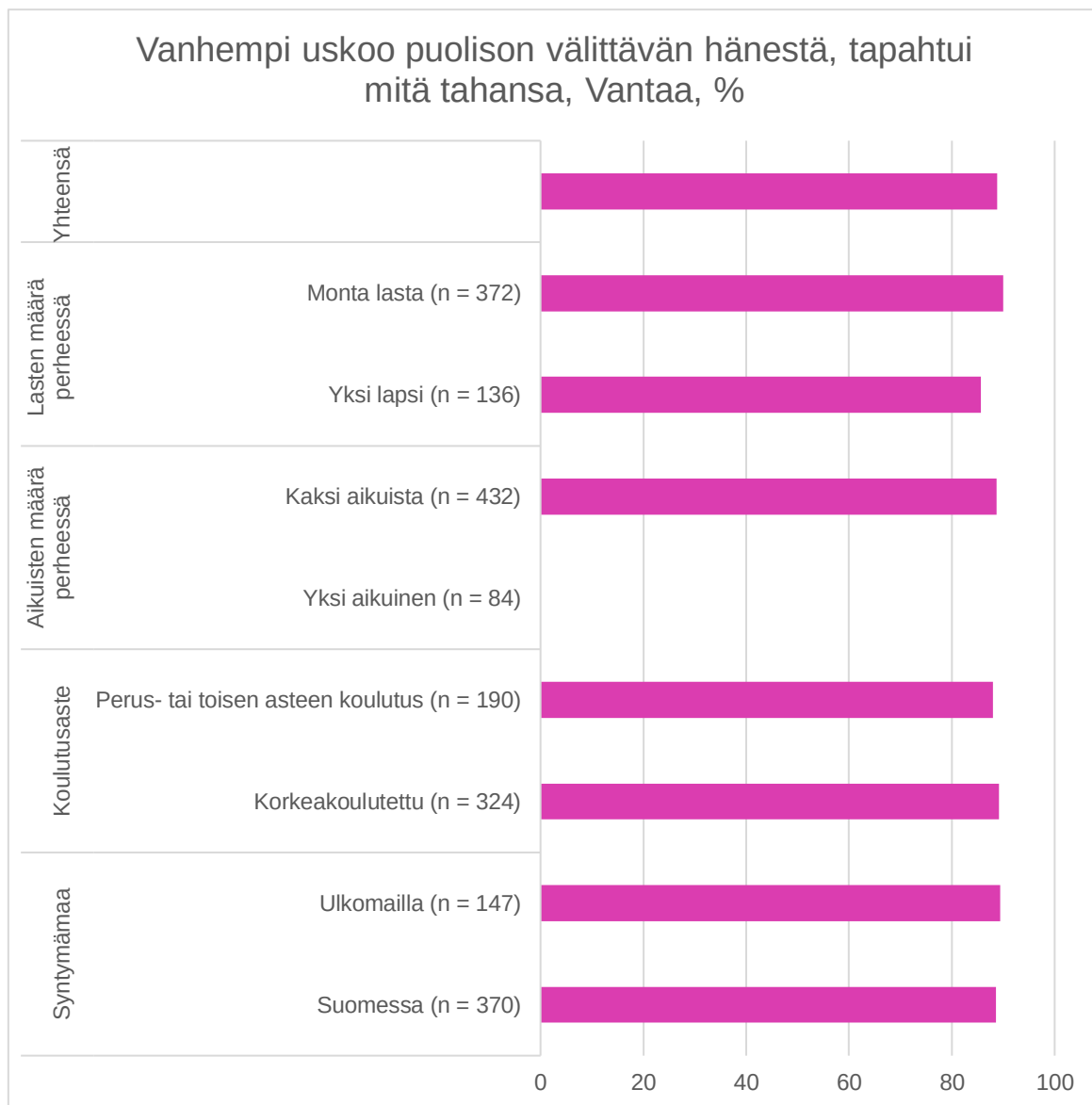

Lisäksi yhden aikuisen perheiden vanhemmat, joista tilastoituna vain äidit, tuntevat itsensä yksinäiseksi huomattavasti keskiarvoa useammin. Toisaalta taas kysyttäessä läheisistä ystävistä, äideillä on pääsääntöisesti useammin vähintään yksi läheinen ystävä kuin isillä tai toisilla vanhemmilla. Erityisesti syntymämaa erottelee vanhempia molempien vastanneiden vanhempien kohdalla: ulkomailla syntyneillä vanhemmilla on harvemmin läheinen ystävä kuin Suomessa syntyneillä.

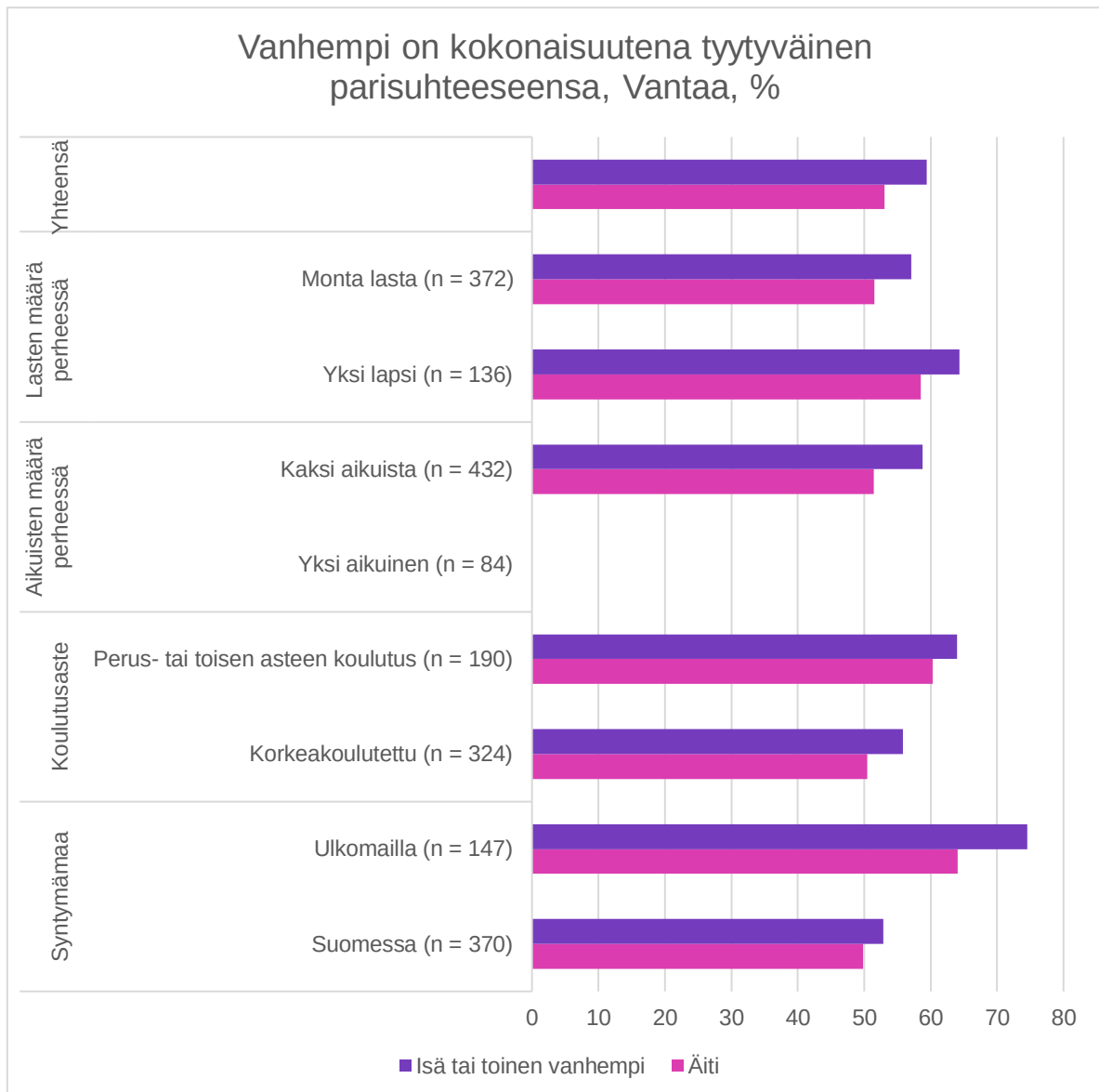

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Arvioi mahdollisuuksiasi saada apua läheisiltäsi, kun olet avun tai tuen tarpeessa. Voit valita useamman vaihtoehdon." Kysymyksen osio: 1) Kenen kanssa voit jakaa arjen iloja ja suruja? Vastausvaihtoehdot: 1) puoliso, kumppani, 2) lapsen isovanhemmat, 3) läheinen ystävä, 4) joku muu läheinen, 5) ei kukaan. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 3. Osuus lasketaan vanhemmista, jotka ovat vastanneet tähän kysymyksen osioon.

Keskimäärin 88 % vanhemmista uskoo puolison välittävän heistä, tapahtui mitä tahansa. Taustamuuttujien perusteella ei ole havaittavissa merkittävää erottelua vastaajaryhmittäin.

Keskimäärin reilu puolet 6-vuotiaiden vanhemmista on tyytyväisiä parisuhteeseensa. Isät tai toiset vanhemmat ovat pääsääntöisesti useammin tyytyväisiä parisuhteeseensa kuin äidit ja erityisesti ulkomailla syntyneet vanhemmat ovat keskimääräistä useammin tyytyväisiä parisuhteeseensa. Hiukan keskimääräistä useammin parisuhteeseensa tyytyväisiä ovat myös yhden lapsen perheiden vanhemmat sekä ne vanhemmat, joilla on perus- tai toisen asteen koulutus.

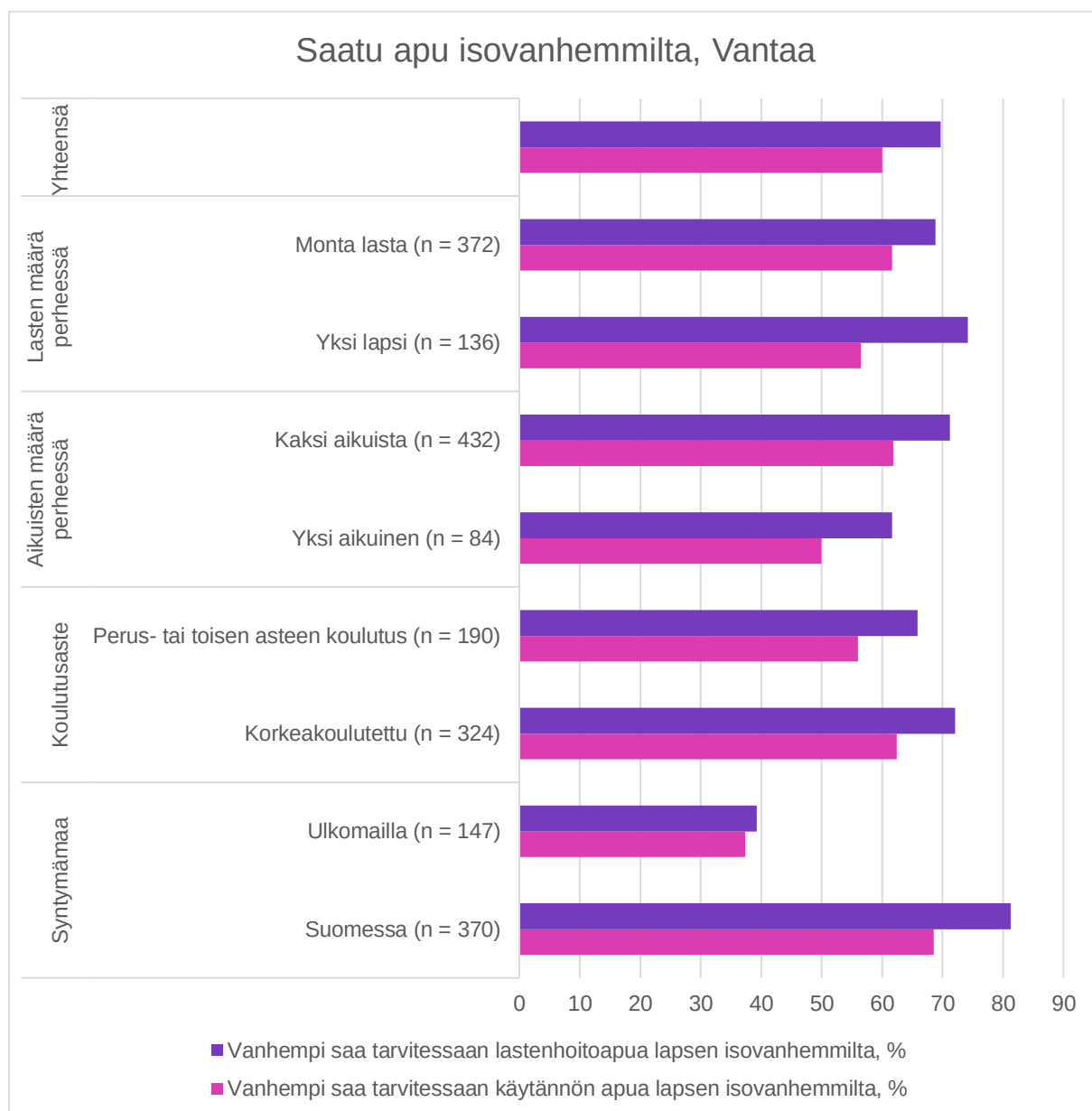
Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka tyytyväinen olet parisuhteesi eri puoliin?"

Summaindikaattori muodostuu yhdeksästä kysymyksen osiosta: 1) molempipuolinen kunnioitus, 2) yhteisen ajan määrä, 3) yhdessä tekeminen, 4) keskustelun avoimuus, 5) ymmärretyksi tuleminen, 6) seksi, 7) työnjako kotitöissä, 8) työnjako lastenhoidossa, 9) yhteenkuuluvuuden tunne.

Vastausvaihtoehdot: 1) erittäin tyytyväinen, 2) melko tyytyväinen, 3) en tyytyväinen enkä tyytymätön, 4) melko tyytymätön, 5) erittäin tyytymätön. Vastausvaihtoehdot uudelleen luokitellaan seuraavasti: 1=5, 2=4, 3=3, 4=2, 5=1. Osioiden pistemääristä lasketaan keskiarvo, jolloin pistemäärä voi vaihdella välillä 1–5. Tarkastelussa ovat mukana vähintään 4 pistettä saaneet vastaajat. Vastaajan on täytynyt vastata kaikkiin osioihin. Osuus lasketaan parisuhteessa olevista vanhemmista.

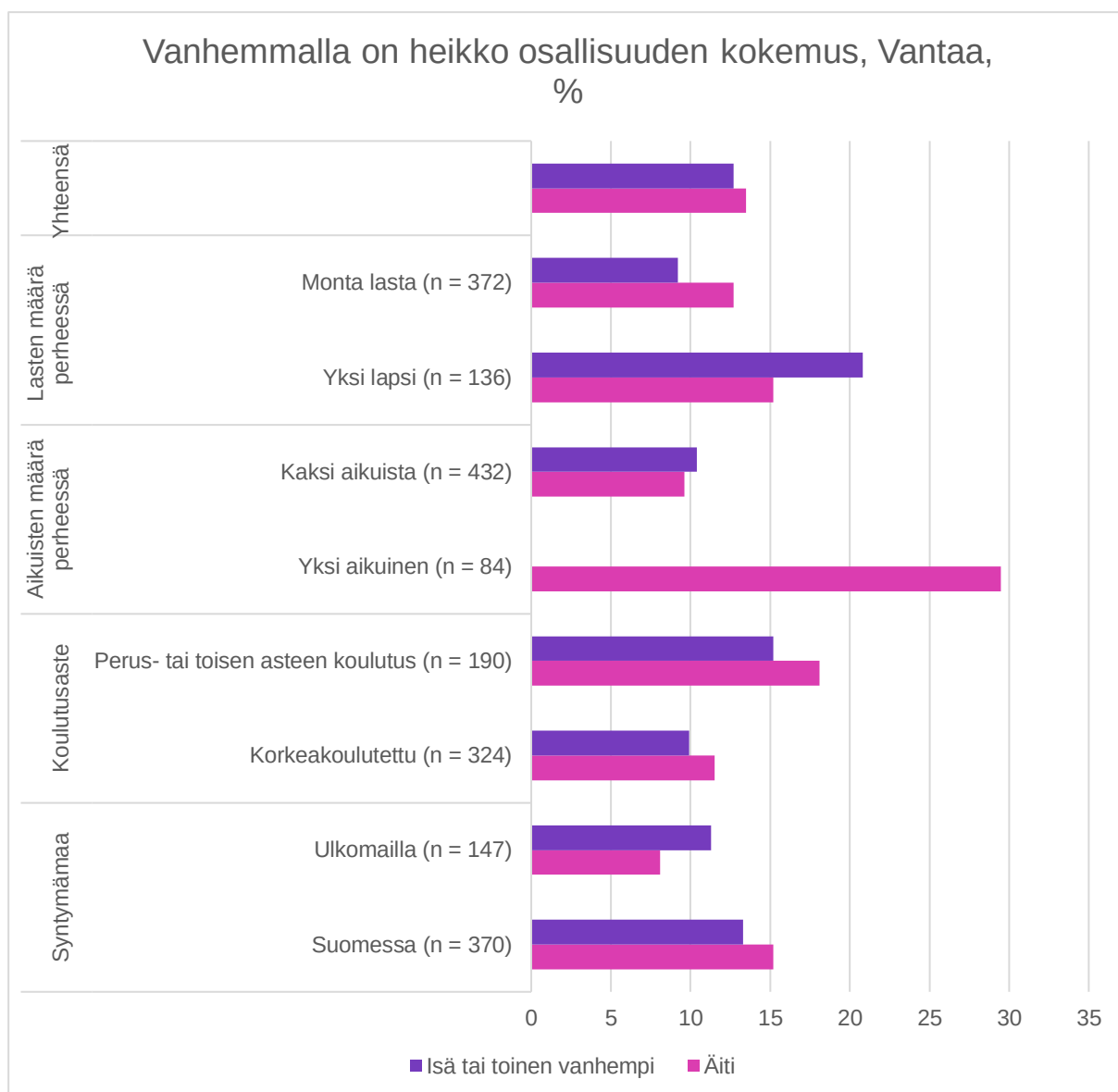
Keskimäärin 60–70 % vanhemmista saa isovanhemmilta lastenhoito- tai käytännön apua tarvittaessa. Taustamuuttajat erottelevat ryhmiä hiukan näiden indikaattorien kohdalla, erityisesti ulkomailla syntyneet saavat apua harvemmin kuin Suomessa syntyneet, samoin yhden aikuisen perheet suhteessa kahden aikuisen perheisiin, kuin myös perus- tai toisen asteen koulutuksen omaavat vanhemmat suhteessa

korkeakoulutettuihin. Vantaalaiset vanhemmat saavat apua hiukan harvemmin, kuin vanhemmat koko maassa keskimäärin (lastenhoitoapu 75 %, käytännön apu 66 %).

Osallisuus

Näiden perusteella muodostetun summaindikaattorin mukaan erityisesti yhden aikuisen perheissä heikko osallisuuden kokemus on merkittävästi keskimääristä yleisempää, samoin kuin yhden lapsen perheissä etenkin isän tai toisen vanhemman kohdalla. Samoin koulutusasteen kohdalla perus- tai toisen asteen koulutuksen omaavan vanhemmat kokevat heikkoa osallisuutta jonkin verran korkeakoulutettuja vanhempia useammin.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavien väittämien kanssa?"

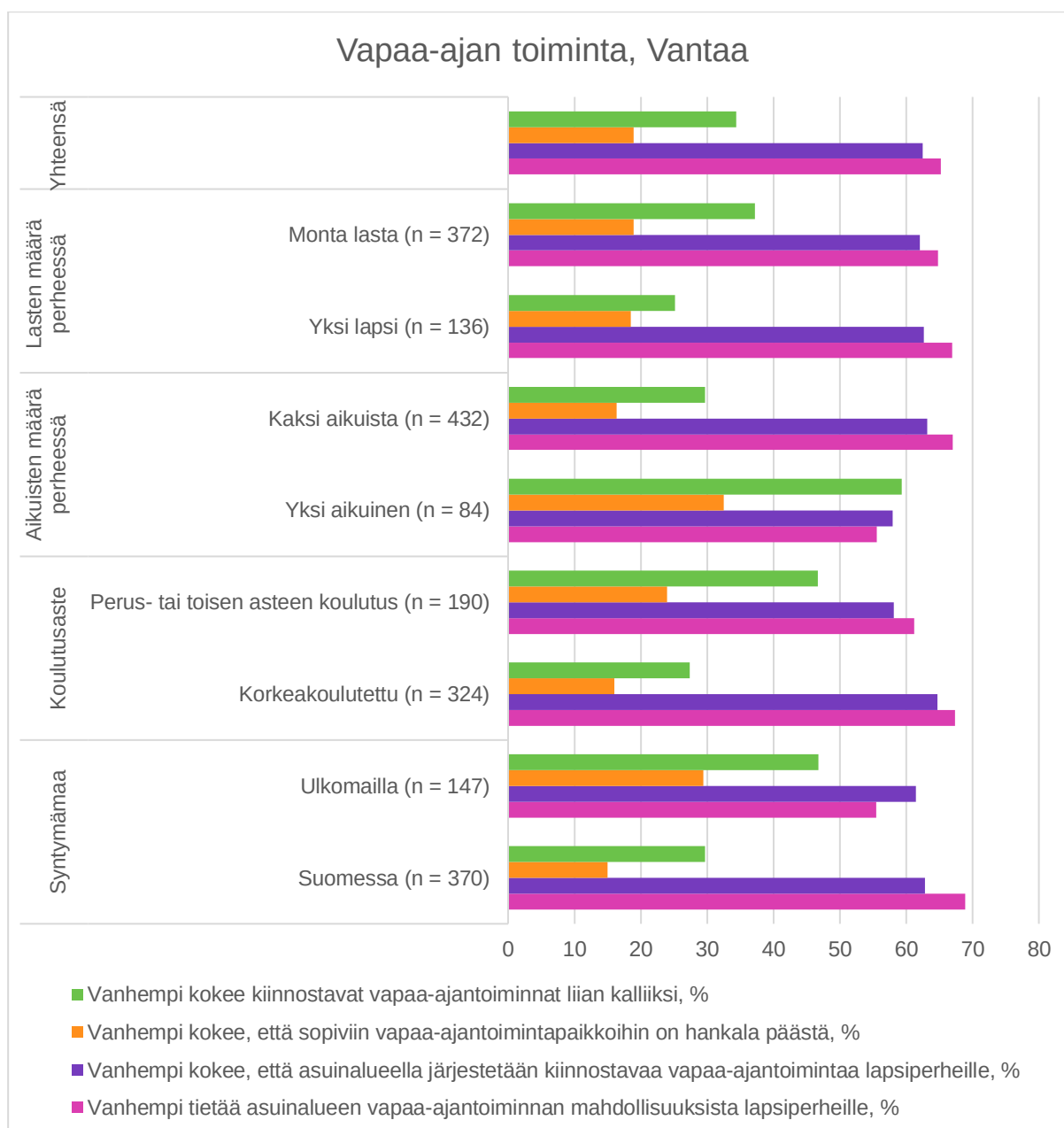
Merkitse jokaisen väittämän kohdalla se vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten omaa kokemustasi." Summaindikaattori muodostuu kymmenestä kysymyksen osiosta: 1) tunnen, että päivittäiset tekemiseni ovat merkityksellisiä, 2) saan myönteistä palautetta tekemisistäni, 3) kuulun itselleni tärkeään ryhmään tai yhteisöön, 4) olen tarpeellinen muille ihmisille, 5) pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun, 6) tunnen, että elämälläni on tarkoitus, 7) pystyn tavoittelemaan minulle tärkeitä asioita, 8) saan itse apua silloin, kun sitä todella tarvitsen, 9) koen, että minuun luotetaan, 10) pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin. Vastausvaihtoehdot: 1) täysin samaa mieltä, 2) samaa mieltä, 3) ei samaa eikä eri mieltä, 4) eri mieltä, 5) täysin eri mieltä. Vastausvaihtoehdot uudelleen luokitellaan seuraavasti: 1=5, 2=4, 3=3, 4=2, 5=1. Osioiden uudelleen luokitellut pistemäärät lasketaan yhteen ja yhteenlaskettu pistemäärä muunnetaan asteikolle 0-100. Suurempi pistemäärä tarkoittaa vahvempaa osallisuuden kokemusta. Laskennassa ovat mukana vain kaikkiin kymmeneen osioon vastanneet. Tarkastelussa ovat vanhemmat, joiden kokonaispistemäärä on alle 62,5.

Kokemus palveluista

Harrastaminen ja vapaa-ajan toiminta

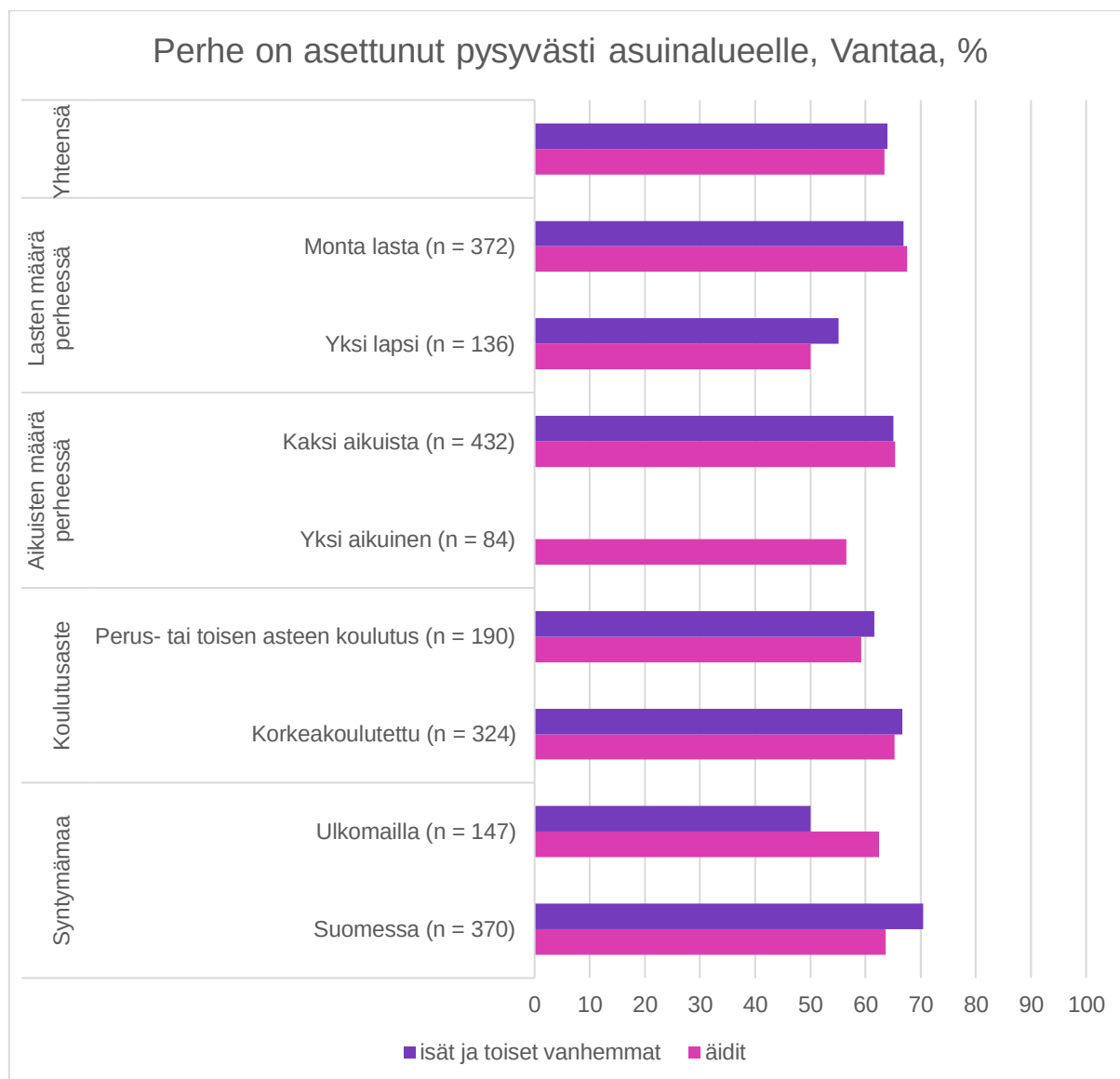
Melko suuri osa vanhemmista kokee, että alueella järjestetään mielenkiintoista vapaa-ajan toimintaa lapsiperheille ja samoin suuri osa myös kokee tietävänsä, millaista vapaa-ajan toimintaa alueella on tarjolla.

Hiukan muita harvemmin vapaa-ajan palveluiden tarjonnasta tietävät ulkomailla syntyneet vanhemmat, perus- tai toisen asteen tutkinnon omaavat vanhemmat ja yhden aikuisen perheiden vanhemmat. Samat ryhmät kokevat muita useammin, että kiinnostava vapaa-ajan toiminta on liian kallista tai että sinne on hankala päästä.

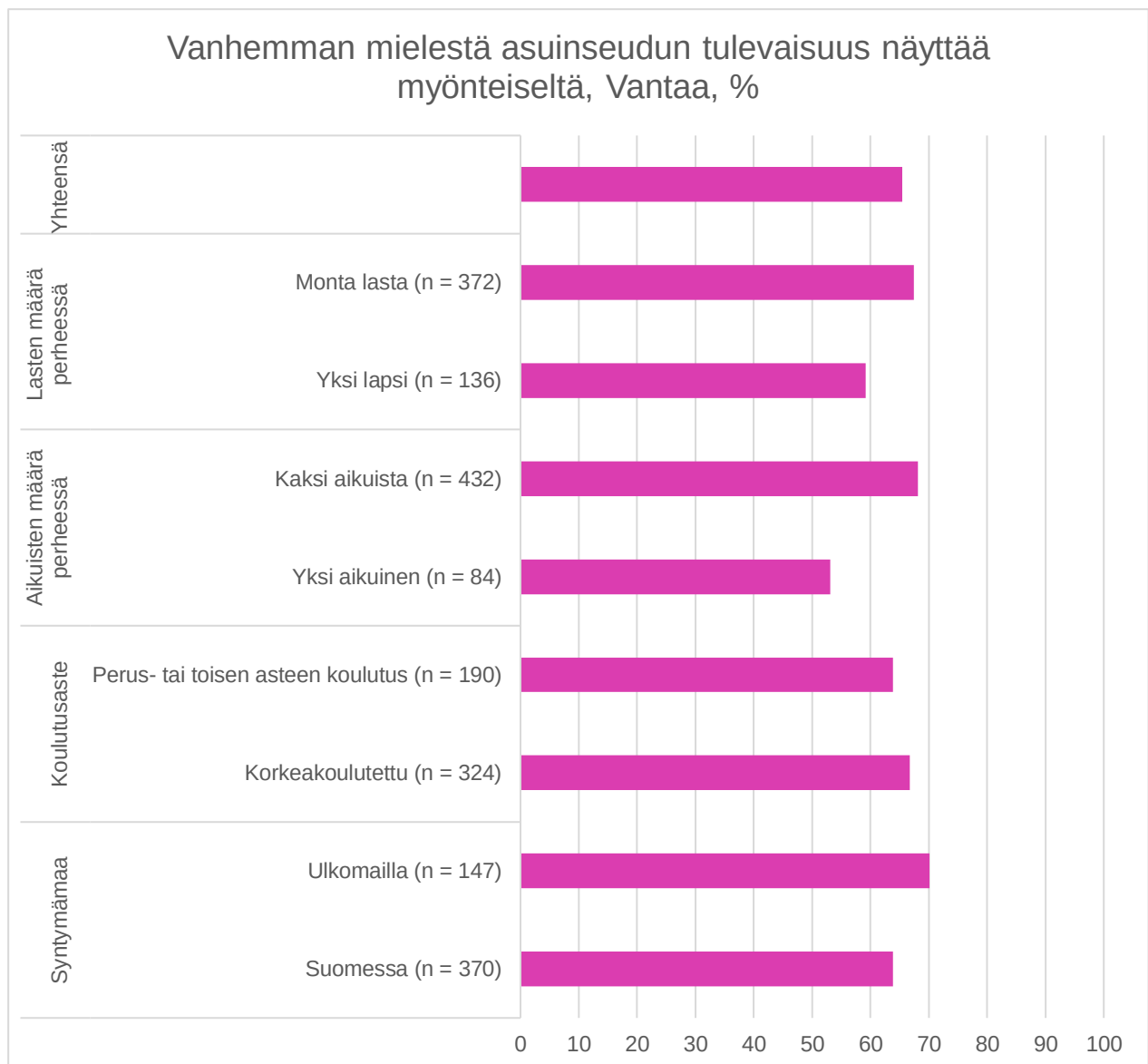

Asuinalue

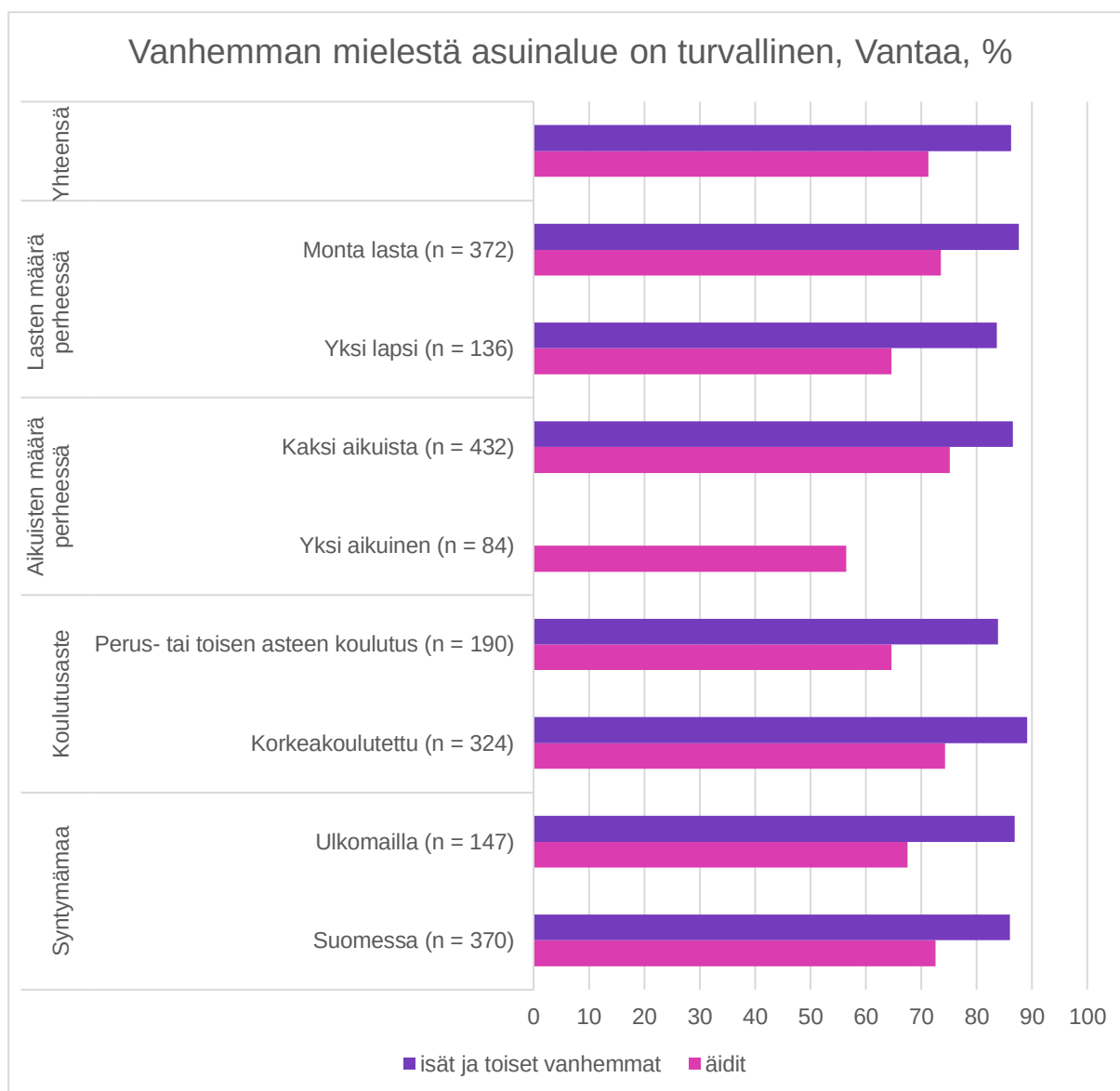
Suurin osa (64 %) vantaalaisista vanhemmista kokee, että perhe on asettunut asuinalueelle pysyvästi (vrt. koko maassa 75 %). Hieman useammin näin kokevat Suomessa syntyneet vanhemmat suhteessa ulkomailla syntyneisiin vanhempiin, korkeakoulutetut suhteessa perus- tai toisen asteen koulutuksen omaaviin, kahden aikuisen perheet suhteessa yhden aikuisen perheisiin ja monilapsiset perheet suhteessa yhden lapsen perheisiin.

Suurin osa (66 %) vanhemmista on sitä mieltä, että asuinalueen tulevaisuus näyttää hyvältä (vrt. koko maassa 74 %). Keskimääräistä harvemmin sitä mieltä ovat vanhemmat, joiden perheissä on yksi aikuinen tai yksi lapsi.

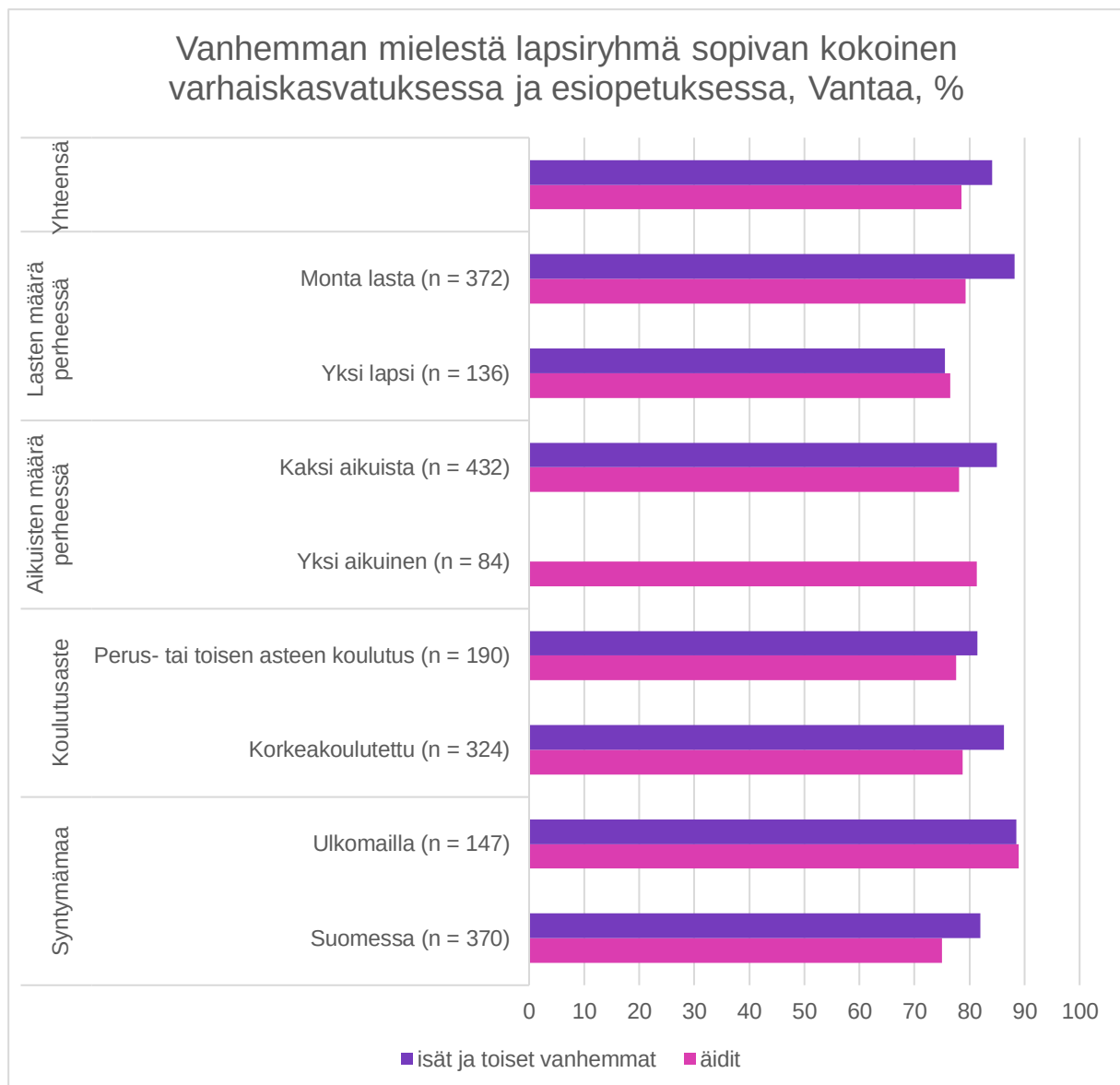
Suurin osa (77 %) vanhemmista on myös sitä mieltä, että asuinalue on turvallinen (vrt. koko maassa 89 %). Merkittävästi harvemmin näin ajattelevat yhden aikuisen perheiden äidit, mutta toisaalta myös äidit yleensä verrattuna isiin tai toisiin vanhempiin.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavien naapurustoosi liittyvien väitteiden kanssa? Vastaa jokaiseen väitteeseen käyttäen alla annettua asteikkoa." Summaindikaattori muodostuu kahdesta kysymyksen osiosta: 1) alueella voi turvallisesti kävellä yksin pimeään tultua, 2) lapset voivat turvallisesti leikkiä ulkona päiväsaikaan. Vastausvaihtoehdot: 1) täysin samaa mieltä, 2) samaa mieltä, 3) ei samaa eikä eri mieltä, 4) eri mieltä, 5) täysin eri mieltä. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet molempiin kysymyksen osioihin vaihtoehdon 1 tai 2. Tarkastelussa ovat vain molempiin kysymyksen osioihin vastanneet.

Kokemus varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta

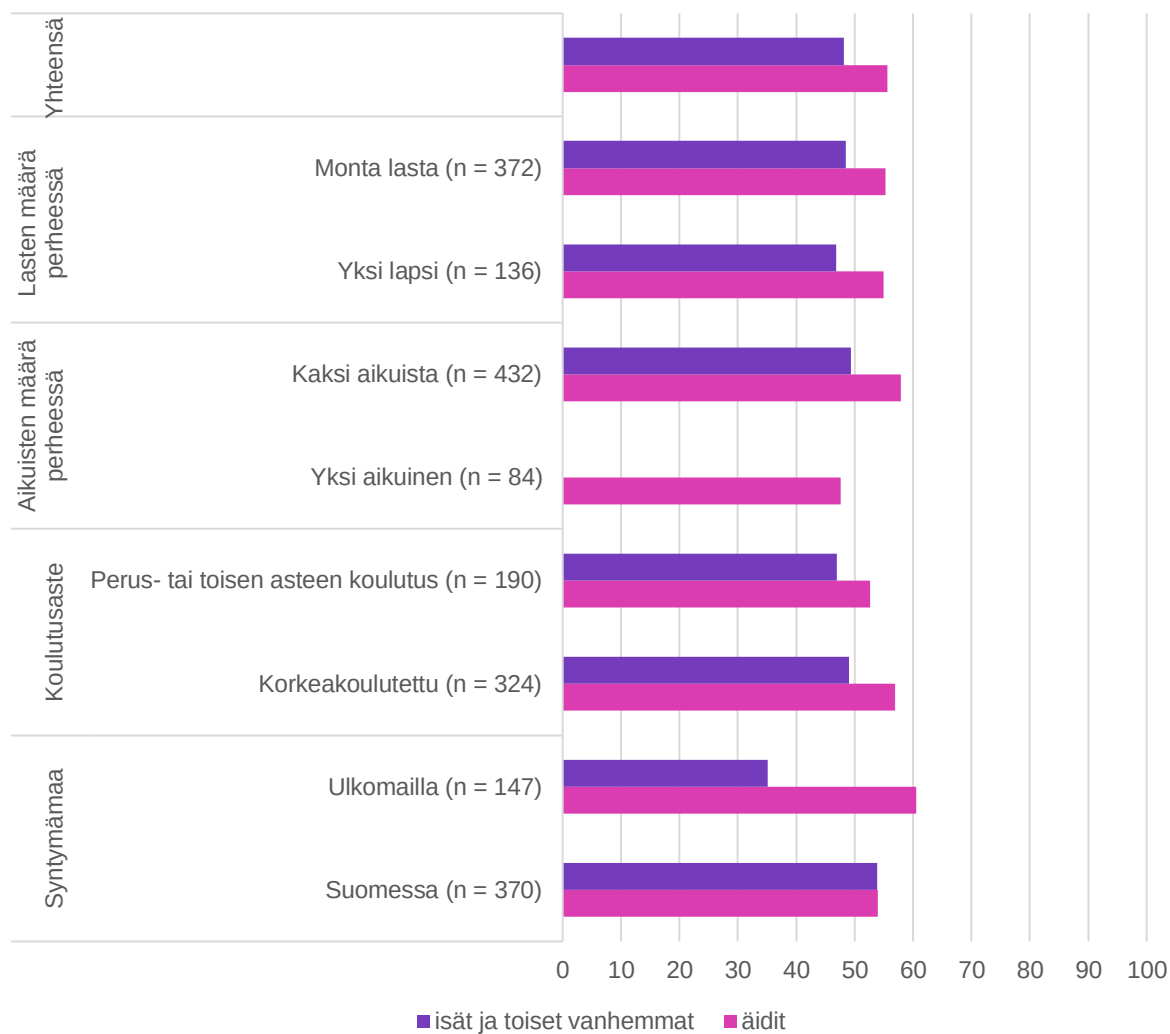
81 % vanhemmista on sitä mieltä, että varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa lapsiryhmän koko on sopiva. Ulkomailla syntyneet vanhemmat ovat sitä mieltä useammin, kuin Suomessa syntyneet vanhemmat tai vanhemmat keskimäärin, samoin kuin useamman lapsen perheiden vanhemmat verrattuna yhden lapsen perheiden vanhempain ja korkeakoulutetut verrattuna perus- tai toisen asteen tutkinnon suorittaneisiin vanhempiin.

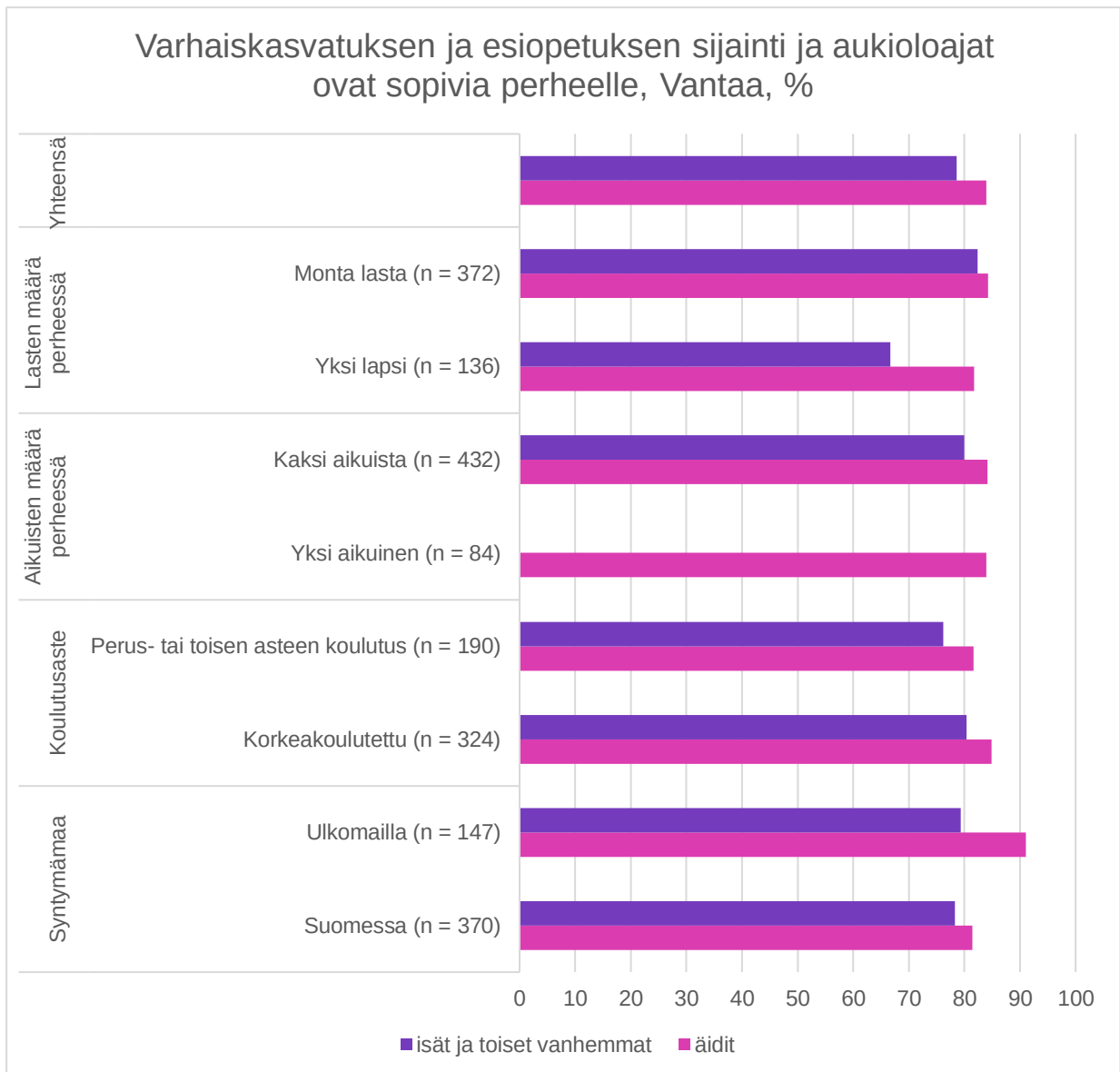

Harvempi vanhemmista taas on sitä mieltä, että varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä on riittävä ja vaihtuvuus on vähäistä: 53 % (vrt. koko maassa 64 %). Vaihtelu taustamuuttujittain on melko pientä, mutta ulkomailla syntyneet isät ja toiset vanhemmat ovat kaikista harvimminkin samaa mieltä väittämän kanssa, vaikka muuten tämä vastaajaryhmä on pääsääntöisesti lähes yhtä tyytyväinen kuin vastaajat keskimäärin.

Varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen sijainti on sopiva keskimäärin 82 prosentille vanhemmista. Yhden lapsen perheiden isät ovat keskimääräistä harvemmin tätä mieltä ja ulkomailla syntyneet äidit keskimääräistä useammin tätä mieltä.

Vanhemman mielestä varhaiskasvatuksessa ja
esiopetuksessa henkilöstöä riittävästi ja vaihtuvuus
vähäistä, Vantaa, %

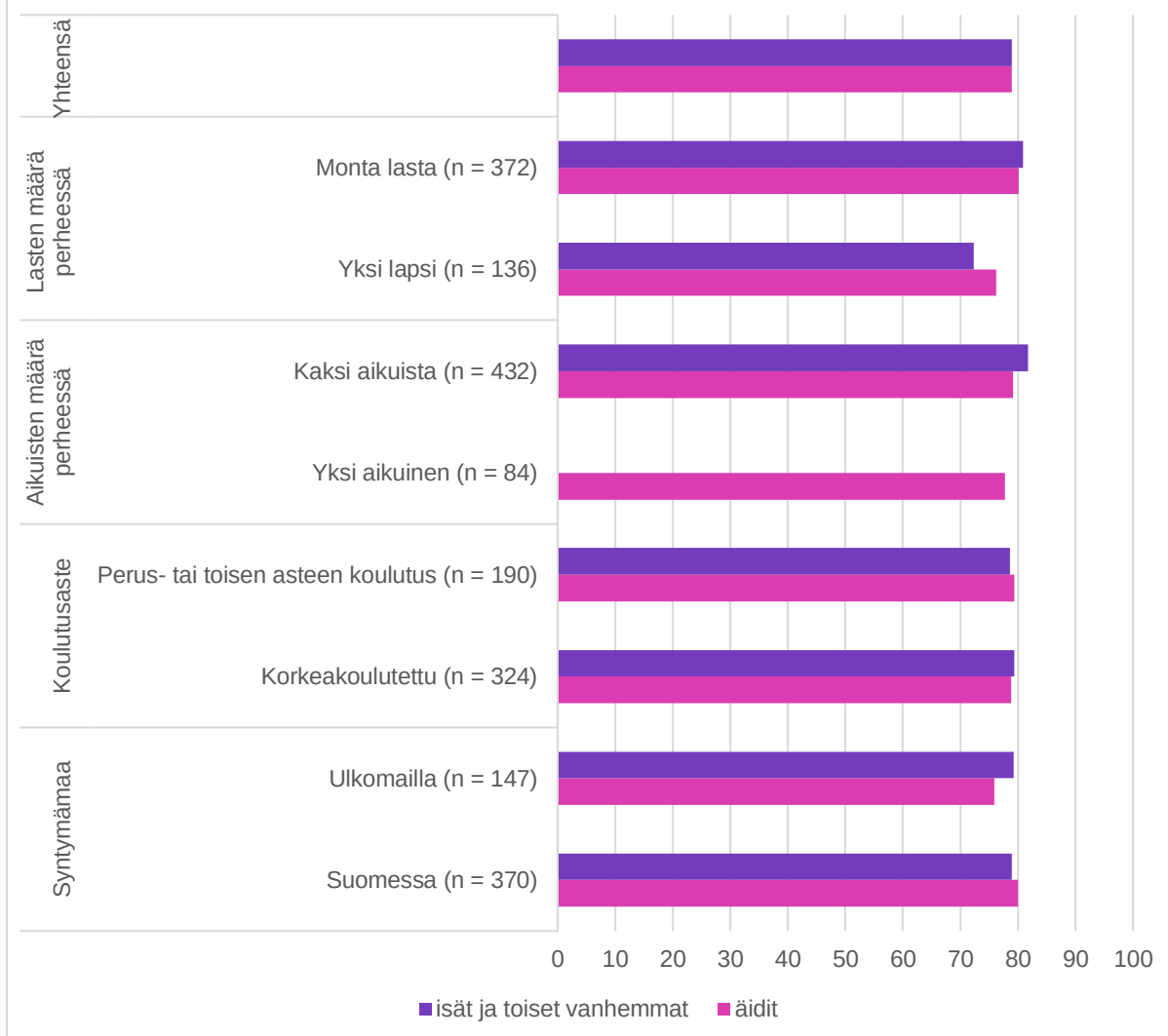

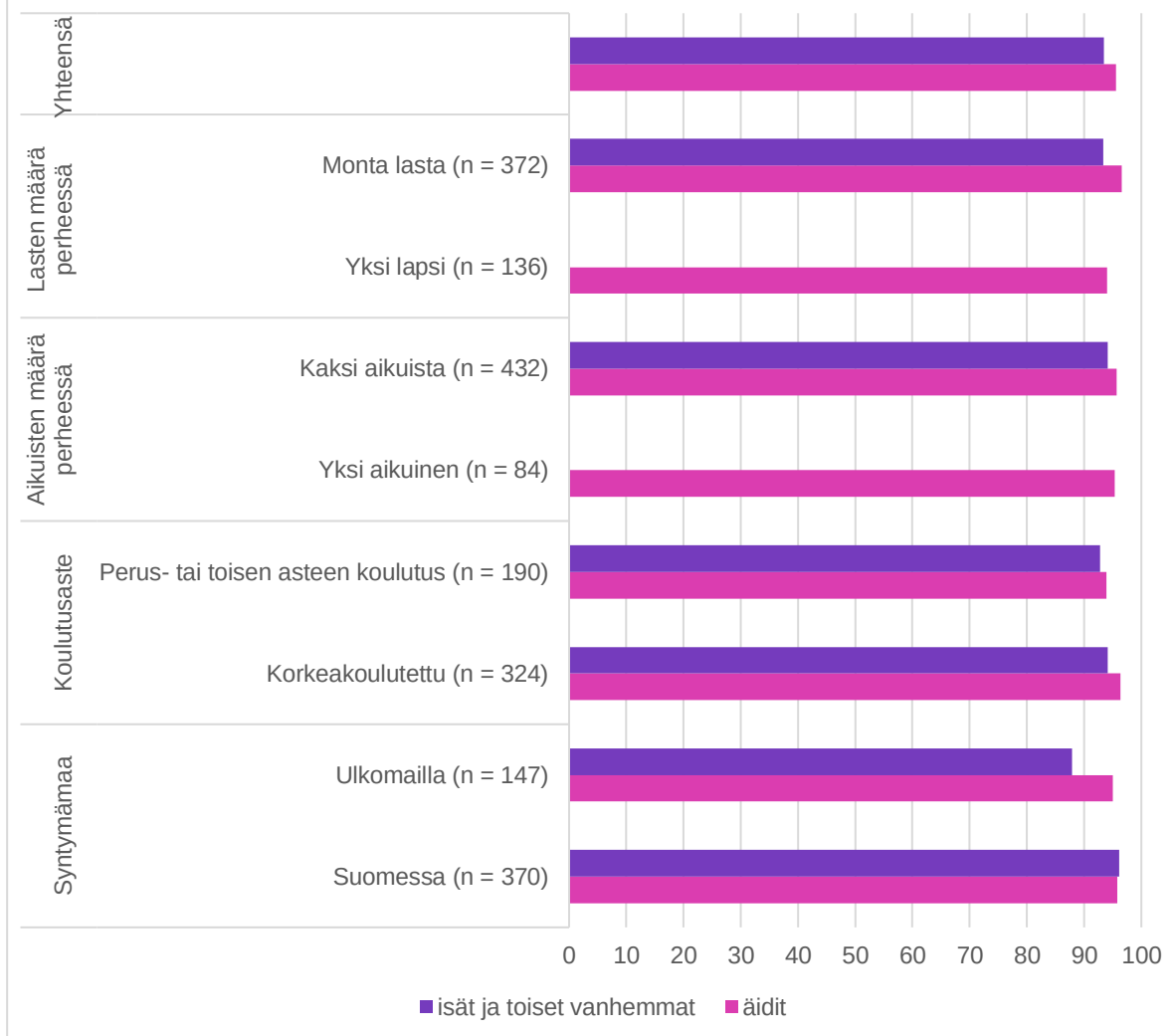
79 % vanhemmista on sitä mieltä, että lapsi viihtyy ja hänen hyvinvoinnistaan huolehditaan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa (vrt. koko maassa 85 %). Keskimääräistä useammin tätä mieltä ovat kahden aikuisen perheiden vanhemmat ja keskimääräistä harvemmin taas yhden lapsen perheiden vanhemmat. Erot ovat kuitenkin melko pieniä.

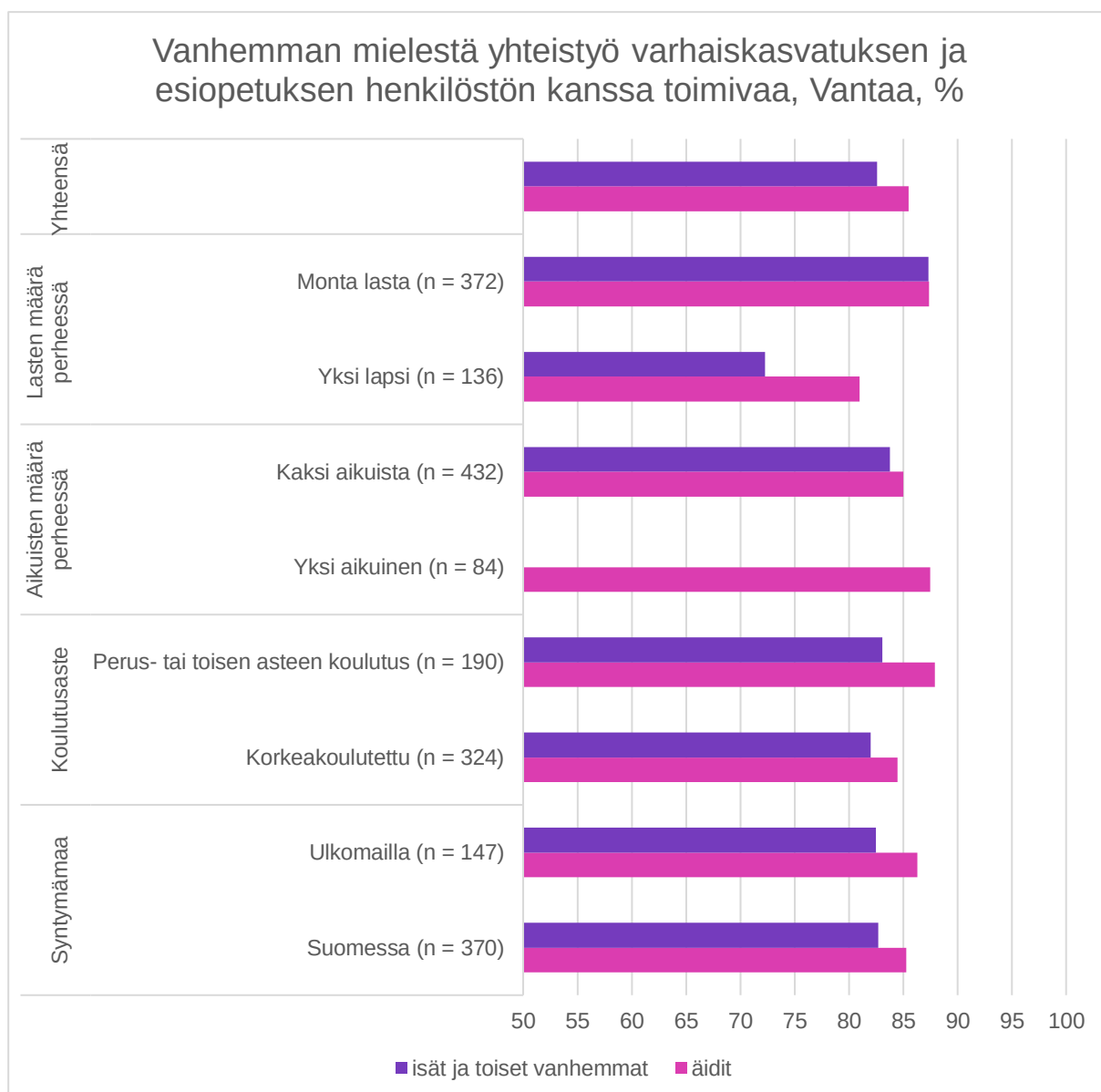
Lähes kaikki vanhemmat (94 %) ovat sitä mieltä, että varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstössä on vähintään yksi aikuinen, jonka kanssa lapsella on hyvä vuorovaikutussuhde. Vastauksissa esiintyy pieniä eroja äitien ja isien tai toisten vanhempien välillä.

Vanhemman mielestä lapsi viihtyy ja hänen hyvinvoinnistaan huolehditaan hyvin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa, Vantaa, %

Vanhemman mielestä varhaiskasvatuksen ja
esiopetuksen henkilöstössä on vähintään yksi aikuinen,
jonka kanssa lapsella on hyvä vuorovaikutussuhde,
Vantaa, %

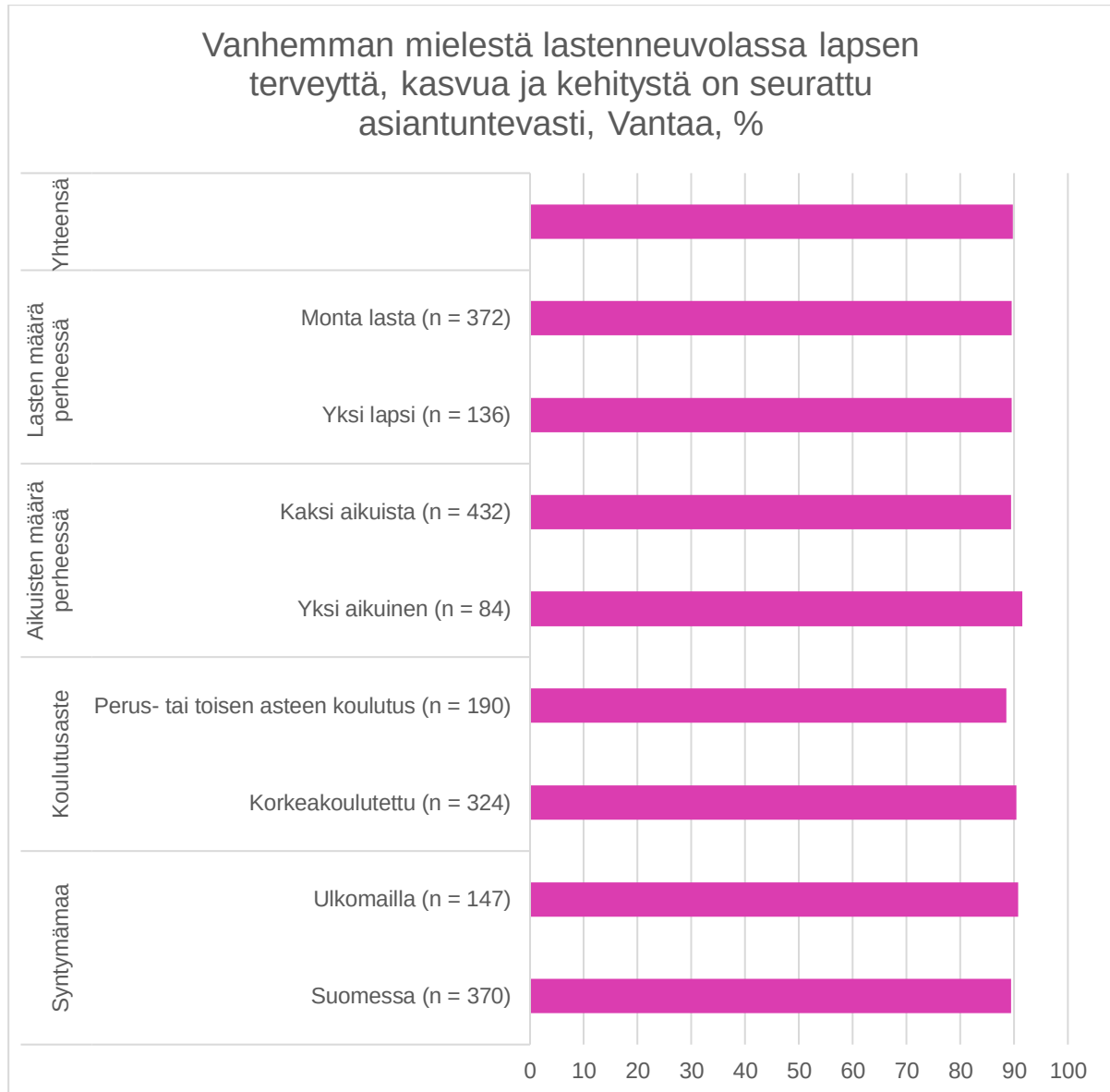

Keskimäärin 85 % vanhemmista on sitä mieltä, että yhteistyö varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön kanssa on toimiva. Yhden lapsen vanhemmat ovat tätä mieltä keskimääräistä harvemmin.

Kokemus neuvolapalveluista

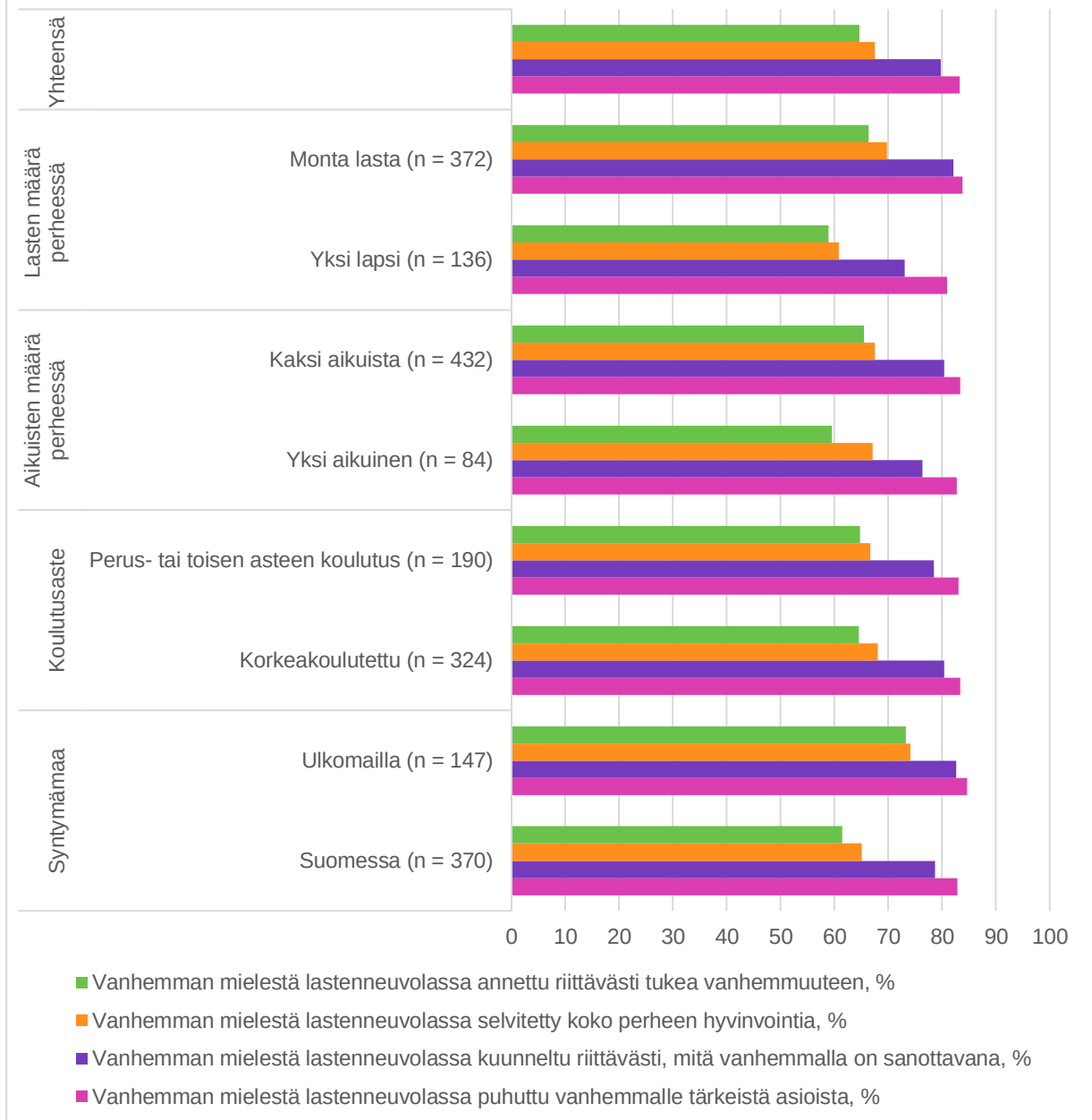
Keskimäärin 90 % vanhemmista on sitä mieltä, että lapsen terveyttä, kasvua ja kehitystä on seurattu lastenneuvolassa asiantuntevasti. Eri vastaajaryhmien välillä ei ole tämän indikaattorin kohdalla juuri vaihtelua.

Tyytyväisimpiä neuvolapalveluihin ovat ulkomailla syntyneet vanhemmat ja vähiten tyytyväisiä yhden lapsen perheiden vanhemmat. Keskiarvot eri indikaattorien välillä vaihtelevat melko paljon.

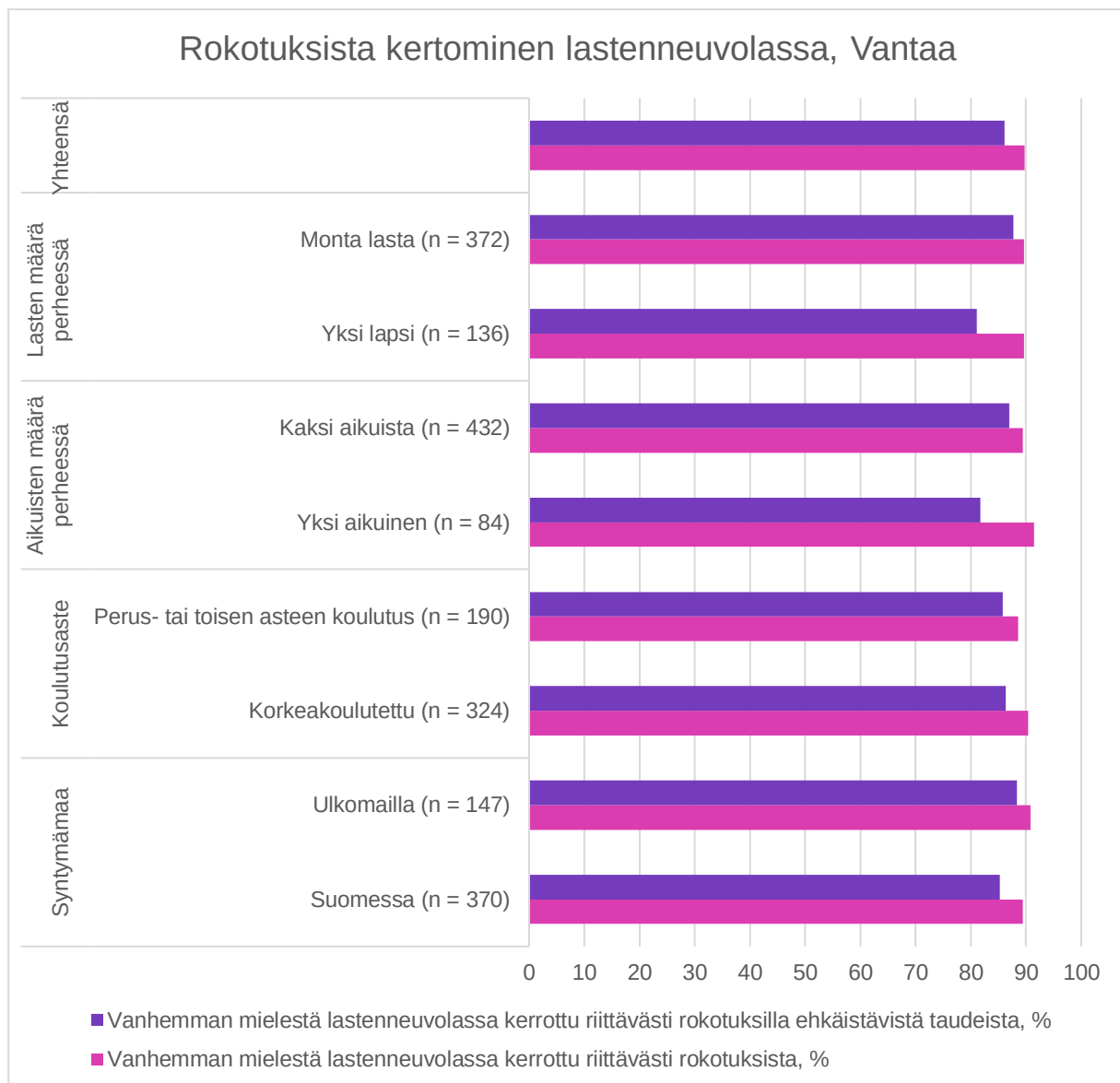

Vanhemmat kokevat useimmiten, että neuvolassa on puhuttu vanhemmalle tärkeistä asioista ja vanhempaa on kuunneltu. Kaksi kolmesta on kokenut, että neuvolassa on selvitetty koko perheen hyvinvointia. Hiukan tätä harvemmin on taas koettu, että lastenneuvolassa on annettu riittävästi tukea vanhemmuuteen.

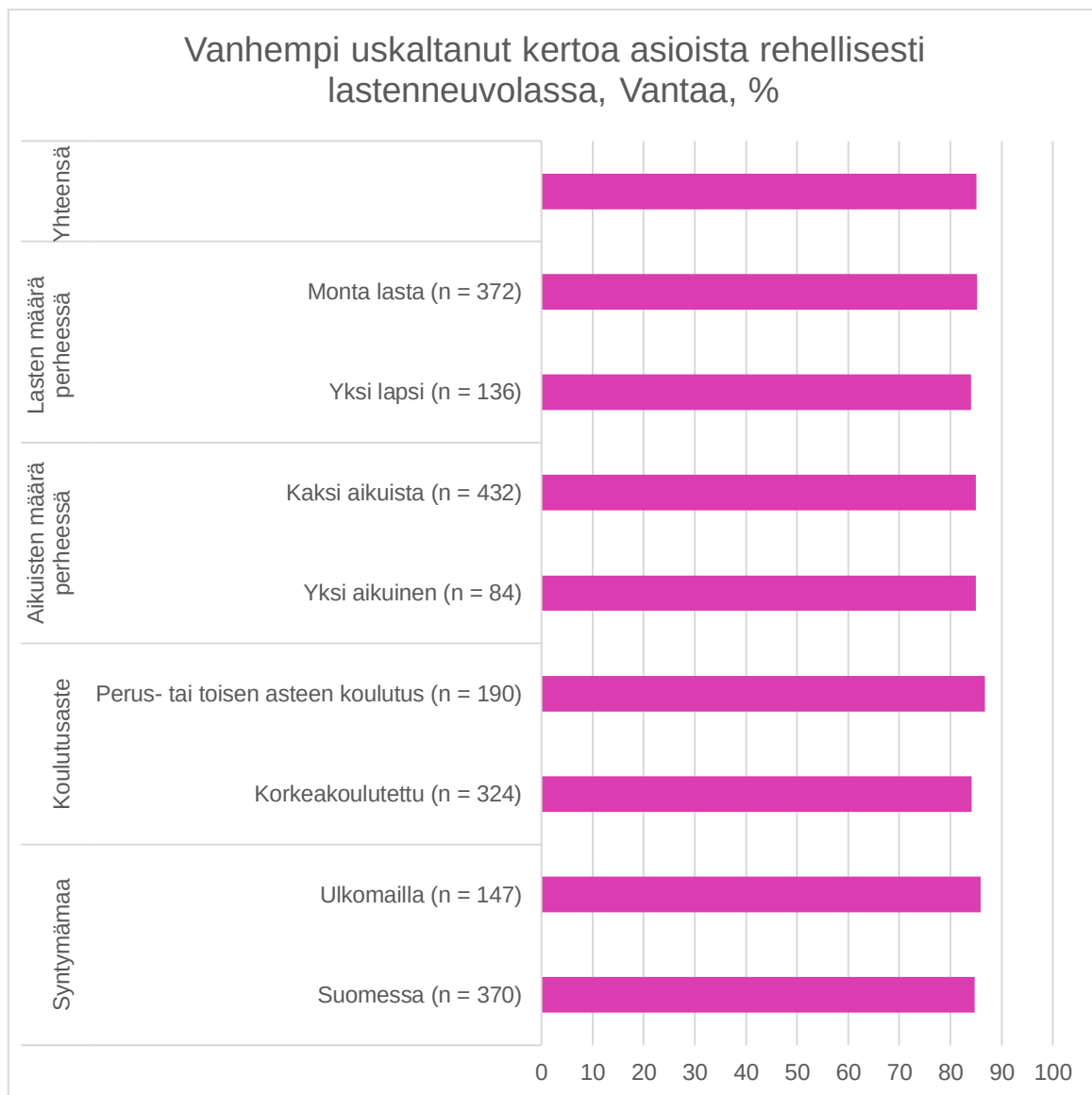
Perheen ja vanhempien huomiointi lastenneuvolassa, Vantaa

Suurin osa vanhemmista on kokenut, että neuvolassa on kerrottu riittävästi rokotuksista ja niillä ehkäistävistä taudeista.

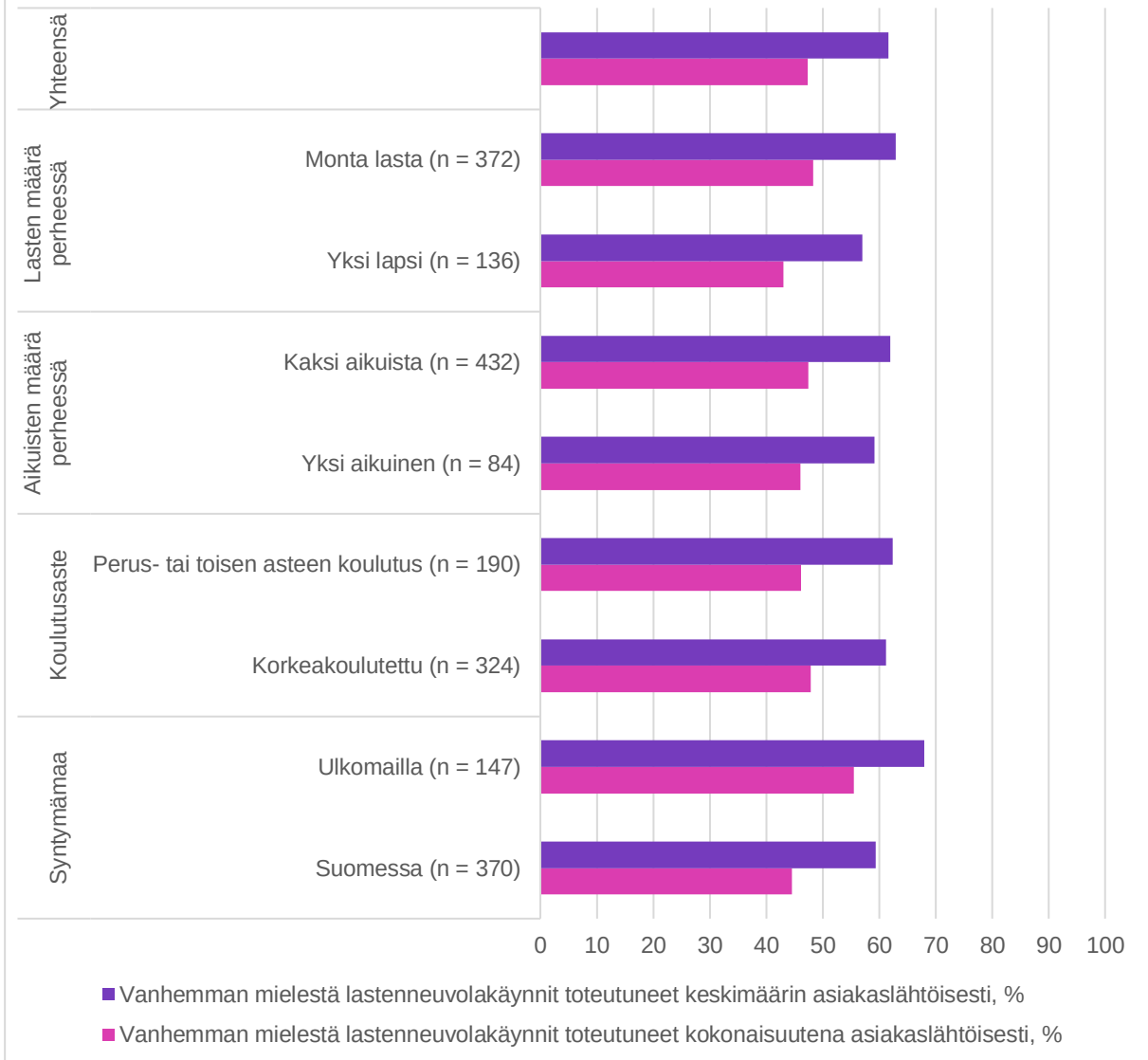

Suurin osa vanhemmista kokee, että on voinut kertoa asioista rehellisesti neuvolakäynnillä.

Suurin osa vanhemmista kokee, että lastenneuvolakäynnit ovat toteutuneet keskimäärin asiakaslähtöisesti ja noin puolet kokee, että neuvolakäynnit ovat toteutuneet kokonaisuutena asiakaslähtöisesti. Ota huomioon, miten indikaattorit on muodostettu.

Lastenneurolapalveluiden asiakslähtöisyys, Vantaa

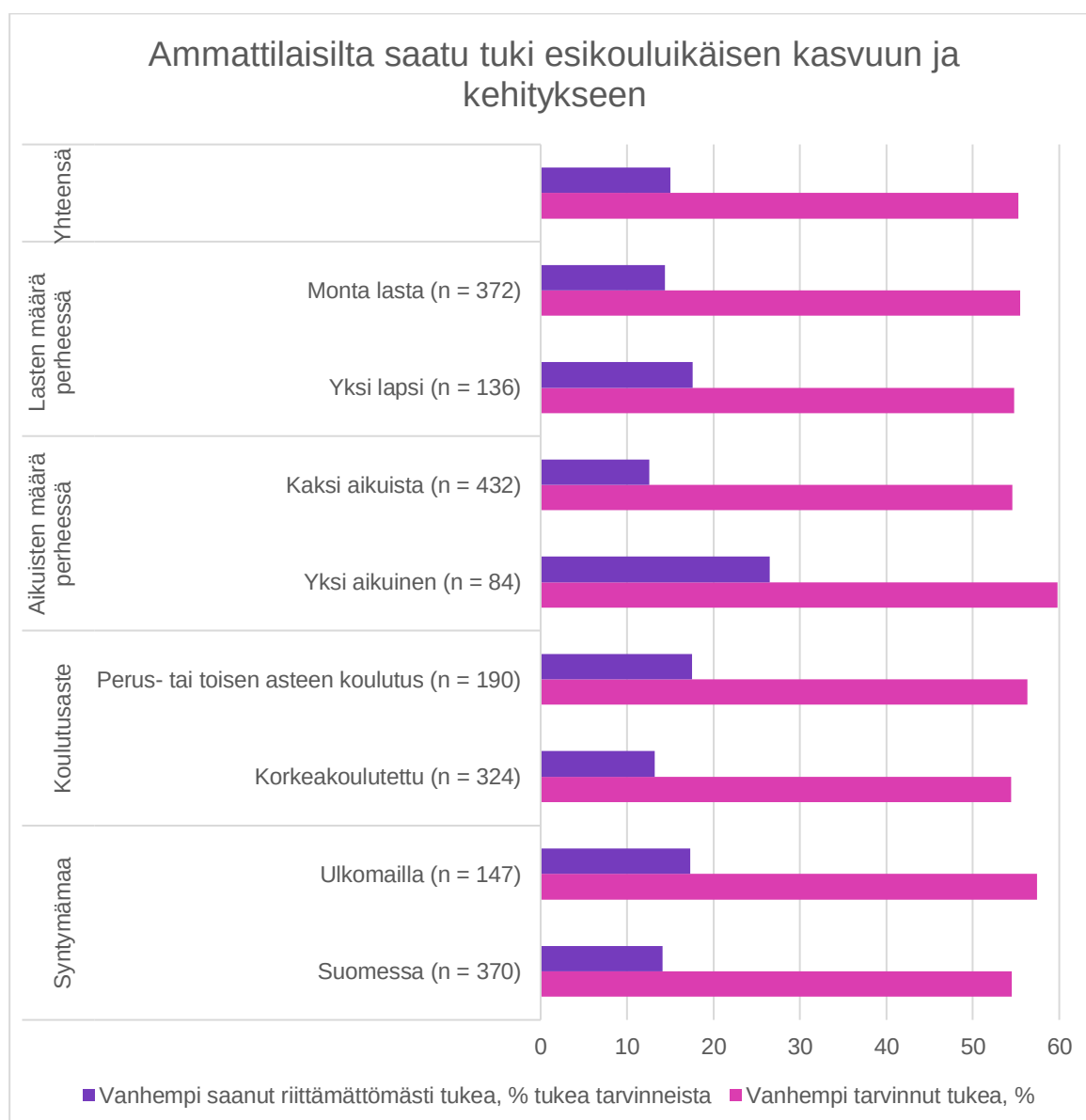
Indikaattorit perustuvat kysymykseen: "Miten seuraavat asiat ovat pääsääntöisesti toteutuneet esikouluikäisen lapsen neuvolakäynneillä? Ajattele lastenneurolassa käyntejä lapsen vauva-ajasta alkaen." Summaindikaattori muodostuu kahdeksasta kysymyksen osiosta: 1) lapsen terveyttä, kasvua ja kehitystä on seurattu asiantuntevasti ja osaavasti, 2) on kerrottu riittävästi rokotuksista, 3) on kerrottu riittävästi rokotuksilla ehkäistävistä taudeista, 4) on puhuttu minulle ja lapselle tärkeistä asioista, 5) on kuunneltu riittävästi, mitä minulla on ollut sanottavana, 6) on selvitetty koko perheen hyvinvointia ja elämäntilannetta, 7) on annettu riittävästi tukea vanhemmuuteen, 8) olen uskaltanut kertoa asioista rehellisesti. Vastausvaihtoehdot: 1) täysin samaa mieltä, 2) samaa mieltä, 3) ei samaa eikä eri mieltä, 4) eri mieltä, 5) täysin eri mieltä.

Kokonaisuutena asiakslähtöisesti: Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet kaikkiin kysymyksen osioihin vaihtoehdon 1 tai 2. Laskennassa ovat mukana vain kaikkiin kahdeksaan kysymyksen osioon vastanneet. Keskimäärin asiakslähtöisesti: Vastausvaihtoehdot uudelleen luokitellaan seuraavasti: 1=5, 2=4, 3=3, 4=2, 5=1. Osioiden pistemääristä lasketaan keskiarvo, jolloin pistemäärä voi vaihdella välillä 1–5. Tarkastelussa ovat mukana vähintään 4 pistettä saaneet vanhemmat. Laskennassa ovat mukana vain kaikkiin kahdeksaan kysymyksen osioon vastanneet.

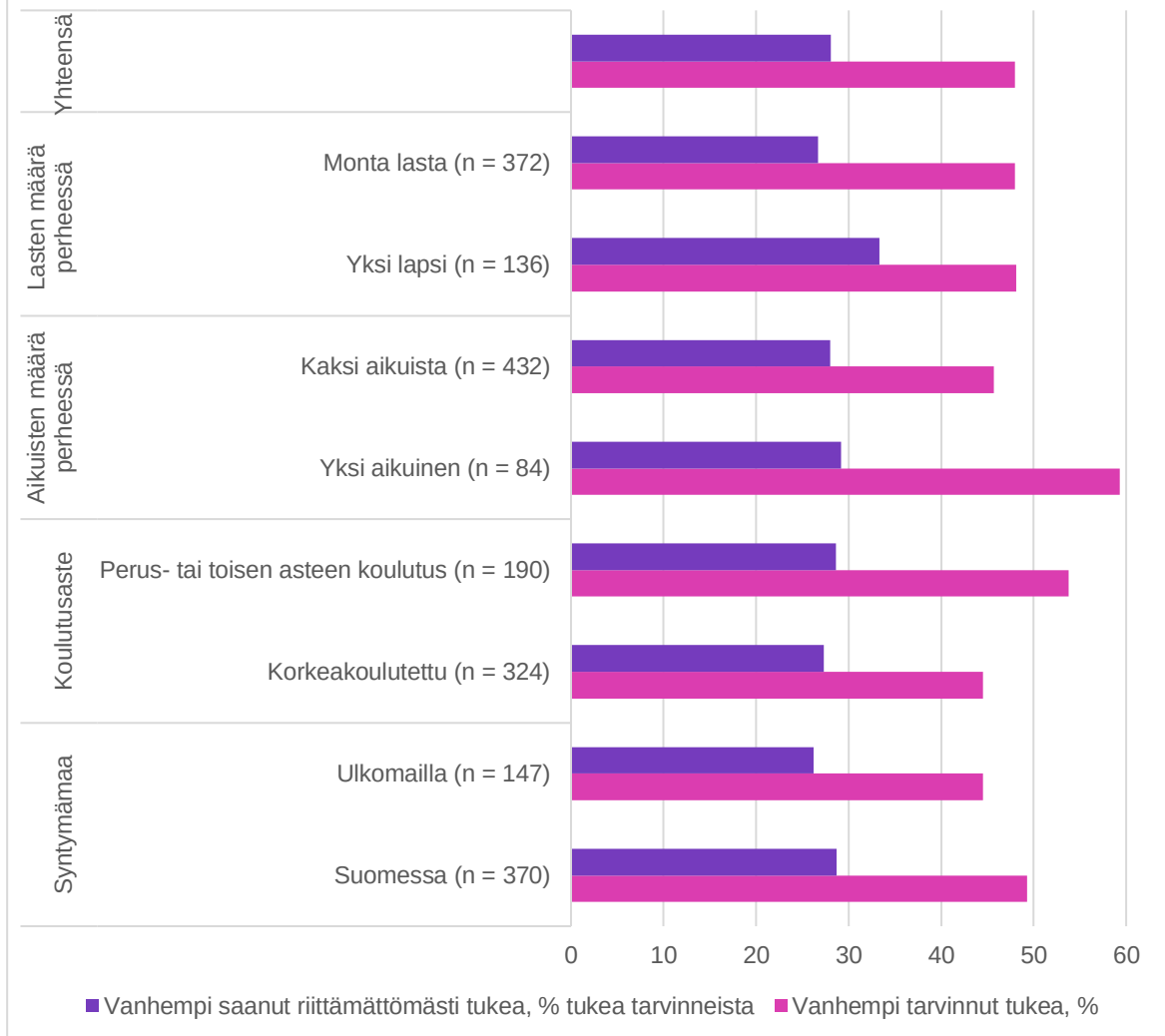
Ammattimaisen tuen tarve ja saanti

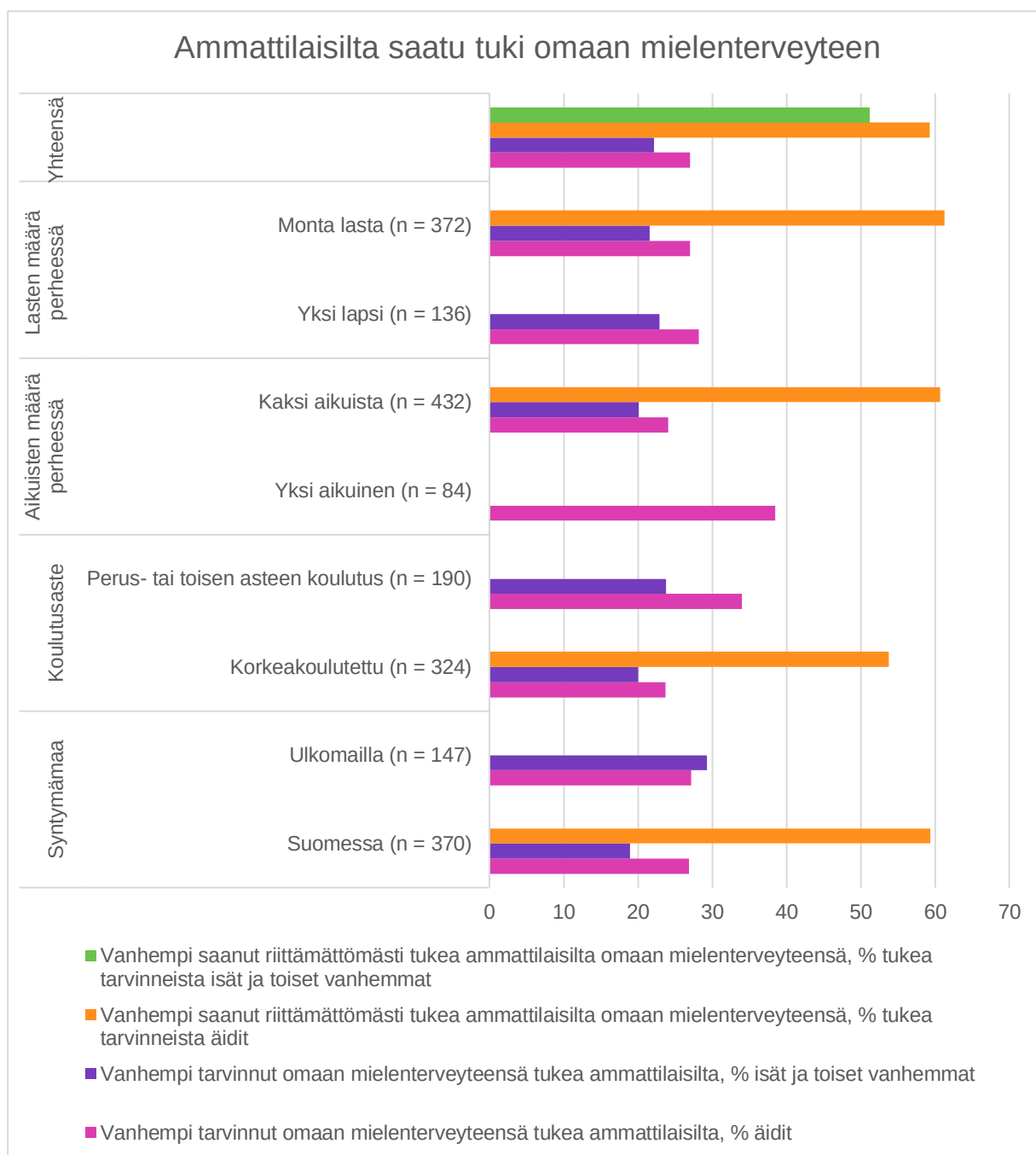
Keskimäärin 55 % vanhemmista on tarvinnut tukea esikouluikäisen kasvuun ja kehitykseen ja heistä 14 % kertoo saaneensa tähän riittämättömästi tukea. Yhden vanhemman perheissä tukea on tarvittu ja saatu riittämättömästi huomattavasti useammin kuin keskimäärin.

Esikouluikäisen tunne-elämän ongelmiin apua on tarvinnut keskimäärin 48 % vanhemmista ja heistä 28 % kertoo saaneensa tukea riittämättömästi. Suhteellisesti enemmän tukea ovat tarvinneet yhden aikuisen perheet. Yhden lapsen perheiden vanhemmat ovat myös hieman useammin raportoineet saaneensa riittämättömästi tukea (33 %)

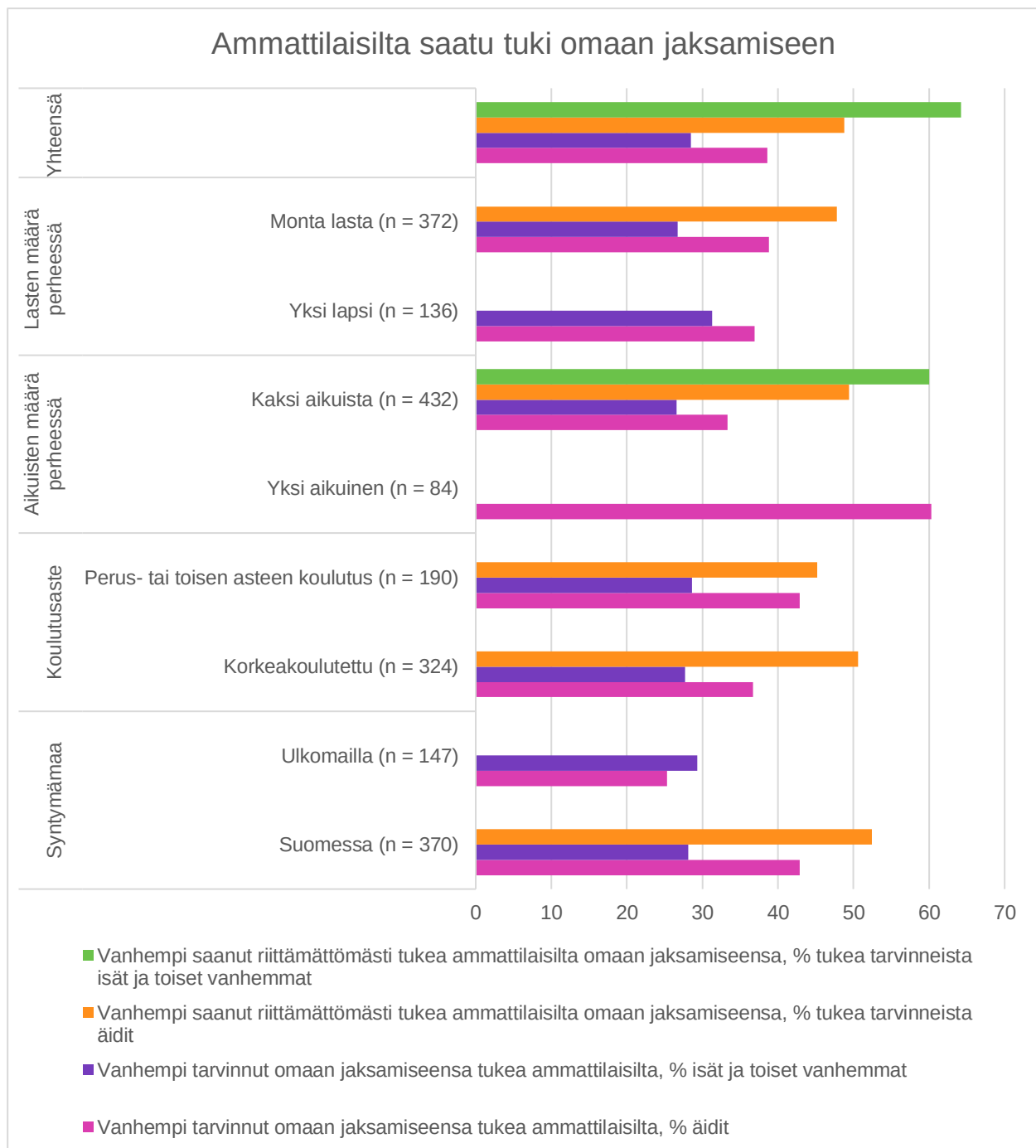

Ammattilaisilta saatu tuki esikouluikäisen käyttäytymiseen ja tunne-elämän ongelmiin

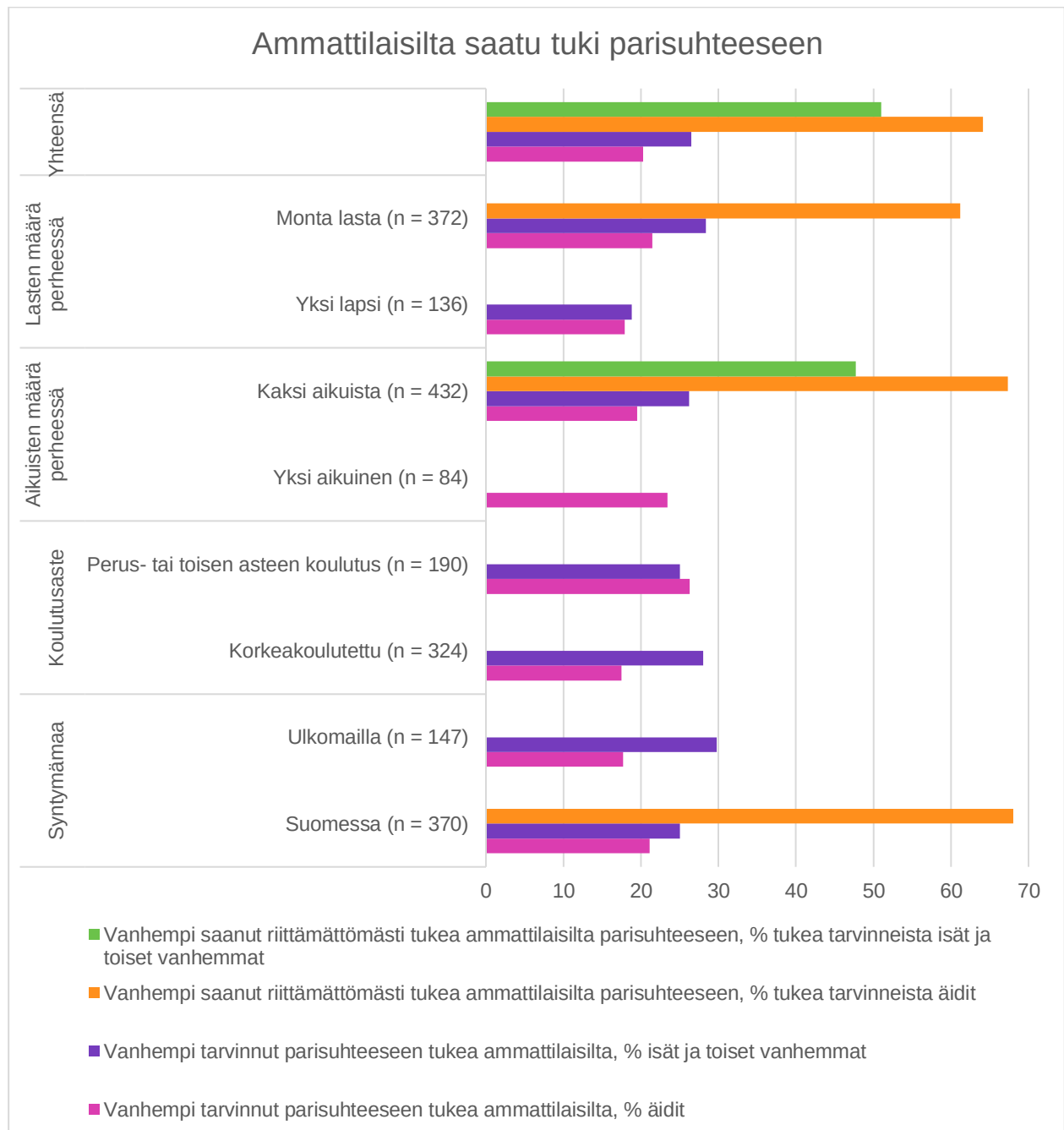

Keskimäärin 25 % vanhemmista on tarvinnut tukea omaan mielenterveyteen. Avun tarpeessa on pientä vaihtelua taustamuuttujittain. 57 % niistä vanhemmista, jotka ovat tarvinneet tukea mielenterveyteen, kertoo saaneensa sitä riittämättömästi. Keskimääräistä merkittävästi useammin tukea ovat tarvinneet yhden aikuisen perheiden vanhemmat. Äitien ja isien tai toisten vanhempien välillä on havaittavissa pieniä eroja, äidit ovat siis tarvinneet palveluja useammin. Erityisesti yhden aikuisen perheiden äidit ovat tarvinneet tukea mielenterveyteen huomattavasti keskimääräistä useammin.

Keskimäärin 35 % vanhemmista on tarvinnut tukea omaan jaksamiseen ja tukea tarvinneista 53 % on raportoinut saaneensa tukea riittämättömästi (vrt. koko maassa 60 % tukea tarvinneista). Niiltä osin, kun isien ja toisten vanhempien tuloksia on raportoitu (riittävä vastaajamäärä), he ovat äiteihin verrattuna useammin saaneet riittämätöntä tukea omaan jaksamiseen. Lisäksi yhden aikuisen perheiden vanhemmat ovat huomattavasti muita useammin saaneet riittämättömästi tukea ja perus- tai toisen asteen koulutuksen omaavat äidit hiukan muita äitejä useammin.

Parisuhteeseen tukea on saanut keskimäärin 23 % vanhemmista, isät ja toiset vanhemmat useammin kuin äidit. Riittämättömästä tuesta on raportoitu vain muutaman taustamuuttujan osalta, eikä keskimääräinen tulos sen osalta siis välttämättä ole vertailtava. 58 % palvelua tarvinneista kuitenkin on raportoinut tuen olleen riittämätöntä (vrt. koko maassa 65 %).

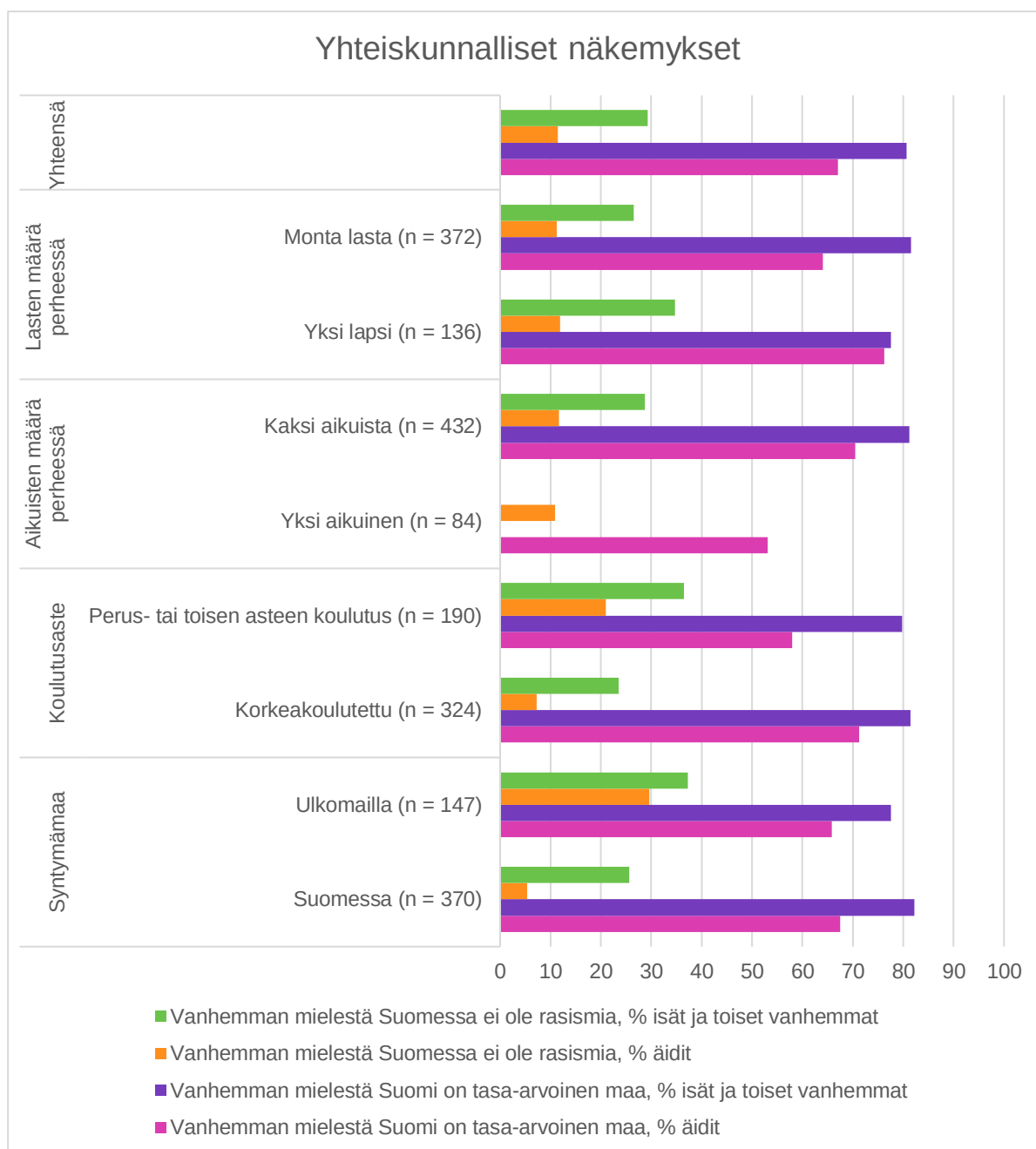
Yhteiskunnalliset näkemykset ja luottamus instituutioihin

Yhteiskunnalliset näkemykset

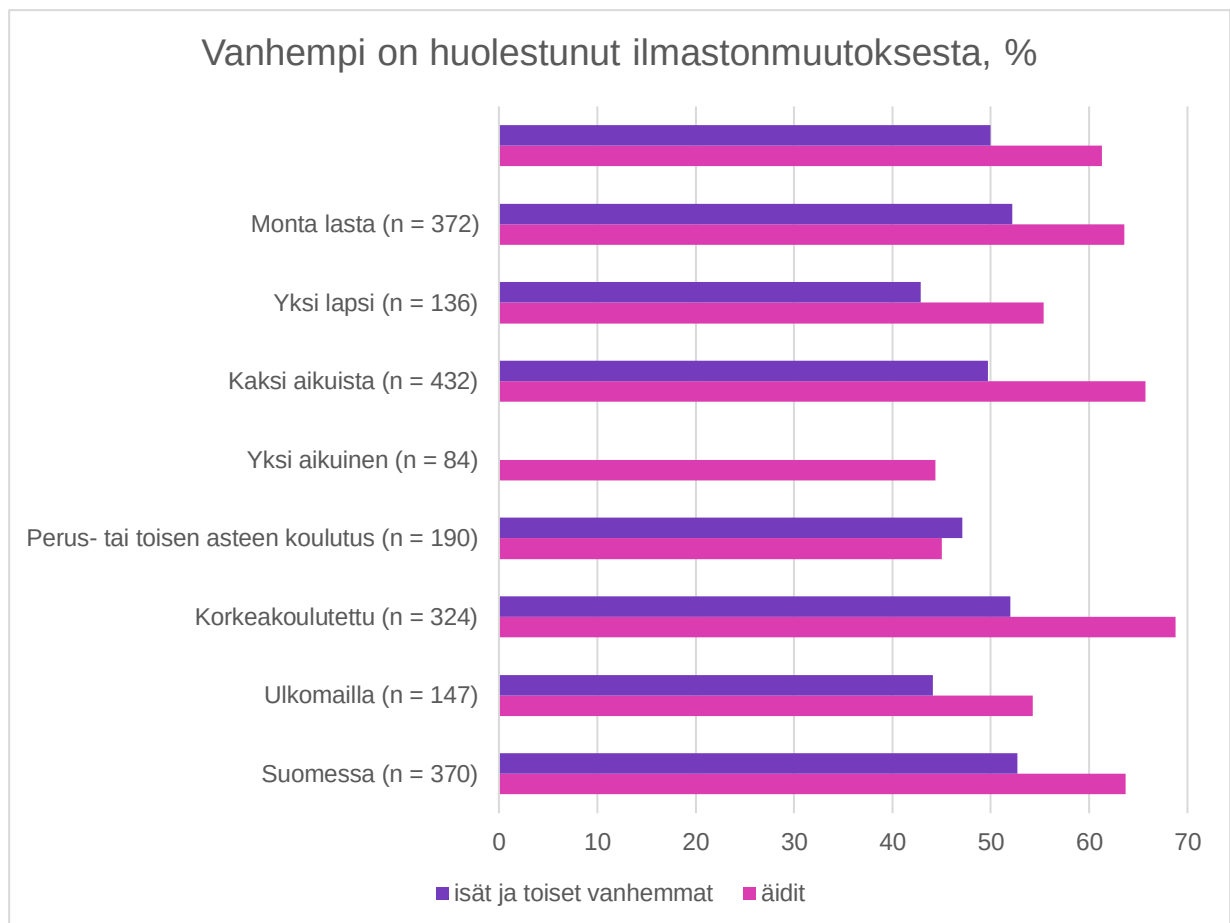
Äitien ja isien tai toisten vanhempien välillä on eroja yhteiskunnallisissa näkemyksissä.

Äidit ovat harvemmin sitä mieltä, että Suomi on tasa-arvoinen maa ja harvemmin myös sitä mieltä, että Suomessa ei ole rasismia.

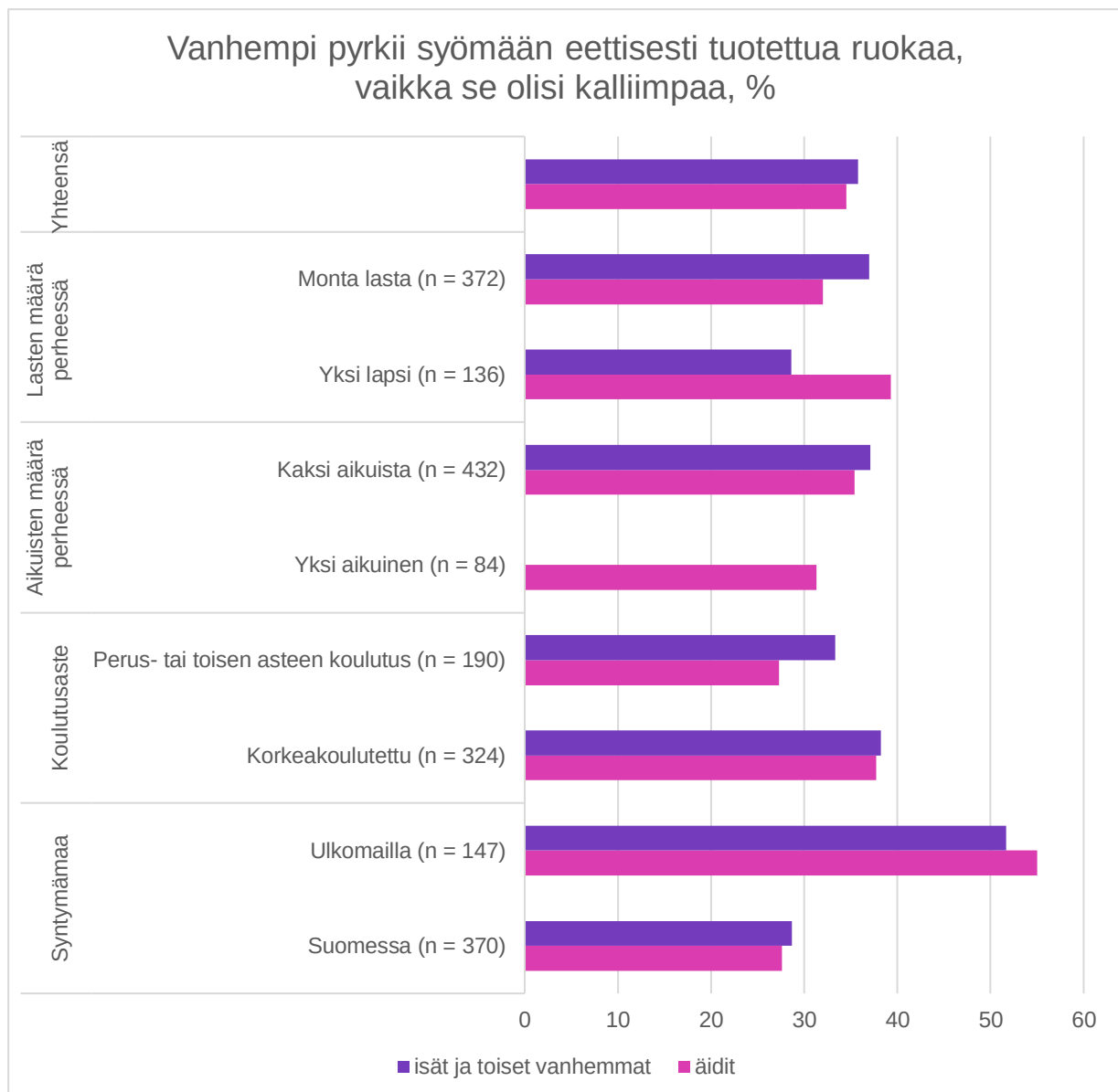
Ulkomailla syntyneet vanhemmat ovat merkittävästi Suomessa syntyneitä vanhempia useammin sitä mieltä, että Suomessa ei ole rasismia. Perus- tai toisen asteen tutkinnon omaavat vanhemmat ovat korkeakoulutettuja useammin sitä mieltä, ettei Suomessa ole rasismia. Yhden vanhemman perheiden äidit ovat keskimääräistä harvemmin sitä mieltä, että Suomi on tasa-arvoinen maa.

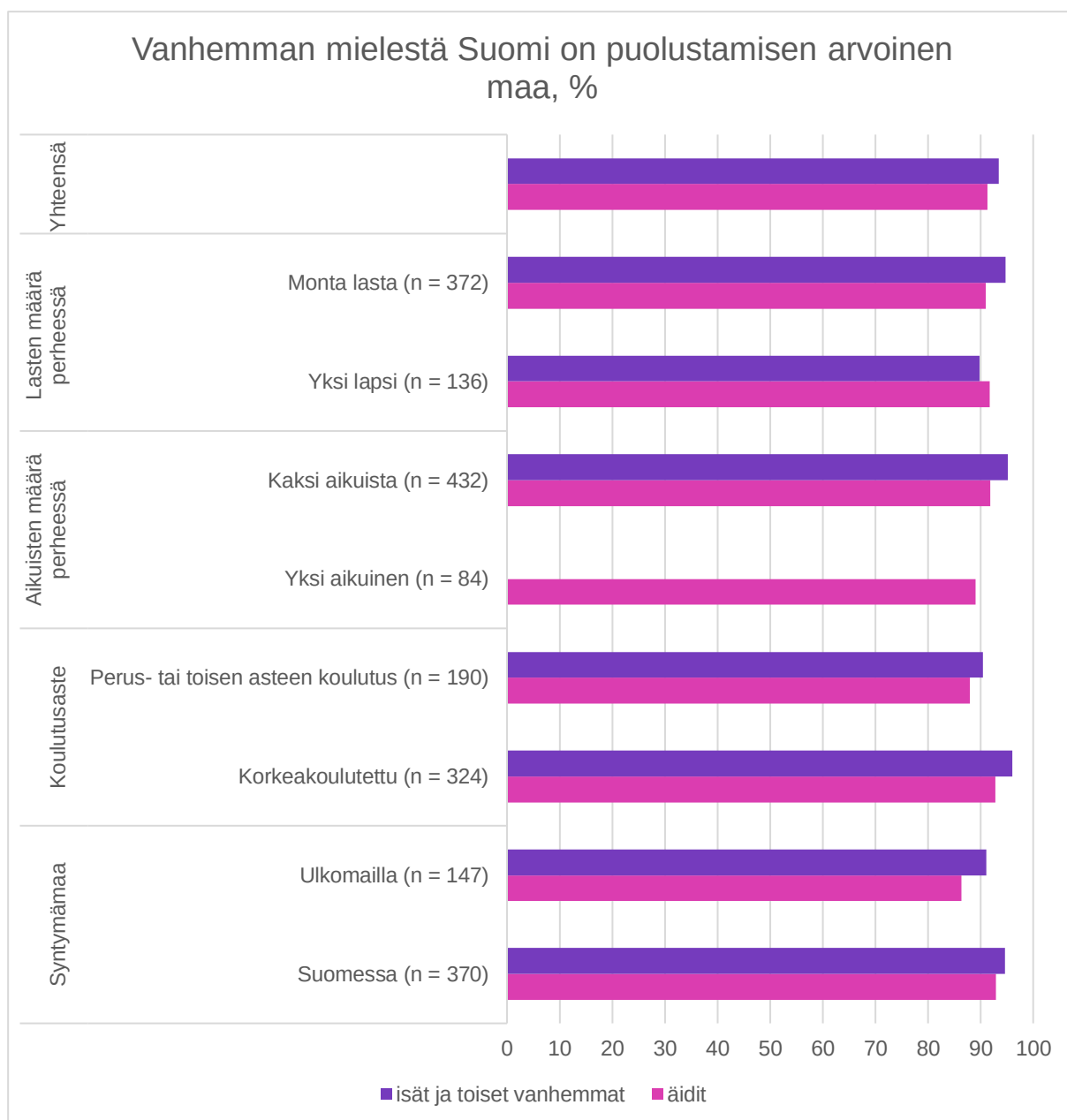
Korkeakoulutetut ovat hiukan keskimääräistä useammin huolestuneita ilmastonmuutoksesta. Perus- tai toisen asteen koulutuksen omaavat vanhemmat ovat keskimääräistä harvemmin huolestuneita ilmastonmuutoksesta, samoin kuin yhden lapsen perheiden vanhemmat, yhden aikuisen perheiden vanhemmat ja ulkomailla syntyneet vanhemmat.

Eettisesti tuotettua ruokaa pyrkii syömään keskimäärin 35 % vanhemmista, mutta ulkomailla syntyneiden vanhempien kohdalla osuus on huomattavasti suurempi, yli puolet vastaajista.

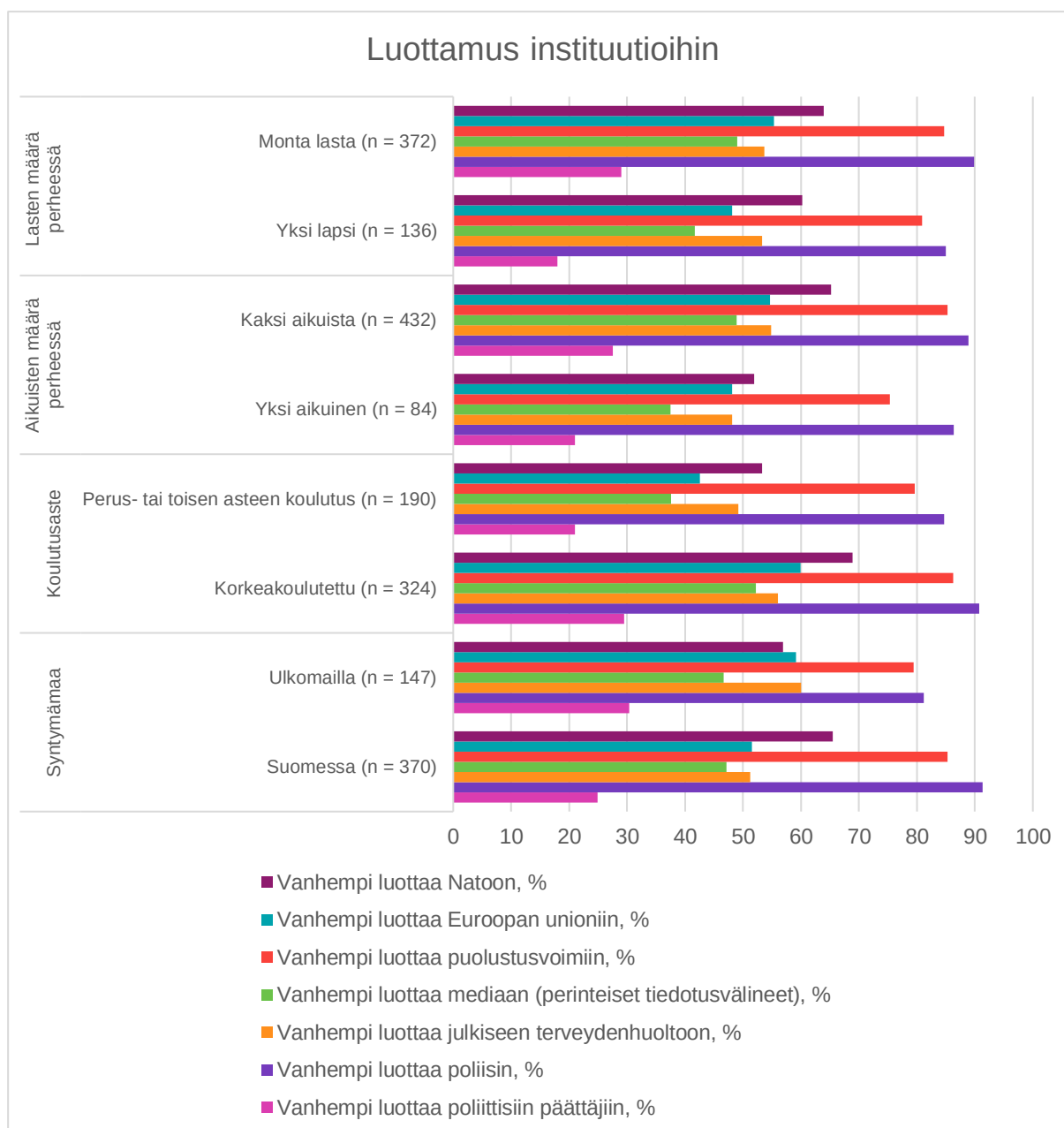

Lähes kaikkien vastaajien mielestä Suomi on puolustamisen arvoinen maa (92 %). Isät ja toiset vanhemmat ovat hiukan äitejä useammin tätä mieltä, ja taustamuuttujittainkin vaihtelu on melko pientä.

Luottamus instituutioihin

Vanhemmilta on kysytty luottamusta erilaisiin instituutioihin. Eniten luotetaan poliisiin ja puolustusvoimiin ja vähiten poliittisiin päättäjiin. Perus- tai toisen asteen tutkinnon omaavat vanhemmat luottavat instituutioihin korkeakoulutettuja harvemmin, samoin kuin yhden aikuisen perheiden vanhemmat verrattuna kahden aikuisen perheiden vanhempiin.

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka paljon luotat seuraaviin instituutioihin?"

Vastausvaihtoehdot (1, 2, 3, 4, 5): 1) en luota lainkaan -> 5) luotan erittäin paljon. Tarkastelussa ovat vanhemmat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 4 tai 5.

Kouluun luottaa keskimäärin 78 % (vrt. koko maa 82 %) vanhemmista. Äidit luottavat kouluun keskimäärin isä ja toisia vanhempia useammin. Taustamuuttujittain vaihtelu noudattaa samaa trendiä kuin muidenkin instituutioiden kohdalla: Perus- tai toisen asteen tutkinnon omaavat vanhemmat luottavat kouluun korkeakoulutettuja harvemmin, samoin kuin yhden aikuisen perheiden vanhemmat verrattuna kahden aikuisen perheiden vanhempiin sekä yhden lapsen perheiden vanhemmat verrattuna monilapsisten perheiden vanhempiin.

